

Gminny Program Rewitalizacji
Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036

Opracowanie:

Urząd Miasta Gostynina
ul. Rynek 26
09-500 Gostynin

PROJEKTY MIEJSKIE
pomagamy miastom mądrze się rozwijać

Konsorcjum Projekty Miejskie
www.projektymiejskie.pl

Zespół redakcyjny:

Urząd Miasta Gostynina:
Katarzyna Tyrajska
Marta Więckowska

Konsorcjum Projekty Miejskie:
Andrzej Brzozowy
dr Rafał Gajewski
Jacek Skatecki
dr Paweł Sudra
Rajmund Ryś

Dziękujemy wszystkim osobom oraz podmiotom zaangażowanym w proces powstania tego dokumentu.

Materiał fotograficzny przedstawiony w opracowaniu stanowi opracowanie własne autorów z wyłączeniem wskazania odrębnego źródła fotografii.

Wprowadzenie	5
1. ZASADY PRAC NAD PROGRAMEM	7
1.1. Logika prac nad programem.....	7
1.2. Ocena dotychczasowych efektów procesu rewitalizacji	8
1.3. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i interesariuszy rewitalizacji na etapie prac nad programem	9
2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	10
2.1. Ogólna charakterystyka obszaru rewitalizacji	10
2.2. Diagnoza zjawisk społecznych	12
2.3. Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych	24
2.5. Diagnoza zjawisk gospodarczych	38
2.6. Diagnoza zjawisk środowiskowych	41
2.7. Diagnoza zjawisk technicznych	46
2.8. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych -	56
3. SPOSÓB REALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH GMINY	61
3.1. Strategia Rozwoju Gminy Miasta Gostynina	61
3.2. Gminna Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Gostynina na lata 2022- 2030	61
3.3. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Gostynina na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku.....	62
3.4. Roczne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	62
3.5. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gostynina na lata 2022-2026	63
4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REWITALIZACJI	64
5. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK	65
5.1 Cele rewitalizacji	65
5.2 Kierunki działań	65
6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	69
6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	69
6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	92
7. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	98
8. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE PROGRAMU	99
8.1. Ramy finansowe realizacji Programu	99

8.2. Potencjalne źródła finansowania programu	100
8.2.1. Środki europejskie	100
8.2.2. Inne potencjalne zewnętrzne źródła finansowania	102
9. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM.....	106
9.1. Opis struktury zarządzania realizacją GPR	106
9.2. Koszty zarządzania	108
9.3. Ramowy harmonogram realizacji GPR.....	109
10. SPOSÓB ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI	112
10.1. Współpraca ze stroną społeczną i otoczeniem gospodarczym	112
10.2. Komitet Rewitalizacji	112
11. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU	114
11.1. Monitorowanie postępów realizacji programu	114
11.2. Ocena aktualności i stopnia realizacji programu	118
12. ZMIANY ZWIĄZANE Z WDRAŻANIEM PROGRAMU	120
12.1. Zmiany w uchwałach dotyczących polityki mieszkaniowej gminy	120
12.2. Specjalna Strefa Rewitalizacji	120
13. SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	121
13.1. Plan ogólny.....	121
13.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	121
13.3. Miejscowy Plan Rewitalizacji	121
SPIS TABEL.....	122
SPIS RYCIN	123
SPIS WYKRESÓW	124
SPIS FOTOGRAFII	125
ZAŁĄCZNIKI.....	126

Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036 (dalej jako GPR lub Program) jest dokumentem opracowanym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹, a także pełniącym rolę strategii terytorialnej (strategii IIT), zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym 2021/1060 oraz z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027². Dokument ten jest także zgodny z treścią „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”³ wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

W art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, rewitalizację zdefiniowano jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Proces rewitalizacji ma w pierwszej kolejności charakter społeczny, a jego celem jest poprawa jakości życia i aktywna pomoc w rozwiązywaniu problemów mieszkańców, żyjących w tych częściach gmin, które z różnych powodów znajdują się w trudnym położeniu. Jak wynika z ustawy o rewitalizacji i inaczej niż w przypadku innych dokumentów strategicznych obowiązujących w Gminie Miasta Gostynina, postanowienia GPR koncentrują się na wybranym fragmencie gminy (obszarze rewitalizacji), co ma na celu maksymalnie efektywne wykorzystanie zasobów i środków finansowych miejskich instytucji i ich partnerów.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036 to kierunkowy i ramowy dokument, który ma na celu integrować realizację przedsięwzięć o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym oraz technicznym. Określenie celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych poprzedzone zostało opracowaniem szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, uwzględniającej analizę jego problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych. W celach GPR i sposobie jego realizacji uwzględniono podejście zintegrowane, a w dokumencie zdefiniowano również listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych (projektów). Wskazano także sposób zarządzania procesem rewitalizacji w gminie.

¹ T.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 278.

² Dz. U. z 2022 r., poz. 1079, z 2024 r., poz. 1717.

³ Zasady z dnia 24 sierpnia 2023 roku zatwierdzone przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

Podczas prac nad *Programem* szczególny nacisk położono na możliwie szerokie zaangażowanie interesariuszy procesu rewitalizacji. Na każdym etapie prac uwzględniono w związku z tym potrzebę zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji. W toku organizacji procesu konsultacji społecznych uwzględniono tym samym treść „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”.

Opinie i propozycje zgłaszane przez interesariuszy procesu rewitalizacji podczas prac nad GPR były korelowane z obiektywnymi miernikami sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Połączenie ilościowych i jakościowych metod pozyskiwania i analizy danych stanowi podstawę do założenia, że interwencja w obszarze rewitalizacji będzie prowadzona na właściwym obszarze i przy pomocy narzędzi adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb, wyzwań, barier, deficytów i potencjałów.

W latach poprzedzających opracowanie *Programu* w Gminie Miasta Gostynina wdrażano *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2017-2023*. Do najważniejszych dotychczasowych przedsięwzięć realizujących cele procesu rewitalizacji w Gminie Miasta Gostynina należą „Ochrona dziedzictwa kulturowego”, „Dobra edukacja – lepszy start w dorosłym życiu”. W ramach „GPR Gminy Miasta Gostynina na lata 2017-2023” udało się zrealizować tylko część przedsięwzięć: mini remont elewacji Kaplicy Zamku, wnętrze zamku, konserwacja stolarki okiennej, prace wokół jeziora zamkowego (w tym ścieżka, pomosty i regulacja linii brzegowej jeziora). Dzięki wykonanym pracom Zamek udostępnia do zwiedzania salę muzealną wraz z freskami czterech Ewangelistów, które zostały przeniesione z budynku dawnej cerkwi. Innym zrealizowanym zadaniem było odrestaurowanie historycznej kamienicy przy ulicy Floriańskiej. Doświadczenia z planowania i realizacji tych oraz innych działań realizowanych przez Urząd Miasta Gostynina oraz jego partnerów stanowiły istotny zasób przy pracach nad GPR.

1. ZASADY PRAC NAD PROGRAMEM

1.1. Logika prac nad programem

Podstawą do rozpoczęcia prac nad *Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* była uchwała Nr 51/VI/2024 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 30 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina. W ramach prac nad *Programem* nie zmieniono obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określonych w uchwale Nr 304/LXI/2017 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miasta Gostynina⁴.

Treść GPR jest zgodna z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W myśl zapisów tej ustawy należy uznać, że obszarem rewitalizacji jest obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ubóstwo, bezrobocie, czy też liczba osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo, na obszarze rewitalizacji występują deficyty w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Jest to także obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego, zajmujący nie więcej niż 20% powierzchni gminy, a także zamieszkiwany przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Obszar rewitalizacji w Gminie Miasta Gostynina zajmuje 5,25% powierzchni całkowitej i jest zamieszkały przez ok. 24% wszystkich mieszkańców Gminy. Wyznaczenie granic obszaru poprzedzone zostało opracowaniem kompleksowej diagnozy, w której wykorzystano obiektywne i weryfikowalne wskaźniki, umożliwiające analizę negatywnych zjawisk na terenie gminy. Wskaźniki te dotyczyły np. poziomu ubóstwa i bezrobocia, liczby osób ze szczególnymi potrzebami, czy też liczby przedsiębiorstw. Przy pracach nad *Programem* przyjęto zatem założenie, że osiągnięcie celów procesu rewitalizacji będzie możliwe tylko w przypadku zaplanowania i realizacji zestawu różnorodnych przedsięwzięć o charakterze społecznym, jak i infrastrukturalnym.

W toku prac nad GPR wykorzystano różnorodne metody i podejścia do gromadzenia i analizy informacji, które przełożyły się następnie na konkretne zapisy dokumentu. Obok ilościowych analiz wskaźnikowych przeprowadzono rozbudowane działania konsultacyjne, ukierunkowane na pozyskanie indywidualnych opinii mieszkańców Gminy Miasta Gostynina, przedstawicieli formalnych i nieformalnych grup mieszkańców, a także licznych przedstawicieli Urzędu Miasta Gostynina i jego jednostek organizacyjnych oraz innych instytucji publicznych.

⁴Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2017 r., poz. 6045.

Programowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych powiązano z postanowieniami *Strategii Rozwoju Gminy Miasta Gostynina na lata 2016-2025* i wytycznymi na szczeblach regionalnym, krajowym i unijnym. GPR spełnia tym samym wymagania wynikające zarówno z ustawy o rewitalizacji, jak i „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”. GPR stanowi jednocześnie strategię IIT w myśl ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, a także spełnia wymogi Regulaminu prowadzenia wykazu gminnych programów rewitalizacji województwa mazowieckiego⁵.

1.2. Ocena dotychczasowych efektów procesu rewitalizacji

W Mieście Gostynin w minionych latach prowadzone były różnorodne działania mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców na tych obszarach gminy, które znajdują się w obiektywnie najgorszej sytuacji. Do tej pory w mieście obowiązywał dokument ukierunkowujący szeroko pojęte działania rewitalizacyjne. Był to *Gminny Program Rewitalizacji Miasta Gostynina na lata 2017-2023*, przyjęty w drodze uchwały nr 309/LXIII/2017 Rady Miasta Gostynina z dnia 28 lipca 2018 r. Przestał on obowiązywać dnia 31 grudnia 2023 r., na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Ta ciągłość programowa stanowi istotny potencjał w toku prac nad *Programem*. Dotychczasowe doświadczenia są niejako głównym punktem odniesienia przy planowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na kolejną dekadę.

Zawarte w poprzednim programie projekty rewitalizacyjne skupiały się przede wszystkim na trzech sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Ambitne cele nie znalazły znaczącego odzwierciedlenia w realnych zdolnościach gminy do realizowania zadań. Do końca 2023 r. zrealizowano lub rozpoczęto realizację niewielkiej części przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W całości zrealizowane zostały dwa projekty podstawowe („Ochrona dziedzictwa kulturowego”, „Dobra edukacja – lepszy start w dorosłym życiu”) oraz jeden projekt uzupełniający („Sport to rower”). Przyniosły one oczekiwane korzyści dla obszaru rewitalizacji. Inne projekty, których realizacja okazała się z różnych przyczyn niemożliwa do 2023 r., mogą posłużyć za inspirację przy pracach nad *Programem*. Końcowa ocena stopnia realizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gostynina na lata 2017-2023” została sformułowana w raporcie ewaluacyjnym opracowanym w grudniu 2024 r.

⁵ Uchwała nr 222/56/25 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 4 lutego 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu prowadzenia wykazu gminnych programów rewitalizacji województwa mazowieckiego

Dotychczasowe doświadczenia Miasta Gostynina związane z różnorodnymi działaniami rewitalizacyjnymi nie tylko oznaczają, że prace nad *Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* nie rozpoczynają się w próżni, ale pozwalają także na kontynuowanie i rozwijanie wspomnianych działań na jeszcze wyższym poziomie, w ambitnym duchu tzw. „rewitalizacji 2.0”, akcentującym kompleksowość, włączenie społeczne i partycypację.

1.3. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i interesariuszy rewitalizacji na etapie prac nad programem

W całym procesie prac nad GPR podejmowano różnego rodzaju aktywności w celu zapewnienia szerokiego udziału partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących środowiska pozarządowe, w tym podmiotów działających w obszarze społeczeństwa obywatelskiego, ochrony środowiska, włączenia społecznego, praw podstawowych, osób z niepełnosprawnościami czy równości płci i niedyskryminacji. Podmioty te są w dalszej części Programu określane jako „interesariusze rewitalizacji” lub „partnerzy społeczno-gospodarczy”.

Od początku prac nad *Programem* interesariusze procesu rewitalizacji byli szeroko informowani o możliwościach udziału w wydarzeniach partycypacyjnych. Do najważniejszych środków i platform komunikacji należały:

- strona internetowa Urzędu Miasta Gostynina www.gostynin.pl, wraz z dedykowaną rewitalizacji zakładką pn. „Rewitalizacja”,
- miejski profil na portalu Facebook,
- prasa o zasięgu ponadlokalnym (Gazeta Wyborcza Płock),
- plakaty informujące o procesie rewitalizacji, rozmieszczane na terenie Miasta Gostynina.

W ramach prac nad GPR zorganizowano liczne spotkania z interesariuszami. Wymienić należy przede wszystkim:

- wywiady grupowe z przedstawicielami Urzędu Miasta Gostynina
- debata oxfordzka z udziałem młodzieży (Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki – 4 czerwca 2025 r.);
- spacer badawczy połączony z dyskusją na temat problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji (3 czerwca 2025 r.),
- spacer badawczy po obszarze rewitalizacji (4 czerwca 2025 r.),
- spotkanie edukacyjno-warsztatowe na temat potrzeb i potencjałów obszaru rewitalizacji (4 czerwca 2025 r.);

- badanie ankietowe (26 maja – 16 czerwca 2025 r.) – forma papierowa i elektroniczna – na próbie 155 osób;
- nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych (26 maja – 16 czerwca 2025 r.).

Fotografia 1. Debata oxfordzka z młodzieżą z Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki.

Po konsultacjach społecznych projektu GPR rozdział zostanie uzupełniony o opis ich przebiegu.

2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

2.1. Ogólna charakterystyka obszaru rewitalizacji

Granice obszaru rewitalizacji zostały wytyczone uchwałą Nr 304/LXI/2017 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miasta Gostynina. Granice obszaru rewitalizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Gostynina na lata 2026-2036 są zatem tożsame z granicami wyznaczonymi na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2017-2023, uchwalonego uchwałą nr 309/LXIII/2017 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 lipca 2017 r.

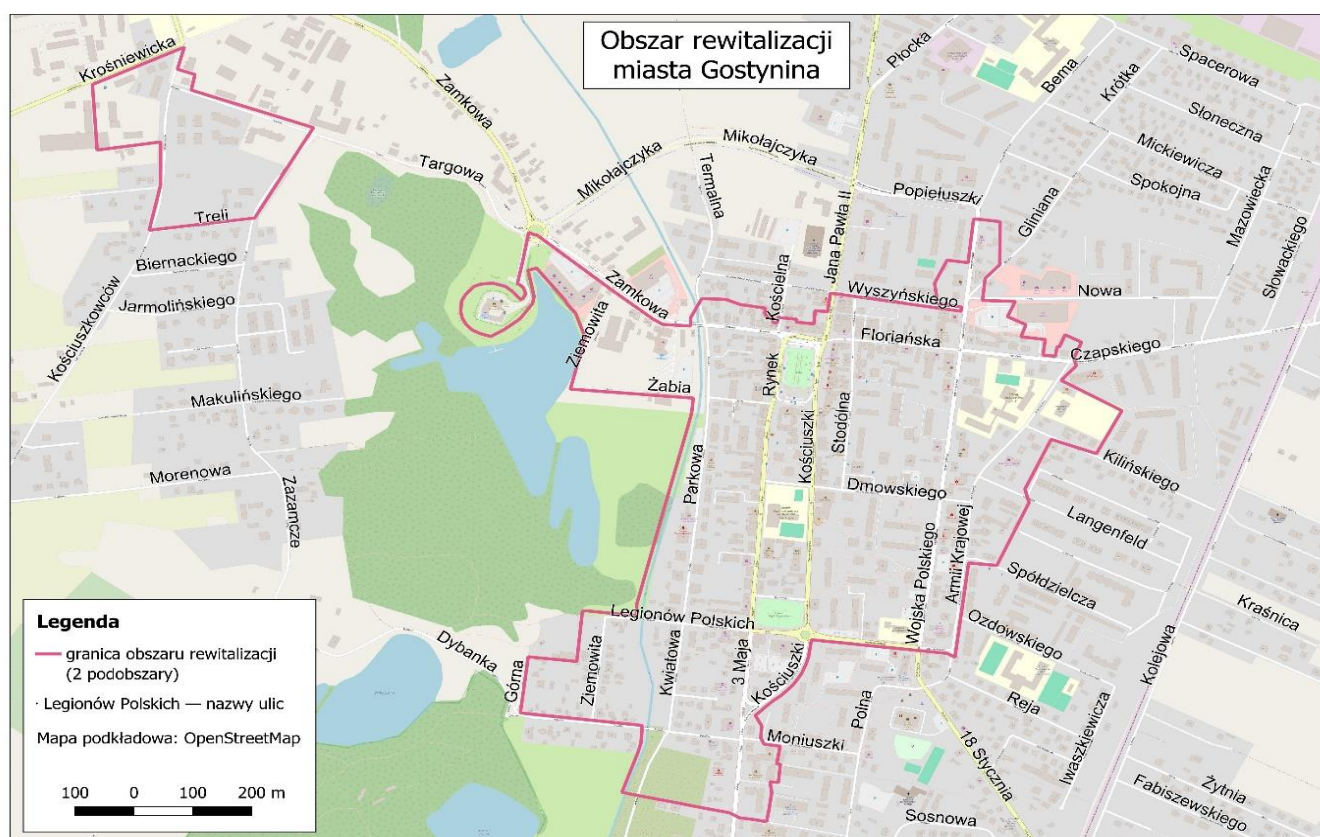
Obszar ten zajmuje 5,25% powierzchni całkowitej miasta i jest zamieszkały przez około 24% wszystkich mieszkańców Miasta Gostynina. Składa się on z dwóch części: obszar 1 – mniejszy (w obrębie ulic Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcza), określany też w niniejszej diagnozie jako „Osiedle Targowa / Kościuszkowców”, oraz obszar 2 – większy, określany też w niniejszej diagnozie jako „Centrum” (z główną osią pomiędzy Rynkiem a Parkiem im. Józefa Piłsudskiego, a także Zamkiem).

Tabela 1. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle Miasta Gostynina (dane na 31 grudnia 2024 r.)

	Obszar rewitalizacji	Miasto Gostynin	Udział na tle gminy
Liczba mieszkańców	4 000	16 727	24%
Powierzchnia [km ²]	1,698	32,31	5,25%

Źródło: Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych Miasta Gostynina

Rycina 1. Zasięg obszaru rewitalizacji Miasta Gostynina

Pierwsza część obszaru rewitalizacji położona jest w obrębie ulic: Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcze. Znajdują się tutaj obiekty mieszkalne należące do zasobu Gminy Miasta Gostynina, w większości wybudowane w pierwszej dekadzie XXI w., przy czym kilka najstarszych obiektów nie jest wyposażonych we wszystkie media oraz występują wśród nich zniszczone elewacje, pozostałe reprezentują normalny standard. Znajdują się tutaj również obiekty szkolne, czyli Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie oraz Szkolny Ośrodek Społeczno-Wychowawczy. Tereny przestrzeni osiedlowych oraz przyszkolnych są chaotycznie zagospodarowane, występują przerzedzone i wydeptane trawniki, zalegające

odpady. Zidentyfikowano niedobór miejsc do wypoczynku – istnieje jedynie mały plac zabaw, brak jest miejsca rekreacji dla pozostałych mieszkańców, w tym szczególnie dla młodzieży. Stwierdzono problemy w sferze technicznej, jak również bezpieczeństwa – zarówno jeżeli chodzi o wykroczenia i przestępstwa, alkoholizm, jak i bezpieczeństwo drogowe w otoczeniu obszaru.

Druga część obszaru rewitalizacji obejmuje centralne tereny miasta o najgęstszej zabudowie i koncentracji ludności oraz o dużym zróżnicowaniu usług i funkcji. W tej części obszaru rewitalizacji znajduje się Rynek i jego otoczenie, będący jednocześnie głównym punktem życia społeczno-gospodarczego w całej gminie. Na tej części obszaru rewitalizacji i w jej bezpośrednim sąsiedztwie swoje siedziby ma wiele instytucji publicznych, w tym Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, szkoły. Wyjątkowym obiektem jest Zamek Gostyniński, który wraz ze swoim otoczeniem stanowi przestrzeń o potencjale do organizacji licznych wydarzeń i spędzania czasu wolnego przez mieszkańców oraz przyjezdnych. Oprócz zamku na terenie obszaru znajduje się szereg obiektów zabytkowych, w tym wiele XIX-wiecznych kamienic oraz historycznych obiektów użyteczności publicznej, czego przykładem jest budynek Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki czy też zabytkowe Arkady (kramy miejskie).

Na obszarze rewitalizacji występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Oznacza to, że problemy w zakresie ubóstwa, bezrobocia, bezradności i zagrożenia wykluczeniem społecznym czy też przestępczości, są dostrzegalne na obszarze rewitalizacji znacznie bardziej niż w pozostałych częściach miasta. W różnych częściach obszaru rewitalizacji występują także problemy związane z dostępnością przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami, ofertą spędzania czasu dla dzieci i młodzieży. Na obszarze rewitalizacji istnieje też pilna potrzeba realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w każdej z pozostałych sfer, na które wskazano w przepisach ustawy o rewitalizacji, tj. w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Niepokojąca sytuacja występuje zwłaszcza w sferze technicznej, o czym świadczy m.in. stan techniczny mieszkań komunalnych oraz części obiektów zabytkowych, w szczególności położonych przy Rynku oraz przy ul. 3 Maja.

2.2. Diagnoza zjawisk społecznych

Na obszarze rewitalizacji w Gostyninie występuje silna koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Potwierdzają to aktualne dane (stan na 31 grudnia 2024 r.) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie dotyczące przyczyn korzystania mieszkańców gminy i obszaru rewitalizacji z pomocy społecznej. Spośród 943 zarejestrowanych odbiorców wsparcia udzielanego przez MOPS (we wszelkich formach, ogółem), aż 60% mieszka na obszarze rewitalizacji. Odsetek ten jest jeszcze wyższy w przypadku pomocy udzielanej konkretnie z

powodu ubóstwa (70%) oraz z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (80%). Podobnie ponad połowa osób z orzeczeniem o niepełnosprawności jest mieszkańcami obszaru rewitalizacji.

Wykres 1. Osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w podziale na obszar rewitalizacji i teren poza obszarem

Tabela 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na powody

Nazwa wskaźnika	Średnie wartości wskaźnika			
	Gmina Miasta Gostynina	Całość obszaru rewitalizacji	Obszar rewitalizacji 1 - Osiedle Targowa/ Kościuszkowców	Obszar rewitalizacji 2 - Centrum
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej / 1000 mieszkańców	56	141	381	105
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa / 1000 mieszkańców	21	62	159	47
Liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności / 1000 mieszkańców	18	46	104	36
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	21	62	47	159

i prowadzenia gospodarstwa domowego / 1000 mieszkańców				
--	--	--	--	--

Szczególnie trudną sytuację na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej potwierdzają także dane z Powiatowego Urzędu Pracy dotyczące bezrobocia w Gminie Miasta Gostynina. Podobnie jak w powyższym zestawieniu, również wskaźniki dotyczące liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz liczby długotrwale bezrobotnych świadczą o widocznie gorszej sytuacji na obszarze rewitalizacji niż w odniesieniu do całego Gostynina. W szczególności dotyczy to mieszkańców obszaru rewitalizacji 1, osiedla przy ul. Targowej i Kościuszkowców, gdzie zarejestrowano ponad czterokrotnie więcej bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców niż w całej gminie. Konieczne jest zatem podejmowanie różnorodnych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców. Należy przy tym uwzględniać zarówno indywidualne potrzeb osób i rodzin, jak i prowadzić inkluzywne działania, dostępne równocześnie dla różnych grup mieszkańców.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych w Mieście Gostyninie

Nazwa wskaźnika	Średnie wartości wskaźnika			
	Gmina Miasta Gostynina	Całość obszaru rewitalizacji	Obszar rewitalizacji 1 - Osiedle Targowa/ Kościuszkowców	Obszar rewitalizacji 2 - Centrum
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych / 1000 mieszkańców	37	54	157	38
Liczba długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy 24 miesiące i dłużej/ 1000 mieszkańców	10	11	19	10

Jak wynika z zaprezentowanych powyżej danych, jak i z obserwacji oraz dyskusji na etapie pogłębionej diagnozy dotyczących barier i wyzwań na obszarze rewitalizacji, szczególnie widoczne potrzeby w obszarze integracji społecznej, dostępności usług publicznych i wpływu na sprawy lokalne występują na terenie osiedla komunalnego przy ul. Targowej i Kościuszkowców. Mieszkańcy tego terenu sygnalizowali m.in. brak sprawczości i poczucie wykluczenia z powodu złego stanu budynków. Rodzice dzieci z niepełnosprawnościami podkreślali z kolei brak

adekwatnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego przez najmłodszych oraz wskazywali na doświadczanie uprzedzeń społecznych. Zidentyfikowano również potrzebę utworzenia miejsca wsparcia (np. klubu mam) lub organizacji wspierającej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Odwoływano się także do pozytywnych doświadczeń związanych z funkcjonowaniem w tym rejonie świetlicy dla młodzieży prowadzonej przez animatora. Jednocześnie podkreślano konieczność przywrócenia tej funkcji w oparciu o współpracę instytucji publicznych i mieszkańców.

W kontekście integracji mieszkańców na całym obszarze rewitalizacji jedną z kluczowych kwestii na pograniczu zagadnień sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej jest problem organizacji przestrzeni do spędzania czasu wolnego przez mieszkańców. Szczególne potrzeby w tym zakresie sygnalizowano podczas konsultacji społecznych w odniesieniu do młodzieży. Wyniki ankiet wśród mieszkańców wskazywały bardzo często na brak miejsc spędzania czasu dla młodzieży, np. altanki, kawiarnie, bary, świetlica, kręgle. W ankietach pojawiło się stwierdzenie, że *„nie ma nawet gdzie usiąść”*. Postulowano zorganizowanie miejsca do posiedzenia dla młodzieży (przykładowo: *„Jestem mamą nastolatka i uważam, że są oni wykluczeni w naszym mieście, nie ma dla nich nic, tylko seniorzy są faworyzowani”*). W ankietach wskazywano także, iż np. *„ulica Floriańska, Stodólna i okoliczne są doskonałą lokalizacją do tego, aby stworzyć tam tętniące życiem miejsce”*, albo że przydałyby się *„duży bar, kawiarnia, na wzór dawnych Arkad”*. Za zasób w kontekście organizacji tego typu przestrzeni należy uznać istniejącą infrastrukturę funkcjonujących niegdyś świetlic, jak również doświadczenia i zasoby instytucjonalne Miejskiego Centrum Kultury, MOPS i Urzędu Miasta.

Z kolei istniejące place zabaw, pomimo dobrego stanu technicznego, często okazują się nie stanowić wystarczającej zachęty dla dzieci do spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu. W ankietach zauważono, że poprawy najpilniej wymaga plac zabaw przy ul. Wojska Polskiego 28 oraz przy ul. Stodólnej 4. Tereny, o których mowa, i place zabaw należą do Gostynińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Do najczęściej wykorzystywanych – szczególnie w weekendy – należy za to plac zabaw przy Miejskim Centrum Kultury w Gostyninie. Wynika to z jego dobrego wyposażenia i korzystnej lokalizacji.

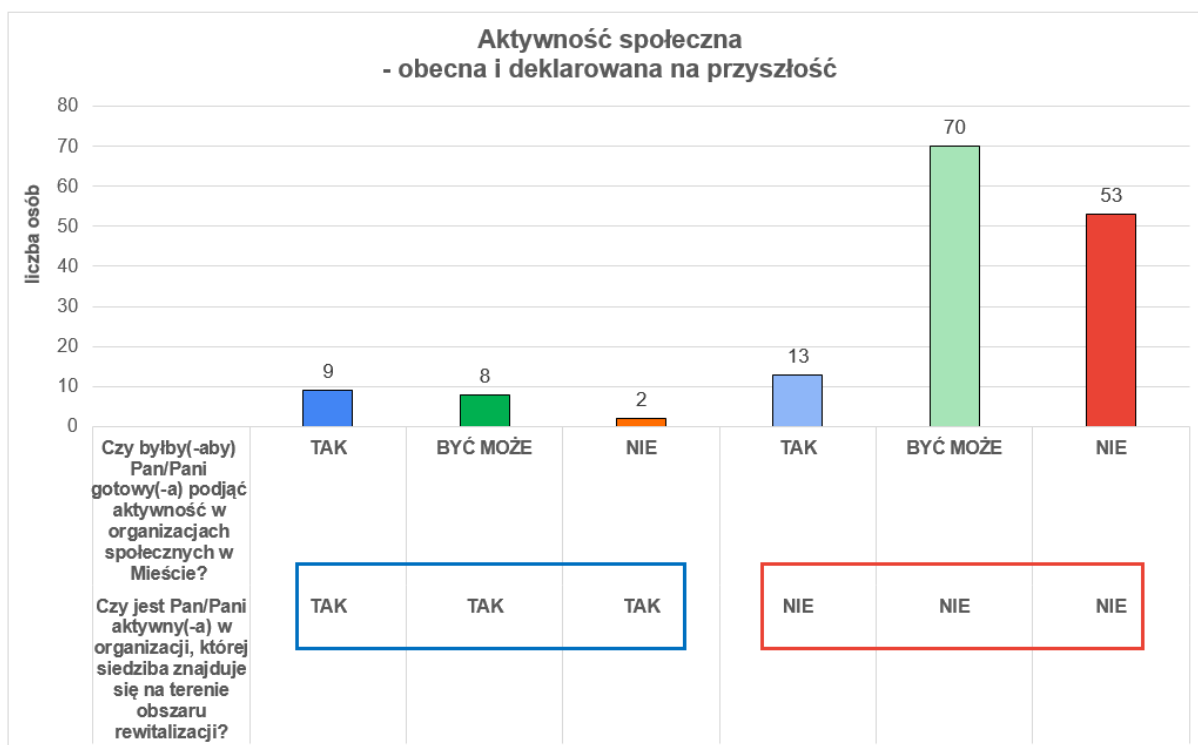
Szeroko pojętej aktywizacji różnych grup społecznych ma natomiast służyć planowane Centrum Aktywizacji Międzypokoleniowej przy ul. Wojska Polskiego 23, które będzie zlokalizowane w sąsiedztwie Przedszkola nr 4 (16-oddziałowe, jedno z największych w Polsce.). Centrum Aktywizacji Międzypokoleniowej ma być wyposażone w salę widowiskowo-koncertową, a także inne przestrzenie umożliwiające organizację stałych i okolicznościowych inicjatyw atrakcyjnych

dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Należy nadmienić, że obok planowanej lokalizacji Centrum funkcjonuje obecnie Biblioteka, a także klub dziecięcy. Miejsce stanowi zatem ważny punkt na mapie przestrzeni i instytucji znaczących dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, co jest istotne w kontekście planowanej inwestycji. Wcześniej działało tu także kino „Siemowit”, jednak we wrześniu 2025 r. zostało otwarte jako kino pod nazwą „Nowe Kino Warszawa” o podwyższonym standardzie komfortu i wyposażenia audiowizualnego. Zlokalizowane zostało przy ul. 18 Stycznia, gdzie po remoncie powróciło również Miejskie Centrum Kultury (MCK).

Centrum Aktywizacji Międzypokoleniowej ma w założeniu służyć także pobudzaniu aktywności obywatelskiej na obszarze rewitalizacji. Kwestie dotyczące kapitału społecznego oraz poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym również zostały poddane szczegółowej analizie w ramach prac nad GPR.

W zakresie działalności mieszkańców w organizacjach społecznych zdiagnozowana badaniem ankietowym sytuacja prezentuje się następująco: 87,7% ankietowanych mieszkańców Gostynina (136 osób) nie jest aktywnych w organizacjach (np. fundacji, stowarzyszeniu, klubie seniora, klubie sportowym), którego siedziba znajduje się na obszarze rewitalizacji, zaś jedynie 13,3% (19 osób) wykazuje taką aktywność. Dane te zestawiono z informacją, ilu mieszkańców byłoby gotowych podjąć aktywność w organizacjach społecznych w Gostyninie, co przedstawia wykres słupkowy poniżej. Jak się okazuje, aktywność podjęłoby 9 osób aktualnie zaangażowanych (5,8% wszystkich) oraz 13 obecnie niezaangażowanych (8,4% wszystkich), natomiast być może rozważyłoby to 8 osób zaangażowanych (5,2% wszystkich) oraz 70 osób obecnie niezaangażowanych (45,2% wszystkich). Wykluczają podjęcie takiej aktywności 2 osoby aktualnie działające w organizacjach (1,3% wszystkich) oraz 53, które obecnie też nie są aktywne (34,2% wszystkich ankietowanych).

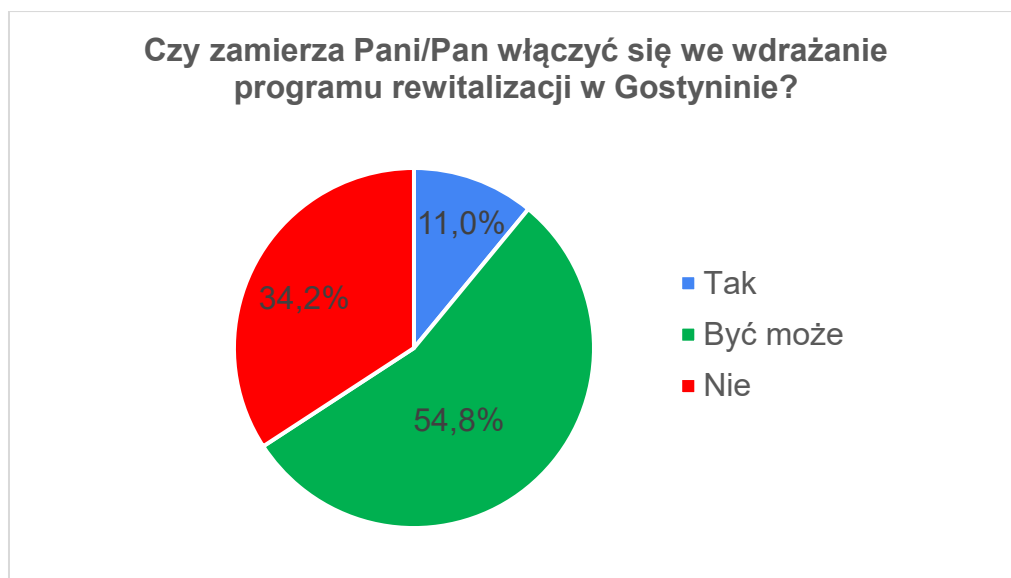
Wykres 2. Aktywność społeczna mieszkańców Gostynina

Ogółem wskazuje to na „uśpiony” potencjał społecznej aktywności do zagospodarowania wśród mieszkańców Gostynina, także tych obecnie nieaktywnych. Można to argumentować wysokim odsetkiem osób niepewnych, odpowiadających „być może”, które należałoby odpowiednio zachęcić do takiej działalności. Istnieje natomiast spora grupa mieszkańców (ponad 1/3), która raczej nie da się nakłonić do większej aktywności społecznej. W zakresie grup wiekowych trudno mówić o jakichś prawidłowościach – chęć do aktywności lub jej brak rozkłada się podobnie w różnych grupach.

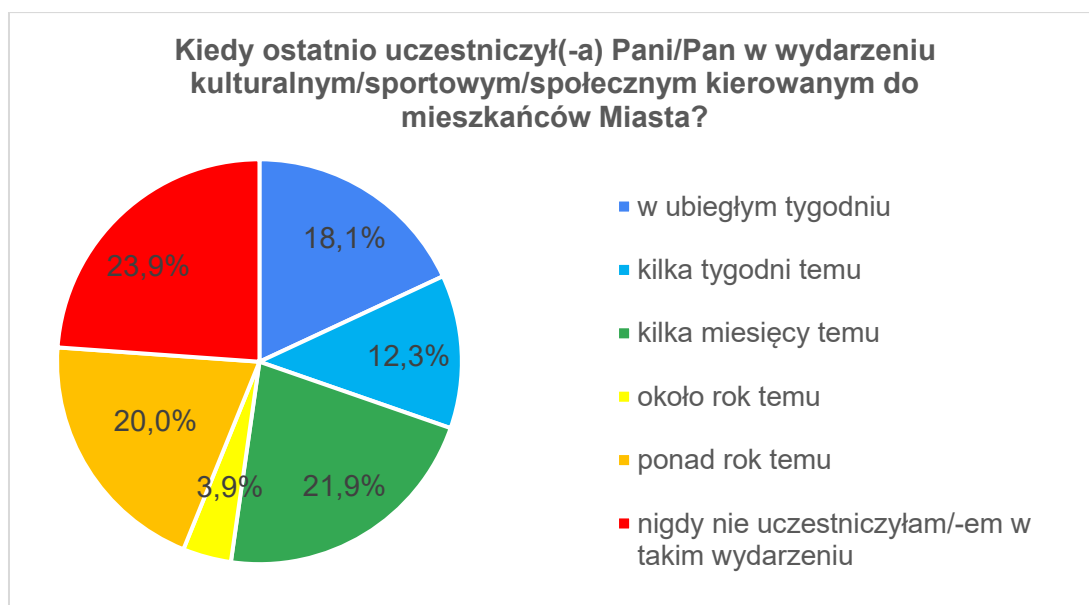
Powiązana z tym kwestią jest również gotowość mieszkańców do włączenia się we wdrażanie programu rewitalizacji Gostynina. Prawie 55% respondentów odpowiedziało „być może”, co tworzy potencjalny kapitał ludzki możliwy do włączenia w procesy rewitalizacji w przypadku zastosowania odpowiednich zachęt, pokazujących korzyści z tego rodzaju aktywności. Ponad 34% respondentów odpowiedziało, że nie zamierza się włączyć (podobnie, jak w przypadku innych aktywności społecznych). Istnieje też grupa ok. 11% mieszkańców już teraz chętnych do udziału w działaniach dotyczących wdrożenia gminnego programu rewitalizacji.

Wykres 3. Potencjał do zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji we wdrażanie GPR

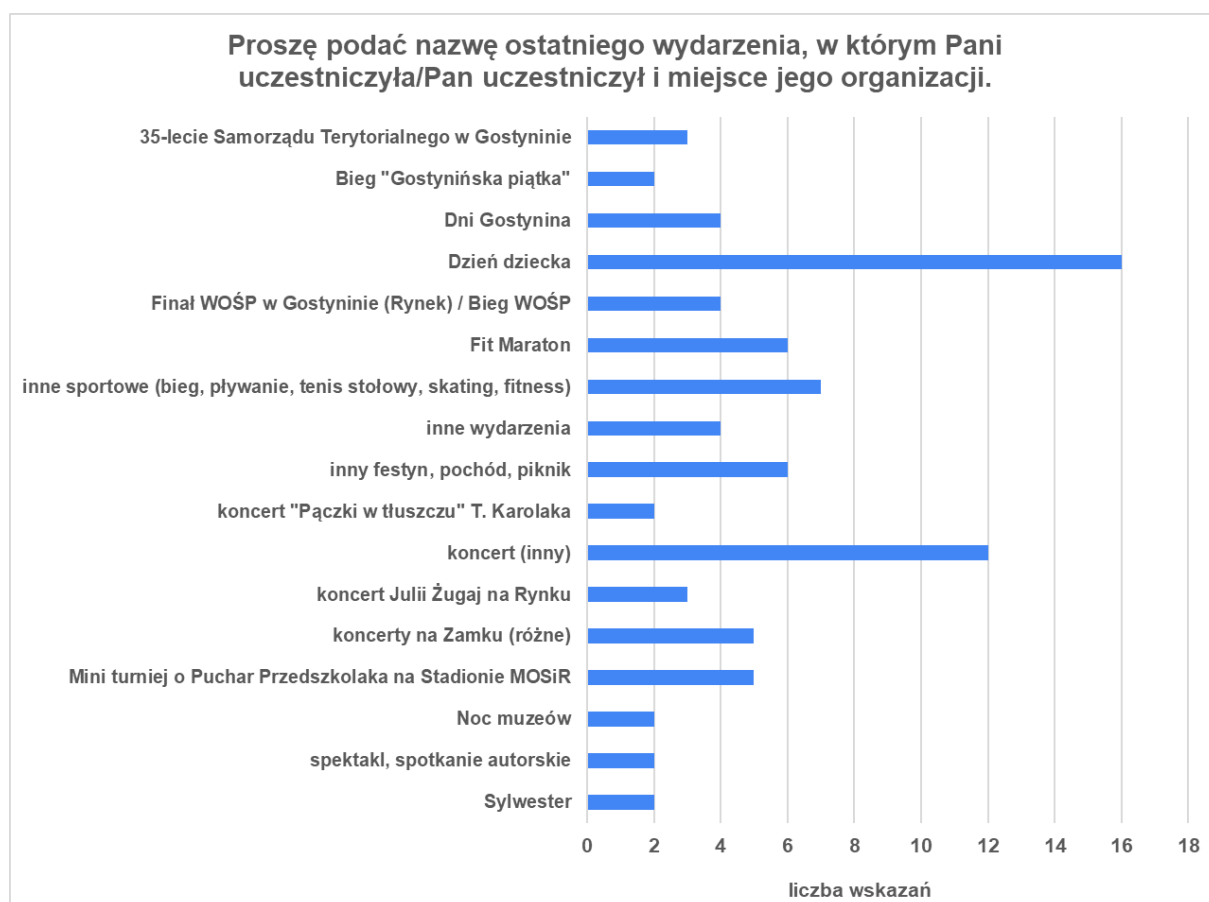
Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, sportowych bądź społecznych kierowanych do mieszkańców miasta Gostynina wśród ankietowanych osób można ocenić na średnim poziomie. Co prawda, łącznie ponad 30% osób brało udział w takich wydarzeniach w ubiegłym tygodniu lub kilka tygodni temu (względem tygodnia kiedy wypełniano ankietę). Jednak niemal 24% nigdy nie uczestniczyło w takim wydarzeniu, a tyle samo uczestniczyło ponad rok temu lub około rok temu. Pośrednią grupę stanowią mieszkańcy biorący udział w wydarzeniach kilka miesięcy przed wykonaniem badania – to około 22% osób ankietowanych.

Wykres 4. Uczestnictwo ankietowanych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i społecznych

Charakterystykę konkretnych wydarzeń, w których ostatnio uczestniczyli mieszkańcy, przedstawia poniższy wykres (część wydarzeń zgrupowano w szersze kategorie, jeżeli nie były dokładnie opisane albo były wymienione jednostkowo). Największym zainteresowaniem cieszył się Dzień Dziecka, organizowany w 2025 r. na Zamku Gostynińskim (co może wiązać się też z tym, że było to bardzo niedawne wydarzenie – ankietę zakończono w czerwcu). W następnej kolejności można wskazać na popularność różnego rodzaju koncertów oraz wydarzeń sportowych (szczególnie biegów). Rzadziej ankietowani wymieniali natomiast spotkania autorskie, spektakle, ale również większe wydarzenia publiczne, jak pikniki, festyny)z wyjątkiem Dni Gostynina oraz wydarzeń związanych z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy).

Wykres 5. Najbardziej popularne wydarzenia w Gostyninie według odpowiedzi ankietowanych

Duża część wspomnianych powyżej wydarzeń jest organizowana przez Miejskie Centrum Kultury. Tymczasowo było ono zlokalizowane w budynku przy ul. Wojska Polskiego 23, jednak we wrześniu 2025 wraz z „Nowym Kinem Warszawa” powróciło do swojej dawnej głównej siedziby przy ul. 18 Stycznia 2. Atutem tymczasowej siedziby (w obszarze rewitalizacji) było położenie w centralnej części miasta, co skłaniało odbiorców wielu zajęć i wydarzeń do decyzji o udziale w nich. Budynek nie był jednak w pełni przystosowany ani do potrzeb i długofalowych planów MCK, ani do potrzeb

osób z niepełnosprawnościami. Obecnie wyremontowany obiekt MCK przy ul. 18 Stycznia 2 (poza obszarem rewitalizacji) spełnia wyższe standardy techniczne oraz dostępności, a jego lokalizację można uznać za równie korzystną.

Oferta MCK powinna być jak najbardziej spójna z aktualnymi zainteresowaniami mieszkańców, a sami pracownicy otwarci na nowatorskie pomysły. Pod tym względem zasadne wydaje się rozszerzenie zatrudnienia na młodych, kreatywnych instruktorów.

Podobnie jak większość instytucji kultury w kraju, MCK boryka się z problemem starzejącego się społeczeństwa i pewnego rodzaju marazmu wśród młodzieży. Mieszkańcy Gostynina powoli wchodzący w dorosłość zdają się bardziej potrzebować własnej przestrzeni niż konkretnych działań animujących, dlatego pojawił się pomysł reanimacji dawnych świetlic osiedlowych, które mogłyby z powodzeniem pełnić rolę tzw. „miejsc trzecich”.

Ogromnym potencjałem Gostynina, w kwestii rozwoju dzieci i młodzieży, jest wysoki stopień zainteresowania tej warstwy społecznej sportem. W mieście prężnie działają kluby sportowe, Celem jednego z nich jest nauka pływania dla najmłodszych oraz przygotowanie ich do zawodów pływackich. Funkcjonujący w mieście 25-metrowy basen w zaspokaja obecnie potrzeby klubu i w dłuższej perspektywie umożliwiłby dzieciom trenowanie na poziomie pozwalającym na swobodny udział w zawodach wysokiego szczebla. Aktywne są także kluby piłkarskie, w szczególności Miejski Klub Sportowy Mazur Gostynin, szkołka piłkarska Football Education Academy (FEA) Gostynin, a od lipca 2025 roku także Futsal Team Gostynin. Działa również klub tenisa stołowego. Dzieci i młodzież wykazują również aktywność w innych dyscyplinach sportu i formach spędzania wolnego czasu, jak chociażby taniec czy wędkowanie.

Wysokie zainteresowanie sportem potwierdzają także dane z Urzędu Miejskiego, który każdego roku organizuje dla organizacji pozarządowych otwarte konkursy ofert oraz nabory w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „małe granty”). Liczba stowarzyszeń korzystających z tego sposobu dofinansowania cały czas rośnie, a środki zapewnione w budżecie Gminy Miasta Gostynina na dotacje celowe okazują się niewystarczające.

Tabela 4. Aktywność organizacji pozarządowych w Mieście Gostyninie

Nazwa wskaźnika	Wartości wskaźnika			
	Gmina Miasta Gostynina	Całość obszaru rewitalizacji	Obszar rewitalizacji 1 - Osiedle	Obszar rewitalizacji 2 - Centrum

			Targowa/ Kościuszkowców	
Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konkursach na realizację zadań własnych gminy w 2024 r.	18	3	0	3
Liczba organizacji pozarządowych na 31.12.2024 r.	32	9	0	9

Organizacje pozarządowe w Gostyninie pragną się rozwijać, a miasto zapewnia im już odpowiednią infrastrukturę do codziennego funkcjonowania. Ich przedstawiciele wskazują jednak, że ich możliwości rozwojowe znacząco wzrosłyby, gdyby podczas ewaluacji różnorodnych projektów lub organizacji wydarzeń kulturalnych mogły korzystać np. z mobilnej sceny bądź amfiteatru miejskiego. Obecnie brakuje im takich miejsc. Fundacje i stowarzyszenia działające w Gostyninie wymagają także wsparcia w poszukiwaniu alternatywnych źródeł dofinansowania, poza dotacjami miejskimi. Właściwie wydaje się rozważenie powołania Centrum Organizacji Pozarządowych, którego baza ekspertów mogłaby wesprzeć miejskie organizacje merytorycznie.

Nieocenionym zasobem w zakresie pomocy społecznej w Gostyninie, w szczególności w przypadku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jest wysoce wykwalifikowana i zaangażowana kadra, nieobawiająca się realizowania swoich działań w niekonwencjonalny sposób. Przykładowo zadania opiekuna dziennego, wyjątkowo w skali kraju, nie są wykonywane w domach poszczególnych podopiecznych, a w udostępnionym przez miasto lokalu. Zatrudnienie znajduje tam 22 opiekunów, czuwających nad rozwojem setki dzieci. W mieście prowadzone są również warsztaty terapii zajęciowej dla osób z niepełnosprawnościami, a wszystkie osoby z zaburzeniami psychicznymi mają możliwość skorzystania z usług oferowanych przez pracowników z długoletnim doświadczeniem ze Szpitala Psychiatrycznego w Zalesiu. Dla osób wymagających szczególnej opieki MOPS zapewnia transport do dziennego oddziału Szpitala Psychiatrycznego w Zalesiu.

Priorytetem w strukturach MOPS jest przepływ informacji, nie tylko pomiędzy poszczególnymi pracownikami odpowiedzialnymi za różnorodne gałęzie działań społecznych, ale również pomiędzy instytucjami i placówkami, w zakresie danych o konkretnych „klientach”. Umożliwia to bardziej kompleksową pomoc. Istotnym wydaje się również zatrudnienie prawnika, dla sprawniejszego rozwiązywania najbardziej skomplikowanych przypadków.

Według pracowników MOPS jednym z kluczowych problemów, na które nadal nie znaleziono odpowiedzi, jest rosnący poziom uzależnień od wszelkiego rodzaju używek. Problem ten nasila się obecnie wśród coraz młodszych dzieci.

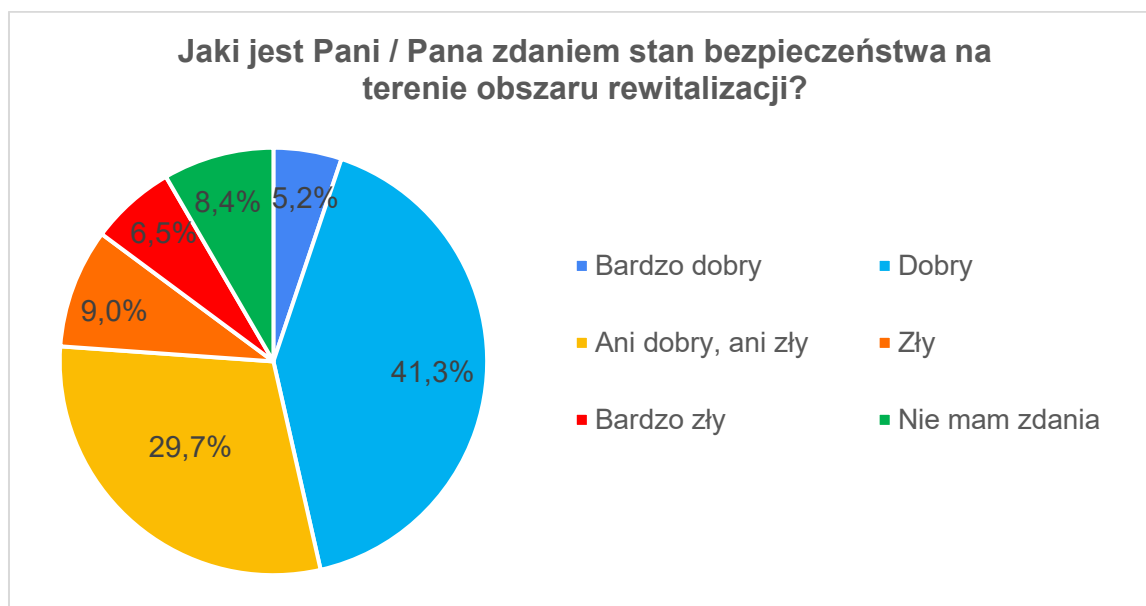
Również dane dotyczące liczby interwencji Policji w 2024 r. (bez zdarzeń drogowych) dowodzą, że konieczne jest podejmowanie na obszarze rewitalizacji kompleksowych działań społecznych, wpływających na jakość życia mieszkańców. Ponad połowa wszystkich incydentów w Gostyninie (435 z 857 interwencji) miała miejsce na obszarze rewitalizacji. Podobnie jak w innych kwestiach, także w tym przypadku szczególnie niepokojąca sytuacja występuje na osiedlu przy ul. Targowej i Kościuszkowców. W 2024 r. znaczną liczbę interwencji Policji odnotowano też w obszarze rewitalizacji 2. Oznacza to, że także w centralnej części miasta występuje potrzeba oddziaływania na sferę bezpieczeństwa publicznego.

Tabela 5. Liczba interwencji Policji

Nazwa wskaźnika	Średnie wartości wskaźnika			
	Gmina Miasta Gostynina	Całość obszaru rewitalizacji	Obszar rewitalizacji 1 - Osiedle Targowa/ Kościuszkowców	Obszar rewitalizacji 2 - Centrum
Liczba interwencji Policji ogółem bez zdarzeń drogowych / 1000 mieszkańców	51	108	178	98

Stan bezpieczeństwa w obrębie wskazanego obszaru rewitalizacji oceniany jest z kolei przez samych mieszkańców w sposób stosunkowo pozytywny, ale zróżnicowany. Co prawda przeszło 41% mieszkańców określa go jako dobry, a 5% nawet jako bardzo dobry. Występuje jednak również znacząca grupa mieszkańców (15,5%) oceniających go jako zły lub bardzo zły. Ponadto zsumowanie osób twierdzących, że jest on „ani dobry, ani zły” oraz osób, które nie mają zdania, daje około 35% odpowiedzi respondentów. Wskazuje to, że większość mieszkańców miasta nie czuje się szczególnie zagrożona, przebywając w obszarze rewitalizacji. Jeżeli chodzi o główne problemy czy braki obszaru rewitalizacji, to w wynikach ankiety pojawiały się odpowiedzi np. że „na Targowej trochę strach chodzić, ale poza tym braków nie ma” oraz wskazano na „Osiedle Targowa – bardzo zły stan osiedla, brak bezpieczeństwa” oraz że na osiedlu Targowa konieczna jest „poprawa bezpieczeństwa, porządku”. Wynika z tego, że obszar położony w rejonie ulic Kościuszkowców i Targowej jest oceniany jako najniebezpieczniejsza część obszaru rewitalizacji.

Wykres 6. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie dotyczące stanu bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji

Sytuacja demograficzna w mieście związana jest szczególnie z istniejącymi i przewidywanymi zmianami w zakresie migracji. Badanie ankietowe przeprowadzone na grupie 155 mieszkańców pozwoliło stwierdzić, że grupy respondentów, którzy: 1) nie rozważają wyprowadzki z Gostynina, 2) rozważają zmianę miejsca zamieszkania na inne miasto czy gminę w Polsce lub zagranicę, 3) nie zastanawiali się nad tym – są niemal równoliczne (po ok. 30% mieszkańców), co uwidoczniło na wykresie kołowym. Najlicniejsza z nich jest grupa chętna do wyprowadzki gdzieś dalej (ponad 32%), co jest niepokojącym sygnałem trendów demograficznych w mieście. Małe grupki mieszkańców rozważają ponadto przeprowadzkę do ościennych miejscowości (4,5%) czy też w obrębie samego Gostynina (2,6%). Należy jednak zauważyć, że wśród ankietowanych skłonnych do wyprowadzki 84% to młodzież licealna, do 19. roku życia. W przypadku szczególnie grup wiekowych od 31. do 45. oraz od 46. do 60. roku życia takie dążenia są znacznie rzadsze. Podobnie w grupie wiekowej powyżej 60. roku życia, chociaż osób starszych ankietowano najmniej. Kluczowym wyzwaniem dla miasta jest więc zatrzymanie młodych ludzi w Gostyninie lub skłonienie ich do powrotu do miasta w przyszłości.

Wykres 7. Plany respondentów w zakresie możliwości zmiany miejsca zamieszkania

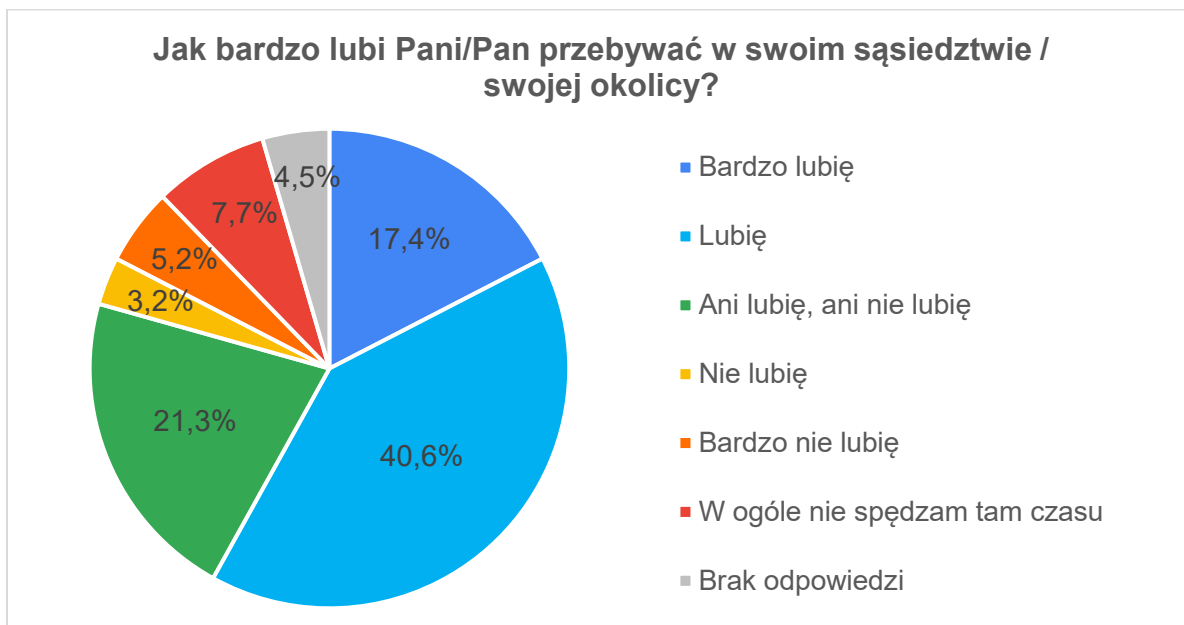
2.3. Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych

Ważny zasób miasta dla integracji społecznej stanowią przestrzenie publiczne i różnego rodzaju miejsca służące spędzaniu wolnego czasu. Jak wskazuje przeprowadzone badanie ankietowe, szczególnie popularne dla szeroko pojętych celów rekreacyjnych są wśród mieszkańców Gostynina: rejon Dybanka (rezerwat przyrody Dybanka, gdzie również znajduje się Jezioro Bratoszewo z kąpieliskiem) oraz sąsiadujący z nim Zalew Piechota – opisywane w ankietach np. jako „*miejsca wyciszające gdzie można odreagować*”. Ponadto popularnością cieszy się Rynek, Zamek Gostyniński oraz lasy sąsiadujące z Gostyninem. Co ciekawe, sporo osób wskazywało też na place zabaw, a nawet punkty usługowe i sklepy typu Kaufland, Rossmann. Lubiany jest też np. rejon ul. Bierzewickiej. Pojawiają się jednak również głosy negatywne, które warto zacytować: „*Mój dom (bez żartów teraz, to miasto jest martwe a jedyne normalne i żywe miejsce tutaj to centrum)*”, albo też: „*Nie ma gdzie spacerować. Tereny są nie wykorzystane, to co jest: Rynek, Park Piłsudskiego to za mało, tu się nie odpoczywa. Brak ogródków, po prostu po 18.00 życie umiera*”, jak również „*brak fajnych miejsc do spotkań ze znajomymi, oprócz pizzerii*”.

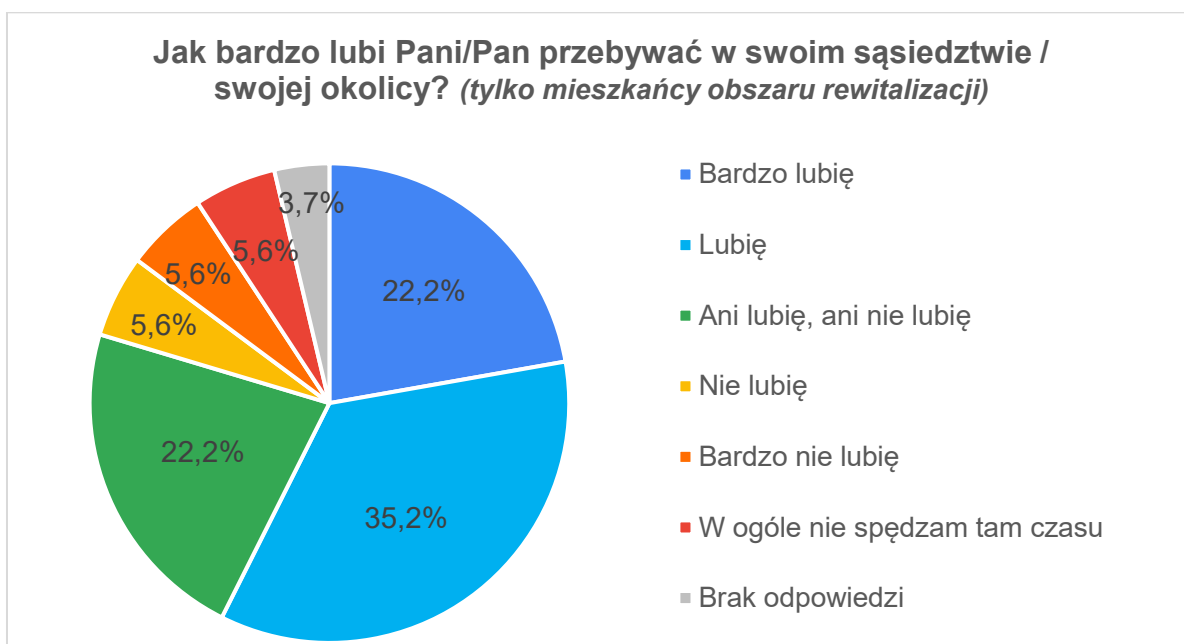
W badaniu ankietowym zadano również pytanie „Jak bardzo lubi Pani/Pan przebywać w swoim sąsiedztwie / swojej okolicy?”. Poniższe wykresy przedstawiają statystykę odpowiedzi na to pytanie w odniesieniu do wszystkich ankietowanych (155 osób) oraz tylko tych, którzy mieszkają na obszarze rewitalizacji (54 osoby). Rozkład odpowiedzi w obu przypadkach jest zbliżony, a więc przeważająca grupa mieszkańców (57-58%) lubi lub bardzo lubi przebywać na swoim osiedlu czy okolicy. Przy czym wśród wszystkich ankietowanych nieco mniejsza (17,4%) jest grupa osób

bardzo lubiących przebywać w swoim sąsiedztwie, podczas gdy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji jest to 20,2%. Istnieje również ok. 22% grupa osób obojętnych („ani lubię, ani nie lubię”) oraz ok. 16% grupa osób, które nie lubią lub bardzo nie lubią przebywać w swej okolicy, względnie po prostu nie robią tego, a także mały odsetek osób, które nie udzieliły odpowiedzi.

Wykres 8. Ocena jakości miejsca zamieszkania według ankietowanych

Wykres 9. Ocena jakości miejsca zamieszkania według ankietowanych mieszkańców obszaru rewitalizacji

Jednym z ważniejszych miejsc w przestrzeni Gostynina i na obszarze rewitalizacji jest Rynek. Położone są przy nim Ratusz i Urząd Miasta, a także skupiają się punkty handlowe i usługowe. To

m.in. na Rynku odbywają się ważne wydarzenia miejskie, takie jak np. letnie koncerty, świąteczne festyny, potańcówki. Spacer badawczy w procesie przygotowania diagnozy wykazał, że sposób zagospodarowania Rynku z zielenią, ławkami, miejscami zacienionymi, raczej podoba się mieszkańcom. Postulowane są jednak liczne pomysły na modernizację, np. zwiększenie ilości wody (fontanny / bicze wodne), przestrzeni otwartej do przemieszczania się, wyrównanie kostki chodnikowej (wysadzanej przez korzenie drzew), zwiększenie liczby bylin czy posadzenie żywopłotu, ewentualnie uspokojenie lub wyłączenie ruchu samochodowego przed budynkiem Ratusza. Część działań już jest lub będzie podejmowanych, np. przycinanie krzewów, nowe nasadzenia, montaż nowych ławek i koszy. Planuje się umieszczenie w przestrzeni miasta figur „gostynińskich Siemowitów”, na wzór np. wrocławskich krasnali. W zakresie renowacji Rynku analizowane jest także rozłączenie kanalizacji sanitarnej z deszczową.

Zastanowienia wymaga, w jakim zakresie pełni on funkcję kluczowej przestrzeni publicznej, miejsca spotkań różnych pokoleń i grup społecznych oraz jakie działania należy podjąć w najbliższej perspektywie, aby wzmocnić rangę i jakość przestrzeni tego miejsca, poprawić komfort i bezpieczeństwo przebywania na nim.

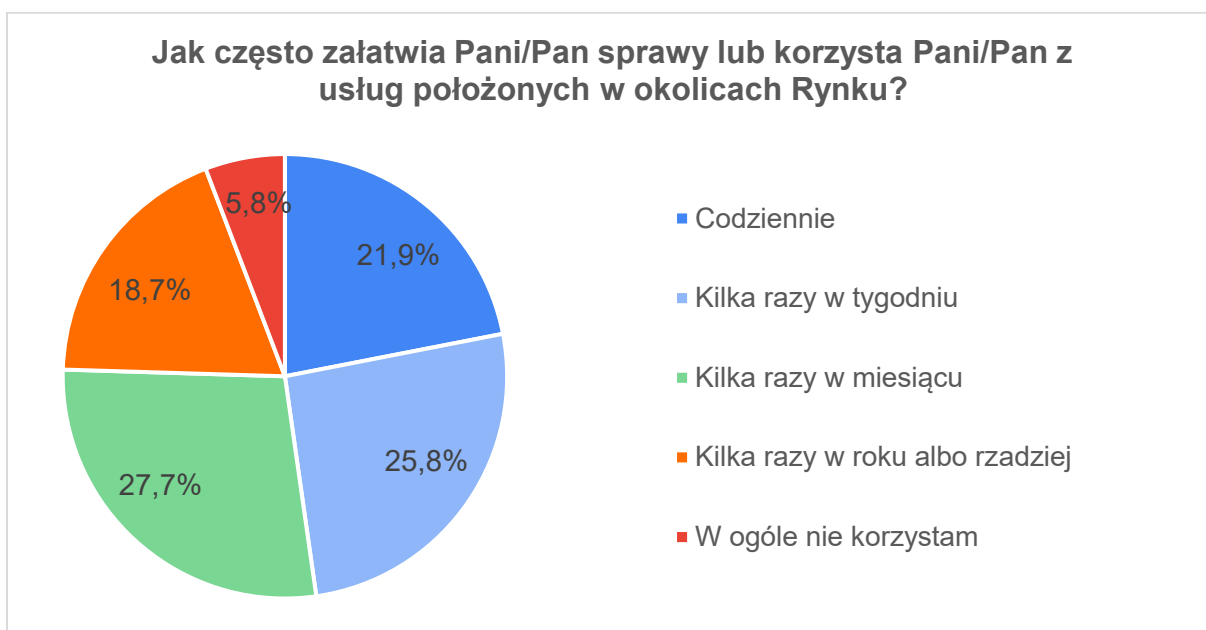
Fotografia 2. Rynek (fragmenty)

Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie „jak często załatwia Pani/Pan sprawy lub korzysta Pani/Pan z usług położonych w okolicach Rynku?” przedstawia się jak na wykresie poniżej. Osoby korzystające z usług i miejsc na tym obszarze często (codziennie, kilka razy w tygodniu bądź kilka razy w miesiącu) stanowią w sumie ponad 75% ankietowanych, co potwierdza, że jest to stale istotny rejon miasta dla przebywania i załatwiania różnych spraw. Zamieszkiwanie w obszarze rewitalizacji lub poza nim nie przekłada się na znaczące różnice w odpowiedziach, obie grupy mieszkańców stosunkowo często lub bardzo często korzystają z usług w Rynku. Jednakże istnieje również grupa niemal 25% osób, które w ogóle lub prawie w ogóle tego nie robią.

Wykres 10. Częstotliwość korzystania z usług w okolicach Rynku

Inną przestrzeń, która zaczyna być powoli intensywniej wykorzystywana przez mieszkańców, jest teren pomiędzy rondem od ulic Zamkowej i Targowej a Zamkiem (Podzamcze). W rejonie tym zrealizowano ścieżki, pomosty i inne udogodnienia sprzyjające rekreacji.

Trzecia przestrzeń, jednak obecnie bez większego potencjału, to Park im. Józefa Piłsudskiego. Skwer ten jest oświetlony, wyposażony w ławeczki, jednak nie pełni realnej funkcji rekreacyjnej. Problemem jest gęste i wysokie zadrzewienie, trudne do pielęgnacji, oraz nadmiar gniazdujących ptaków, generujących zanieczyszczenia. Obie kwestie – i ewentualnie próby podjęcia konkretnych kroków w celu ich zniwelowania – budzą żywe dyskusje wśród mieszkańców.

Fotografia 3. Park im. Józefa Piłsudskiego

Wydarzenia, głównie sportowe oraz dla dzieci, odbywają się także na stadionie miejskim im. Janusza Kusocińskiego, będącym częścią MOSiR. W ostatnich latach powstały w tym miejscu nowe budynki, profesjonalna płyta główna z nawodnieniem (murawa, bieżnia), boisko do minigolfa, stół do tenisa. Przygotowywana jest dokumentacja pod dalsze zagospodarowanie terenu, przejazdy, chodniki, miejsca parkingowe. Miejski stadion, oddany ponownie do użytku po gruntownej przebudowie w październiku 2025, znajduje się jednak poza obszarem rewitalizacji, w północnej części miasta. Również poza obszarem rewitalizacji, na południe, znajdują się hala sportowa oraz basen przy ul. Kutnowskiej.

Rycina 2. Lokalizacja kluczowych przestrzeni publicznych, ważniejszych obiektów i instytucji publicznych na obszarze rewitalizacji

Na powyższej mapie przedstawiono lokalizację kluczowych przestrzeni publicznych (wyposażonych w zieleń urządzoną) na terenie obszaru rewitalizacji miasta Gostynina. Ukazano również lokalizację ważniejszych obiektów i instytucji publicznych w obszarze rewitalizacji i jego sąsiedztwie. Jak widać, w centralnym obszarze rewitalizacji znajduje się bardzo wiele tych miejsc, natomiast w obszarze osiedla Targowa / Kościuszkowców są one nieliczne, głównie to obiekty edukacyjne

W mieście Gostynin, w tym w obszarze rewitalizacji, istnieją dość liczne miejsca, które są nieuporządkowanymi przestrzeniami wewnątrzsiedlowymi, wymagającymi przekształceń lub modernizacji. Można wśród nich wymienić m.in. podwórko przy ul. Żabiej, przestrzeń za budynkiem MOPS przy ul. Parkowej (działki własności miasta, obok teren prywatny) oraz pomiędzy ul. Parkową i 3 Maja w pobliżu Parku Piłsudskiego (na części terenu planowany budynek mieszkalny z usługami), parking przy ul. 3 Maja 7 oraz sąsiadujące tereny osiedlowe pomiędzy ul. 3 Maja i Tadeusza Kościuszki, plac zabaw przy ul. Floriańskiej, na odcinku między ul. Armii Krajowej i Wojska Polskiego, podwórko przy ul. Kościelnej.

Fotografia 4. Przykłady nieuporządkowanych podwórek w rejonie ul. 3 Maja

Fotografia 5. Nieuporządkowane podwórko na ul. Kościelnej, w pobliżu Rynku

Fotografia 6. Teren do zagospodarowania przy ul. Parkowej

Kwestia układu komunikacyjnego w mieście Gostyninie została częściowo uporządkowana poprzez uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla układu komunikacyjnego miasta Gostynina. Umożliwiło to m.in. kształtowanie ciągów komunikacyjnych o mniejszej szerokości, tak aby nie blokować możliwości gospodarowania na prywatnych nieruchomościach. Ponadto ukształtowano obwodnicę miasta oraz obwodnicę Rynku (jednak o niepełnej drożności). Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich stawia obecnie na budowę rond w celu usprawnienia ruchu i planowane są kolejne, chociaż w ankietach pojawiła się też opinia, że występuje „*utrudnione poruszanie się przez budowę niepotrzebnych rond*”.

Ogólny stan nawierzchni dróg można ocenić jako dobry, jednak występują ulice, których nawierzchnia wymaga remontów i częściowo są one planowane (ul. Dmowskiego, ul. Moniuszki). W ankietach wśród mieszkańców pojawił się też problem złego stanu drogi przy jeziorze Dybanka oraz sąsiedniej ul. Górnej. Mniej pozytywnie oceniany przez mieszkańców jest stan chodników. Kilkakrotnie pojawiały się opinie, że chodniki są nierówne i nieestetyczne lub też że istnieje potrzeba zwiększenia ich liczby.

Potrzeba uspokojenia ruchu, założenia progów zwalniających, jest sygnalizowana przez mieszkańców oraz przedstawicieli NGOs. ~~W.~~—Występują miejsca, gdzie nagminne są przekroczenia prędkości, np. rejon ul. Rynek, ul. Kościuszki, ul. 3 Maja, z przedłużeniem na południe od obszaru rewitalizacji ul. Kutnowską. Konieczne jest również podejmowanie statych działań w celu doświetlenia przejść dla pieszych. W ankietach mieszkańcy zwracali uwagę na problem niedostosowania ulic do natężenia ruchu. Szczególnie tereny w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 1 oraz ośrodka zdrowia Medicus wymagają poprawy w zakresie bezpieczeństwa poruszania się przez pieszych.

Odrębnym problemem jest brak miejskiej komunikacji autobusowej, która została zlikwidowana w 2019 r. Krytykowany przez mieszkańców jest również stan przystanku autobusów, dawniej dworca PKS Gostynin (ul. Zamkowa 17), który służy połączeniom międzymiastowym, *„a dokładnie jadłodajnia, przez co młodzież dojeżdżająca do szkoły nie ma gdzie się schronić, ponieważ jest oblegana przez osoby korzystające z jadłodajni, które często bywają pod wpływem alkoholu i zaczepiają czekających na autobus”* (opinia z ankiety, powtarzająca się).

W ankietach mieszkańcy duży nacisk położyli na spójny system ścieżek rowerowych. Problemem jest jednak odpowiednie ich zmieszczenie w pasach drogowych, uwzględniając wymaganą przepisami szerokość chodników wraz z krawężnikami. Brakuje ciągłości pomiędzy ścieżkami rowerowymi, przejściami dla pieszych, chodnikami, stąd też poruszanie się rowerem po Gostyninie jest utrudnione. Chociaż duża część młodzieży porusza się na rowerach i hulajnogach, w mieście wciąż brakuje oznaczeń i ułatwień dla rowerzystów. System roweru miejskiego w Gostyninie był testowany, ale został zlikwidowany. Projekt „Gostyniński Rower Miejski” został uruchomiony w 2018 r. Rowery miejskie były zakupione w ramach Budżetu Obywatelskiego. W początkowej fazie były bezpłatne, a później system funkcjonował odpłatnie jako wypożyczalnia. Obecnie forma wypożyczalni również nie jest już dostępna.

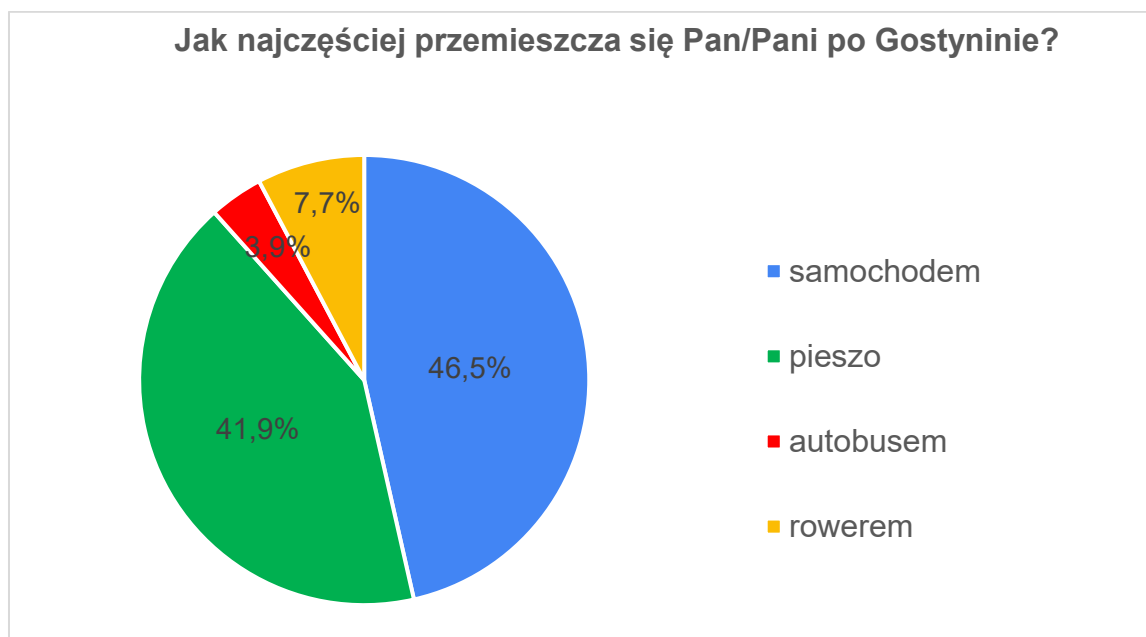
Istnieje pomysł zagospodarowania zielonego terenu przy Szkole Podstawowej nr 3 (dawnego placu do zdawania karty rowerowej) i stworzenia „mini-miasteczka” rowerowego (poza obszarem rewitalizacji). Przede wszystkim planowany jest nowy ciąg pieszo-rowerowy, częściowo jako

zagospodarowanie nabrzeża jezior: przy Zamku, Sejmikowego oraz Bratoszewo (Dybanka). Ciąg ten miałby przebiegać wzdłuż ulic: Mikołajczyka, Zamkowej, Żabiej, Parkowej, Legionów Polskich, Ziemowita, Dybanka, Zazamcze.

Parkowanie to niezwykle często zgłaszany problem w Gostyninie, na co wskazały również wyniki ankiet. Szczególnie często trudności ze znalezieniem miejsca do parkowania pojawiają się w okolicy Rynku, dlatego obecnie w fazie koncepcyjnej jest plan parkingu w rejonie kwartału ulic 3 Maja, Kościuszki, Dmowskiego. Część planów zagospodarowania nowych miejsc parkingowych dotyczy już obszarów położonych poza obszarem rewitalizacji, np. w rejonie ul. gen. Józefa Bema (na przeciwko sklepu Biedronka). Istnieje też słabo użytkowany (poza godzinami nabożeństw) parking przy parafii pw. św. Marcina. Ankieta z pytaniem o główne problemy i braki obszaru rewitalizacji wykazała jako często występujący problem brak miejsc do parkowania. Warto w tym zakresie przytoczyć jedną szczegółową odpowiedź: *„Brak dostępnych miejsc parkingowych w centrum, wcześniej mieliśmy duży plac do parkowania na ul. Floriańskiej, później wyremontowano tam parking, który pomieści zaledwie kilka samochodów, został zrobiony bardzo źle, to strata mnóstwa miejsc do parkowania”*. Również inni ankietowani wskazywali potrzebę zwiększenia liczby miejsc parkingowych przy ul. Floriańskiej, jednak realizacja zwiększenia parkingu jest niemożliwa z uwagi na to, że miejsca niewykorzystane to prywatne działki.

Analiza odpowiedzi ankietowanych na pytanie, jak najczęściej przemieszczają się po Gostyninie, wskazuje na dominację z jednej strony transportu samochodowego (46,5% odpowiedzi), „a z drugiej strony poruszania się pieszo (prawie 42%). Prawdopodobnie zależy to od odległości – w bliższym sąsiedztwie dominują piesze przejścia (np. w centrum, które nie jest bardzo rozległe; po osiedlach), a w poruszaniu się pomiędzy odleglejszymi częściami miasta a centrum lub dla załatwiania spraw związanych np. z transportem towarów, zakupami wykorzystywany jest samochód. W każdym razie transport publiczny (autobus) wykorzystywany jest wyjątkowo rzadko (4% odpowiedzi). Wynika to z faktu, że miejski transport został zlikwidowany – lokalnie funkcjonują jedynie prywatne busy, a także połączenia dalekobieżne (pociąg, PKS). Ponadto 7,7% respondentów wybiera rower, jednak aby usprawnić poruszanie się nim, potrzebna jest rozbudowa spójnego systemu ścieżek rowerowych.

Wykres 11. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie odnośnie sposobu przemieszczania się po mieście

Znaczącym problemem w Gostyninie jest kwestia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zarówno w przypadku barier architektonicznych (wysokie krawężniki, bardzo mało podjazdów i bezpiecznych przejazdów, braki wind czy podnośników, itp.), jak i audiowizualnych (brak przystosowań dla osób niedowidzących i niedosłyszących). Problemem jest pozyskanie odpowiednich środków na adaptację kluczowych budynków użyteczności publicznej w mieście, m.in. Ratusza, Urzędu Miasta, budynku spraw obywatelskich i MOPS przy ul. Parkowej, Miejskiej Biblioteki Publicznej, ale również przestrzeni mieszkalnych – np. osiedla komunalnego przy ul. Targowej i Kościuszkowców. Naturalnie, nowsze budynki są lepiej przystosowane. Przykładem pozytywnym jest Miejskie Centrum Kultury, które przeszło remont.

W zakresie małej architektury oraz gospodarki komunalnej wskazywana jest jeszcze zbyt mała liczba ławek w przestrzeni miasta. Dotyczy to też ulic istotnych z punktu widzenia poruszania się po centrum oraz spacerowania, czy walorów architektoniczno-widokowych – przykładowo 3 Maja oraz Parkowej. Istnieje pomysł na utworzenie „ławek przyjaźni” z różnymi hasłami, sloganami – wpisania ich w działania partycypacyjne (budżet obywatelski), na wzór niektórych innych miast.

Zbyt mało jest również koszy na śmieci w mieście. Szczególnym problemem jest gospodarowanie odpadami wielkogabarytowymi, które odbierane są przez PSZOK tylko 4 razy w roku, przez co bywają widoczne w przestrzeni miasta (zalegające opony, meble, łóżka, stare płyty, boazeria, itp.). Mieszkańcy ~~Mieszkańcy~~ zwracają uwagę, że Spółdzielnia Mieszkaniowa nie radzi sobie z tym

problemem. Wskazuje się na potrzebę monitoringu pozostawiania odpadów, wskutek czego spółdzielnie mieszkaniowe i MTBS rozszerzają system monitoringu altan śmietnikowych. Władze miasta zamierzają się również zająć tym zagadnieniem – odbiór odpadów wielkogabarytowych od początku 2026 roku będzie realizowany w systemie raz na dwa miesiące.

Nadmiar reklam może stanowić pewien problem, aczkolwiek nie było to wskazywane w ankietach. Estetyka obszaru rewitalizacji nie jest kontrolowana przez uchwałę krajobrazową („reklamową”), w dużej mierze z uwagi na argument, że mogłaby ona negatywnie wpłynąć na możliwości handlu w mieście, który stanowi główne źródło utrzymania mieszkańców.

Obszar rewitalizacji nr 1, czyli osiedle określane jako „Osiedle Kościuszkowców” lub „Osiedle Targowa” wymaga odrębnego omówienia. Jest to dość niewielka enklawa, gdzie występuje pewna koncentracja problemów oraz barier. Funkcjonuje tam m.in. supermarket Dino oraz sklep spożywczo-monopolowy. Organizacje pozarządowe zgłaszają potrzebę stworzenia w tym rejonie miejsc integracji dzieci i młodzieży, typu: świetlica, klub środowiskowy, plac zabaw o wyższym standardzie (aczkolwiek plac zabaw został ostatnio ogrodzony, co zwiększa poziom bezpieczeństwa). Obecnie brakuje przestrzeni wspólnych do integracji, wypoczynku, pracy z dziećmi i młodzieżą, boiska do gier zespołowych, miejsca do spotkań, stref aktywności.

Mieszkańcy osiedla komunalnego zgłaszają liczne problemy związane z utrzymaniem porządku – nielegalne wyrzucanie gabarytów i odpadów przy dawnej świetlicy, nieporządek w przestrzeniach zielonych, brak skutecznego egzekwowania przepisów porządkowych. Za pozytywne można natomiast uznać założenie monitoringu osiedla połączonego z siecią monitoringu miejskiego. Kwestie te znajdują także odzwierciedlenie w innych częściach obszaru rewitalizacji. Zidentyfikowano również problem z jakością powietrza. Mieszkańcy informowali o wykorzystywaniu niskiej jakości opału, co sugeruje brak efektywnego udziału w programach takich jak „Czyste Powietrze”. Wskazano potrzebę poprawy oświetlenia, bezpieczeństwa pieszych oraz istniejących elementów infrastruktury (chodników, przejść, terenów zielonych).

Mimo niewielkich odległości osiedla komunalnego przy ul. Targowej i Kościuszkowców do centrum miasta, mieszkańcy wskazywali na poczucie izolacji. W przeszłości podejmowane próby uruchomienia transportu półpłatnego (np. roweru miejskiego lub transportu mikrobusowego) nie spotkały się jednak z zainteresowaniem mieszkańców. W toku rozmów pojawiła się potrzeba rozważenia alternatywnych rozwiązań w postaci transportu na żądanie, szczególnie dla osób starszych i o ograniczonej mobilności. Problemem są także braki chodników w niektórych miejscach, niedostateczne oświetlenie terenu oraz szybko jeżdżące samochody, co generuje

potrzebę założenia progów zwalniających. Miasto zamierza na to odpowiedzieć m.in. przez budowę chodnika w ciągu ul. Zazamcze (obecnie etap planowania i opracowania koncepcji).

Rycina 3. Wybrane elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej osiedla przy ul. Targowej i Kościuszkowców

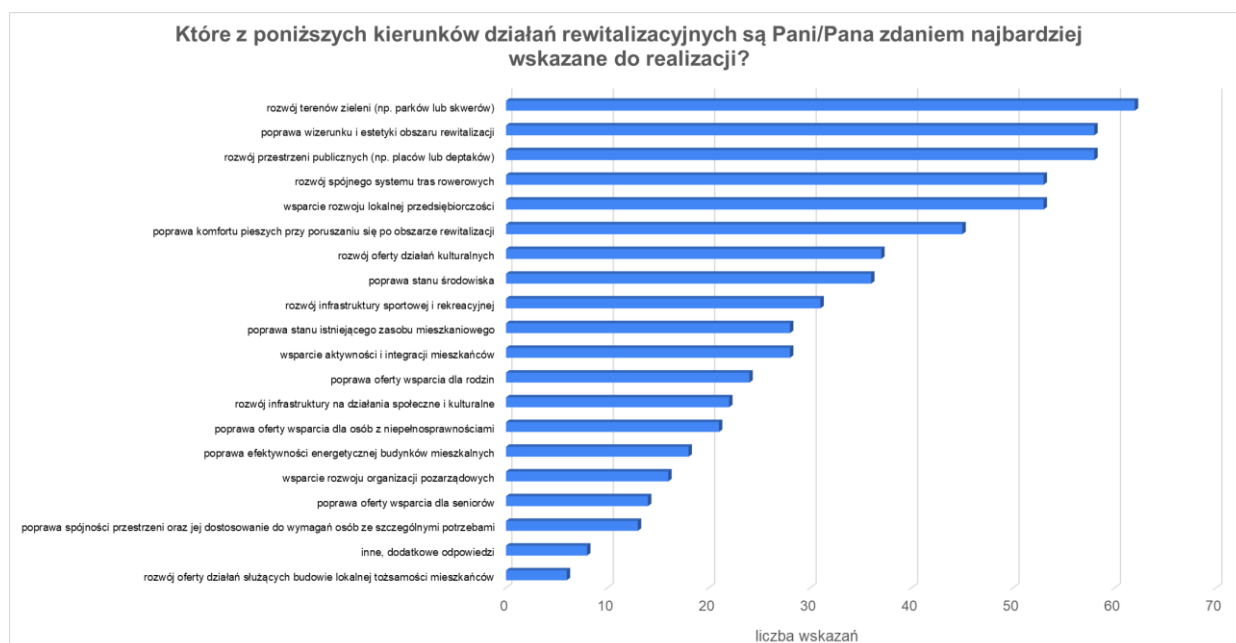
Mieszkańcom Gostynina zadano w ankietach także pytania o ocenę dostępności do konkretnych kategorii usług, w kontekście zarówno dostępności przestrzennej bądź czasowej, jak również oceny jakości usług publicznych świadczonych przez samorząd miejski lub podmioty komercyjne, ewentualnie organizacje społeczne.

W przypadku usług publicznych świadczonych głównie przez samorząd, w zakresie dostępu do edukacji, w tym szkół i przedszkoli, przeważały oceny dobre i bardzo dobre (w sumie 78% oddanych głosów), względnie neutralne. Jeszcze wyższą ocenę zyskał dostęp do sklepów i punktów usługowych (84% ocen dobrych lub bardzo dobrych). Gorzej oceniono dostęp do oferty gastronomicznej (mimo przewagi ocen dobrych i bardzo dobrych – w sumie 51%, relatywnie większy odsetek odpowiedzi „ani dobrze ani źle” – w sumie 33%, oraz pojawianie się dość licznych ocen „źle” i „bardzo źle” – w sumie 16%). W zakresie oceny oferty kulturalnej (np. kino, koncerty, wystawy) aż 42% określiło dostęp do niej „ani dobrze ani źle” lub nie miało zdania, dobrze lub bardzo dobrze oceniło 34%, a źle lub bardzo źle 24% osób. Ocenę dostępu do terenów zieleni (np. parki, skwery) przedstawiono w sekcji dotyczącej diagnozy środowiskowej. Jest ona w sumie

pozytywna (60% ocen dobrych i bardzo dobrych). Gorzej z kolei wypadła ocena ogólnodostępnej rekreacji, w tym terenów sportowych, gdzie odsetek odpowiedzi „ani dobrze ani źle” sięgnął 34%, udział ocen złych i bardzo złych 22,5%, a jednak przeważały oceny dobre i bardzo dobre – 40%. Oferta dedykowana młodzieży jest oceniana wyjątkowo słabo – prawie 41% ocen złych i bardzo złych oraz 34% neutralnych, czyli w tym zakresie oczekiwana jest szczególna poprawa. W zakresie dostępności placówek opieki zdrowotnej jest to odpowiednio 34% i 35%, czyli jest to druga sfera wymagająca największych interwencji. Drastycznie słabo oceniono dostępność transportu publicznego – prawie 32% ocen „bardzo źle”, 17% ocen „źle”, prawie 32% ocen „ani dobrze, ani źle” lub brak zdania, i jedynie 19% ocen pozytywnych. W tej sferze szczególnie potrzeba podjęcia działań.

Ankiety objęły pytanie o to, które z kierunków działań rewitalizacyjnych są zdaniem mieszkańców najbardziej wskazane do realizacji. Można było wskazać jeden lub więcej spośród 19 potencjalnych kierunków działań, ewentualnie dopisać własną odpowiedź. Wykres poniżej przedstawia kierunki działań rewitalizacyjnych uszeregowane według popularności. Widoczne jest, że mieszkańcy Gostynina największą wagę przywiązują do realizacji działań związanych z zielenią i środowiskiem (np. parków i skwerów), poprawą wizerunku i estetyki obszaru rewitalizacji oraz rozwojem przestrzeni publicznych (np. placów i deptaków) – powyżej 55 wskazań dla każdego z tych kierunków. Dla mieszkańców istotny jest wygląd miasta i komfortowe, zdrowe przebywanie w przestrzeni publicznej (i to mimo tego, że kierunki interwencji w zagospodarowanie zieleni miejskiej w przypadku innych pytań ankiety nie były wskazywane najczęściej, ani też dostępność terenów zieleni nie była oceniana negatywnie, a zwykle pozytywnie). Na kolejnych miejscach znalazły się zagadnienia związane z przemieszczaniem się po mieście, przede wszystkim spójnością systemu tras rowerowych oraz poprawą komfortu pieszych w poruszaniu się po obszarze rewitalizacji. Wysoko cenione są również działania dotyczące rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, kultury, stanu środowiska oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Kierunki związane z mieszkalnictwem oraz wsparciem określonych grup społecznych także pojawiały się w ankietach, ale nieco rzadziej (poniżej 30 wskazań dla poszczególnych rodzajów interwencji).

Wykres 12. Najbardziej wskazane kierunki działań rewitalizacyjnych według ankietowanych

2.5. Diagnoza zjawisk gospodarczych

Chociaż na obszarze rewitalizacji można zaobserwować szereg pozytywnych zjawisk w sferze gospodarczej, to jednak wyraźnie widoczne są również potrzeby w zakresie podejmowania aktywnych działań w tej dziedzinie. Jak wynika z danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, około 1/3 podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy ma swoją siedzibę na obszarze rewitalizacji. Należy to uznać za istotny potencjał w kontekście oceny sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji, jak i planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kolejnych latach. Szczególnie w okolicach Rynku (ulice Floriańska i Stodólna) można zaobserwować wiele lokali usługowych oraz gastronomicznych działających w parterach. Istnienie naturalnego i widocznego dla wszystkich mieszkańców i przyjezdnych centrum Gminy sprzyja prowadzeniu działalności gospodarczej na tym terenie. Równocześnie jednak należy zauważyć, że wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji, w tym w okolicach Rynku, mają działania dotyczące zagospodarowania przestrzeni i estetyki, poprawiania stanu infrastruktury, jak i przemieszczania się wewnątrz i w kierunku obszaru rewitalizacji.

Co równie istotne, chociaż każdego roku z CEIDG są wykreślane podmioty działające na obszarze rewitalizacji, ten trend zauważalnie zmniejsza się w ostatnich latach (31 podmiotów w 2021 r. stosunku do 19 w 2024 r.). Rozmowy z urzędnikami odpowiedzialnymi za rozwój gospodarczy

Gminy Miasta Gostynina oraz obserwacje w terenie (relatywnie niewielka liczba pustostanów z przeznaczeniem na lokalne usługowe) dowodzą ponadto, że miejsce zamykanych działalności gospodarczych szybko zajmują kolejne, o podobnych profilach. Co istotne, nie wpływa to co do zasady negatywnie na różnorodność oferty usług dostępnych na obszarze rewitalizacji. Trendy te nie odbiegają zasadniczo od sytuacji w innych gminach w Polsce.

Fotografia 7. Działalności handlowe i gastronomiczne przy ul. Stodólnej

O ile jednak sytuację w centralnej części Gminy w sferze gospodarczej można potraktować jako potencjał w kontekście planowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o tyle dane dotyczące osiedla przy ul. Targowej i Kościuszkowców wskazują na istotne problemy (Tabela 1). Na terenie tym zarejestrowano bowiem znacznie mniej działalności gospodarczych niż w pozostałej części Gminy i obszaru rewitalizacji. Przekłada się to m.in. na konieczność podejmowania działań na rzecz ułatwiania mobilności mieszkańców pomiędzy różnymi częściami obszaru rewitalizacji. Konieczne jest także budowanie w różnorodny sposób wśród mieszkańców (szczególnie najmłodszych) poczucia sprawczości i odpowiedzialności, a także podejmowanie kompleksowych działań dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej. Ma to szczególne znaczenie w kontekście sytuacji zdiagnozowanej na terenie osiedla przy ul. Targowej i Kościuszkowców, gdzie wskaźnik dotyczący liczby zarejestrowanych bezrobotnych jest 4-krotnie wyższy niż w odniesieniu do całej Gminy. Podobnie niekorzystne są dane dla tego terenu dotyczące osób długotrwale, tj. ponad 24 miesiące, pozostających bez zatrudnienia (wskaźnik 2-krotnie wyższy niż dane dla całej gminy). Wedle danych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy, 35% osób bezrobotnych zamieszkuje obszar rewitalizacji. Odsetek ten utrzymuje się na tym samym poziomie w przypadku osób pozostających bez zatrudnienia 24 miesiące i dłużej.

Tabela 6. Dane dotyczące lokalnego rynku pracy na terenie Gminy Miasta Gostynina i na obszarze rewitalizacji według stanu na 31 grudnia 2025 r.

Nazwa wskaźnika	Wartości wskaźnika			
	Gmina Miasta Gostynina	Obszar rewitalizacji	Obszar rewitalizacji (Centrum)	Obszar rewitalizacji (os. przy ul. Targowej i Kościuszkowców)
Liczba działalności gospodarczych według CEIDG / 100 mieszkańców	7	9	10	2
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych / 100 mieszkańców	4	5	4	16

Zwykle niewielkie przedsiębiorstwa prowadzące działalność na obszarze rewitalizacji mierzą się na co dzień z wyzwaniami, trendami i szokami o znaczeniu globalnym. Dotyczą one m.in. przenoszenia handlu do Internetu, dynamicznego wzrostu znaczenia mediów społecznościowych i serwisów streamingowych czy też rosnących kosztów energii. Oznacza to konieczność podejmowania działań wspierających lokalny biznes oraz osoby chętne do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie korzystania z mediów społecznościowych, stron www oraz nowych trendów promocyjnych i odnoszących się do sprzedaży towarów i usług. Inną sferą wymagającą współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a urzędnikami, jest dążenie do estetyzacji przestrzeni publicznej. Środkiem do tego mogą być działania (podejmowanie również z zewnętrznymi partnerami) na rzecz porządkowania przestrzeni publicznej w okolicy lokali oraz estetyzacji szyldów i witryn sklepowych.

Do pozostałych wyzwań na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej należą m.in. brak terenów umożliwiających przyciąganie zewnętrznych inwestycji lub rozszerzania potencjału przedsiębiorstw działających w Gostyninie; potrzeba prowadzenia długofalowej polityki w zakresie gospodarowania nieruchomościami na terenie obszaru rewitalizacji; niepełne wykorzystywanie potencjału Zamku jako miejsca organizacji wydarzeń o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, a także przestrzeni integracji mieszkańców; tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy dla młodych pracujących i osób wchodzących na rynek pracy (w połączeniu z działaniami na rzecz poprawy jakości życia oraz dostępności i jakości usług publicznych w Gminie i w jej sąsiedztwie).

2.6. Diagnoza zjawisk środowiskowych

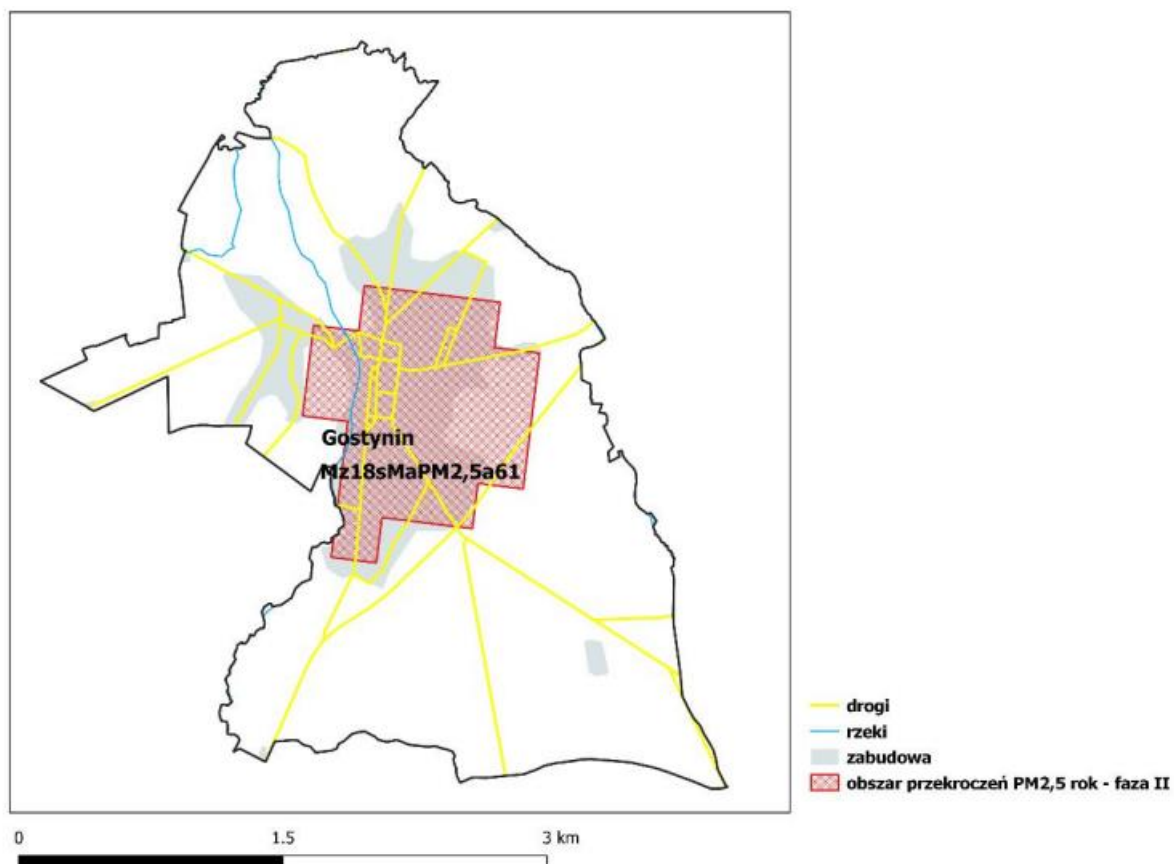
Z dostępnych danych i obserwacji dotyczących zjawisk i procesów w sferze środowiskowej wynika potrzeba realizacji różnorodnych działań mających na celu m.in. poprawę stanu środowiska przyrodniczego, edukację mieszkańców, a także szeroko rozumiane budowanie odporności interesariuszy i infrastruktury na szoki związane ze zmianą klimatu.

Na obszarze rewitalizacji od lat – w ramach działań realizowanych w całej gminie – są podejmowane kroki zmierzające do poprawy jakości powietrza czy też unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Formalne ramy dla tych działań wyznaczają m.in. ustalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Gostynina na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku” (uchwalonego w grudniu 2022 r.) oraz „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów zlokalizowanych w mieście Gostyninie w latach 2008-2032” (zaktualizowanego w 2025 r.). Gmina Miasta Gostynina, jako Partner (liderem jest Województwo Mazowieckie), uzyskała także dofinansowanie z Unii Europejskiej na realizację projektu „Mazowsze bez smogu”. Projekt zakłada doprowadzenie do poprawy jakości powietrza poprzez zapewnienie sieci ekspertów wyspecjalizowanych w dziedzinie ochrony powietrza i energetyki, a także zapewnienie dostępu do informacji i możliwości aktywnej ich wymiany pomiędzy gminami i innymi podmiotami zainteresowanymi i związanymi z ochroną powietrza. Bezpośrednimi odbiorcami działań projektowych są mieszkańcy Gminy Miasta Gostynina, a w szczególności osoby dotknięte ubóstwem energetycznym. Realizacja projektu obejmuje lata 2024-2028.

Program ochrony powietrza dla miasta Gostynin wynika z uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe szkodliwych substancji w powietrzu. Zawarto w nim obszary przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu wg danych z 2018 r. (aktualizacja uchwały z 2023 r. zawierała te same dane). Ukazano to na rysunkach poniżej. Jak widać, obszar przekroczeń PM_{2,5} w zasadzie pokrywa (z rozszerzeniem na wschód) obszar rewitalizacji Centrum, natomiast obszar przekroczeń B(a)P jest znacznie szerszy i pokrywa też obszar rewitalizacji Osiedle Targowa / Kościuszkowców⁶.

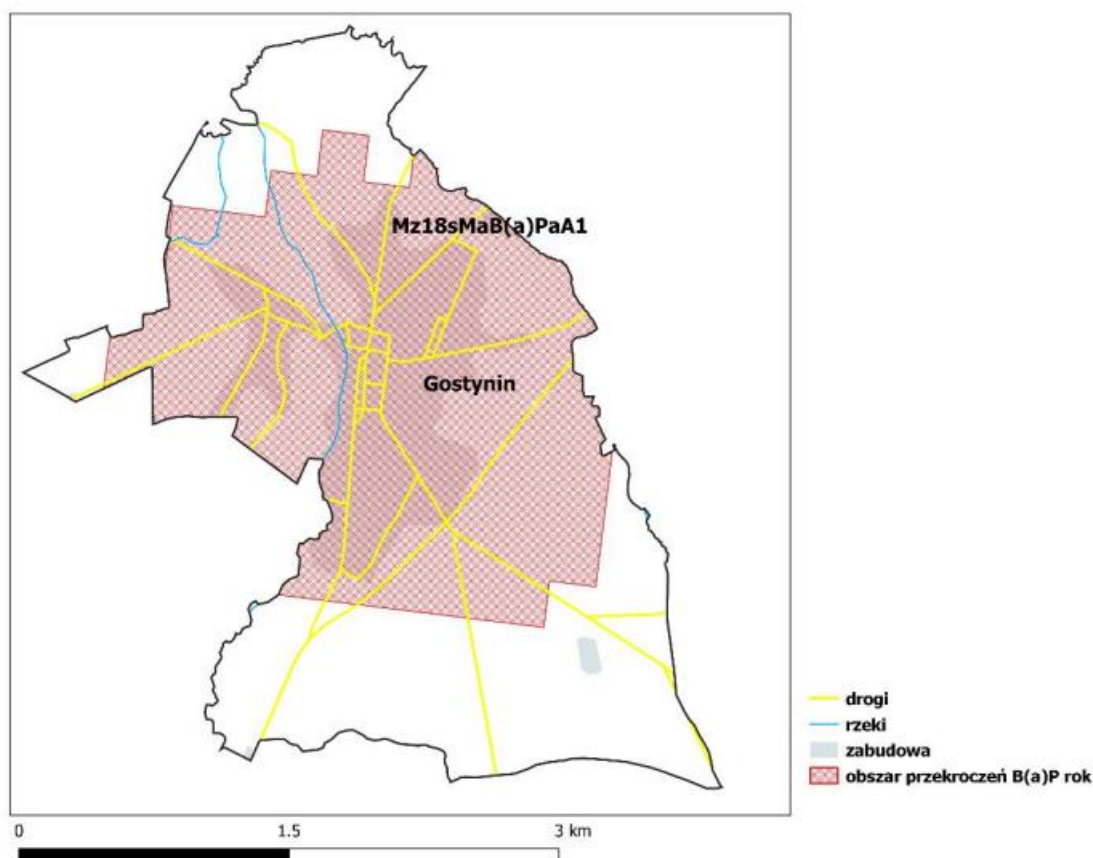
⁶ Monitorowanie stanu jakości powietrza na obszarze rewitalizacji ułatwiają sensory powietrza Airly. Mierzą one parametry takie jak stężenie pyłów zawieszonych PM₁, PM_{2.5} i PM₁₀, temperaturę, ciśnienie i wilgotność. Dane te są zbierane i przesyłane na serwery serwisu Airly.org, a następnie prezentowane w postaci mapy i aplikacji, co pozwala na bieżąco śledzić stan jakości powietrza w danym miejscu. Dwa spośród pięciu sensorów jakości powietrza

Rycina 4. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} w 2018 r.

zlokalizowanych w Gostyninie, zlokalizowano na obszarze rewitalizacji (pod adresami 18 Stycznia 36 oraz Dmowskiego 13).

Rycina 5. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego stężenia poziomu średniorocznego benzo(a)pirenu w 2018 r.

Z kolei z danych, którymi dysponuje Urząd Miasta Gostynina, wynika, że co piąty budynek ogrzewany przy pomocy pieców, trzonów kuchennych etc. znajduje się na obszarze rewitalizacji. Jest to bez wątpienia znaczący problem. Jego szczególne nasilenie występuje na pierwszej części obszaru rewitalizacji, gdzie – według danych na dzień 31 grudnia 2024 r. – znajduje się ponad połowa tzw. „kopciuchów”. Powyższe dane i ilustracje potwierdzają, że na obszarze rewitalizacji istnieje konieczność realizacji dalszych różnorodnych działań ukierunkowanych na poprawianie jakości powietrza.

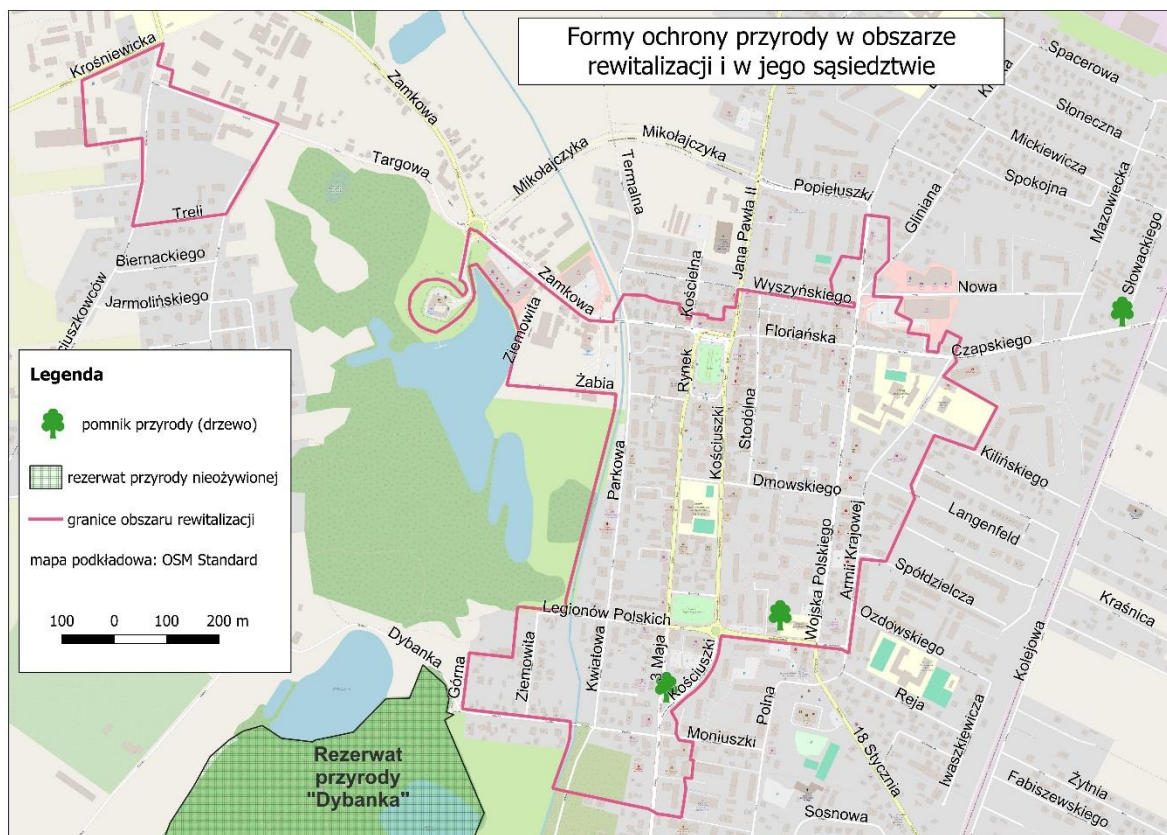
O stanie środowiska w mieście z perspektywy mieszkańców świadczy szczególnie dostępność oraz jakość terenów zieleni. W tym zakresie 41,2% respondentów oceniło dostępność parków czy skwerów dobrze, 19,3% bardzo dobrze, a 29,0% w sposób neutralny lub ewentualnie nie miało zdania. Jedynie nieliczna grupa poniżej 10,3% oceniła, że dostępność terenów zieleni w Gostyninie jest zła bądź bardzo zła. W sumie ocena jest więc pozytywna. Równocześnie niektórzy mieszkańcy wskazywali w ankiecie konkretne problemy i braki obszaru rewitalizacji lub miejsca wymagające zmian. Nie były one liczne względem innych problemów z zakresu m.in. sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz organizacji usług publicznych. Należy jednak wymienić zgłaszane potrzeby: „więcej terenów zieleni np. parki, itd.”, „mało estetyczne parki”, problem

wycinki drzew i braku nowych nasadzeń, rzadkie koszenie trawy na obszarach rekreacyjnych, dosadzanie zieleni w Rynku w formie skwerów, poprawa stanu Parku Piłsudskiego (w tym jego ograniczona dostępność z uwagi na ptaki i generowane przez nie zanieczyszczenia).

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z interesariuszami w ramach prac nad pogłębioną diagnozą obszaru rewitalizacji, istotny wpływ na wysoką ocenę dostępności i jakości terenów zieleni na obszarze rewitalizacji ma bardzo atrakcyjne przyrodniczo położenie gminy i naturalny charakter jego obrzeży (połowę terenu w obrębie granic administracyjnych gminy stanowią lasy, obszar miasta przecina rynna pojezierna z jeziorami: Czarnym, Kociół, Zamkowym, Sejmikowym, Bratoszewo (Dybanka), w Olszynie (tzw. Policyjnym), fragmentem Zalewu Piechota, rzekami Skrwą Lewą i Rakutówką, podmokłymi użytkami ekologicznymi i starorzeczami; poprowadzono kilka atrakcyjnych ścieżek rowerowych, np. na północ do Lucienia). Co zobrazowano na poniższej mapie, prezentującej formy ochrony przyrody w obszarze rewitalizacji i w jego sąsiedztwie, obszar rewitalizacji jest położony w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody nieożywionej „Dybanka” o powierzchni 29,1 ha, którego celem ochrony jest zachowanie północnej części ozu gostynińskiego (polodowcowe wzniesienie, pokryte zbiorowiskami boru suchego, boru świeżego oraz boru mieszanego wilgotnego). Rezerwat graniczy z jeziorem Bratoszewo, w jego obrębie jest położone jezioro w Olszynie oraz częściowo Zalew Piechota. W uzasadnionych przypadkach wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie się każdorazowo opierało o właściwe przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁷ oraz przepisy odrębne, jak i przepisy prawa wspólnotowego.

⁷ Tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.

Rycina 6. Mapa przedstawiająca formy ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji i w jego otoczeniu

Mieszkańcy Gostynina mają zatem możliwość korzystania z licznych terenów zieleni położonych niedaleko obszaru rewitalizacji. Niemniej ważna dla dobrostanu mieszkańców jest jednak realizacja mikro-interwencji na terenach posesji i osiedli położonych w granicach obszaru rewitalizacji. Tego typu aktywności są obecnie podejmowane np. przez seniorów prowadzących małe ogródki przy ul. Bema i ul. Wspólnej. Zadbane ogródki i rabaty kwiatowe można też zobaczyć, spacerując np. ul. Floriańską oraz Kard. Stefana Wyszyńskiego.

Fotografia 8. ogródek w rejonie ul. Floriańskiej

W kolejnych latach istnieje potrzeba kontynuowania tego typu działań, co podkreślali uczestnicy konsultacji społecznych, zgłaszając propozycje zakładania ogrodów sensorycznych czy łąk kwietnych i zielonych podwórek. Ponadto, w ramach procesu rewitalizacji należy rozwijać inne działania sprzyjające klimatowi i tworzeniu błękitno-zielonej infrastruktury. Za uzasadnione należy także uznać przedsięwzięcia mające na celu oczyszczanie zbiorników i cieków wodnych na obszarze rewitalizacji i w jego sąsiedztwie. Dotyczy to między innymi jeziora przy Zamku.

Co istotne dla planowania realizacji przyszłych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaledwie niewielka część obszaru rewitalizacji jest położona na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Dotyczy to zarówno terenów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat, Q1%), jak i obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat, Q10%). Granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zostały naniesione na mapę z podstawowymi kierunkami zmian funkcjonalno-przestrzennych (Załącznik nr 1 do GPR). Są to tereny położone wzdłuż koryta rzeki Skrwa Lewa na zachód od ul. Parkowej oraz tereny nad jeziorem Zamkowym.

2.7. Diagnoza zjawisk technicznych

W zakresie sfery technicznej przedmiotem zainteresowania diagnozy jest m.in. degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności. Wyniki ankiety wyraźnie wskazują na problemy obszaru rewitalizacji w tej sferze. Wśród głównych problemów i braków obszaru niektórzy mieszkańcy wymieniali nieregularną zabudowę, budynki wymagające remontu, „*brak estetyki, rozpadające się budynki, brzydkie widoki*”.

W ankiecie wśród miejsc na obszarze rewitalizacji wymagających zmian wymieniono kilkakrotnie cały rząd kamienic przy ulicy 3 Maja (od Rynku do Parku im. Józefa Piłsudskiego), „*które z roku na rok ulegają zniszczeniu. Szkoda byłoby je wyburzać. Uważam, że po rewitalizacji byłyby przepiękną ozdobą Gostynina. Jest to jeden z głównych punktów przez jaki przejeżdżają przejezdni i niestety na ich miejscu, nie znając innych miejsc, uznałabym Gostynin za zaniedbany i niewarty odwiedzenia. Co nie jest zgodne z rzeczywistością...*” (cytat z ankiety). Inne często wymieniane budynki to Zamek Gostyniński, Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki („*najładniejszy w mieście, ale wymagający renowacji*”), „*odstraszający*” budynek obecnego

MOPS-u oraz jako całość osiedla Targowa / Kościuszkowców („bardzo zły stan osiedla”, „brak bezpieczeństwa”). Ponadto pojawiały się wskazania potrzeby interwencji w odniesieniu do obiektów położonych przy ulicach: Floriańskiej (problem „budek tymczasowych”), Stodólnej i Wojska Polskiego (bloki mieszkalne), Żabiej, Zamkowej oraz w Rynku (m.in. róg od strony ul. Kościelnej).

Mieszkaniami komunalnymi i socjalnymi zarządza Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Gostyninie. Mieszkania komunalne w mieście Gostyninie są w zróżnicowanym stanie technicznym, niektóre wymagają remontu. Występują sumarycznie duże braki w stosunku do zapotrzebowania na lokale, a z drugiej strony również zgłoszenia zadłużenia (niezapłacone czynsze) i dewastacja. Szczególnym obszarem jest osiedle w rejonie ul. Kościuszkowców i Targowej, gdzie stosunkowo najczęściej pojawiają się awarie, dewastacje, mimo że jest to nowe budownictwo wielorodzinne. Niestety stałym problemem MTBS jest brak zasobów finansowych.

Zdecydowana większość mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Miasta Gostynina znajduje się na obszarze rewitalizacji, co jedynie potwierdza, że obszar rzeczywiście został wyznaczony w miejscu, gdzie występuje pilna konieczność interwencji. Pomimo stosunkowo wysokiej liczby mieszkań, w sporej części nie są one jednak dostosowane do codziennych potrzeb mieszkańców: 10% z ogółu mieszkań komunalnych nie posiada dostępu do łazienki i/lub WC, a na samym obszarze udział ten wzrasta do 11%. Z kolei w przypadku centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej, sytuacja przedstawia się znacząco gorzej: do miejskich sieci ciepłych nie jest podłączonych 51% miejskich mieszkań komunalnych i aż 61% mieszkań ulokowanych na obszarze rewitalizacji.

Budynki często ogrzewane są kotłami gazowymi, a zdarza się nawet ogrzewanie etażowe w oparciu o kuchnię węglową. Brakuje środków na modernizację i wymianę źródeł ciepła, a szczególnie możliwości technicznych w kierunku podłączenia ciepła miejskiego z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej – instalacje nie sięgają osiedla przy ul. Kościuszkowców i Targowej. Znajduje się tam nadal 5 budynków ogrzewanych tzw. „kopciuchami”. Zapewnienie alternatywnych źródeł ciepła (pompy ciepła, pelet, energia elektryczna) również napotyka bariery organizacyjno-finansowe.

Stan techniczny pozostałej części zasobu mieszkaniowego na obszarze rewitalizacji także wymaga poprawy. Dotyczy to m.in. budynków położonych centralnie przy ul. 3 Maja. W niektórych rejonach obszaru rewitalizacji dominują bloki wykonane w technologii „wielkiej płyty”, w słabym stanie technicznym. Z powodu niedogrzewania przez mieszkańców (szczególnie na początku i pod

koniec sezonu grzewczego) zdarzają się problemy z wilgocią w budynkach, również w domach jednorodzinnych.

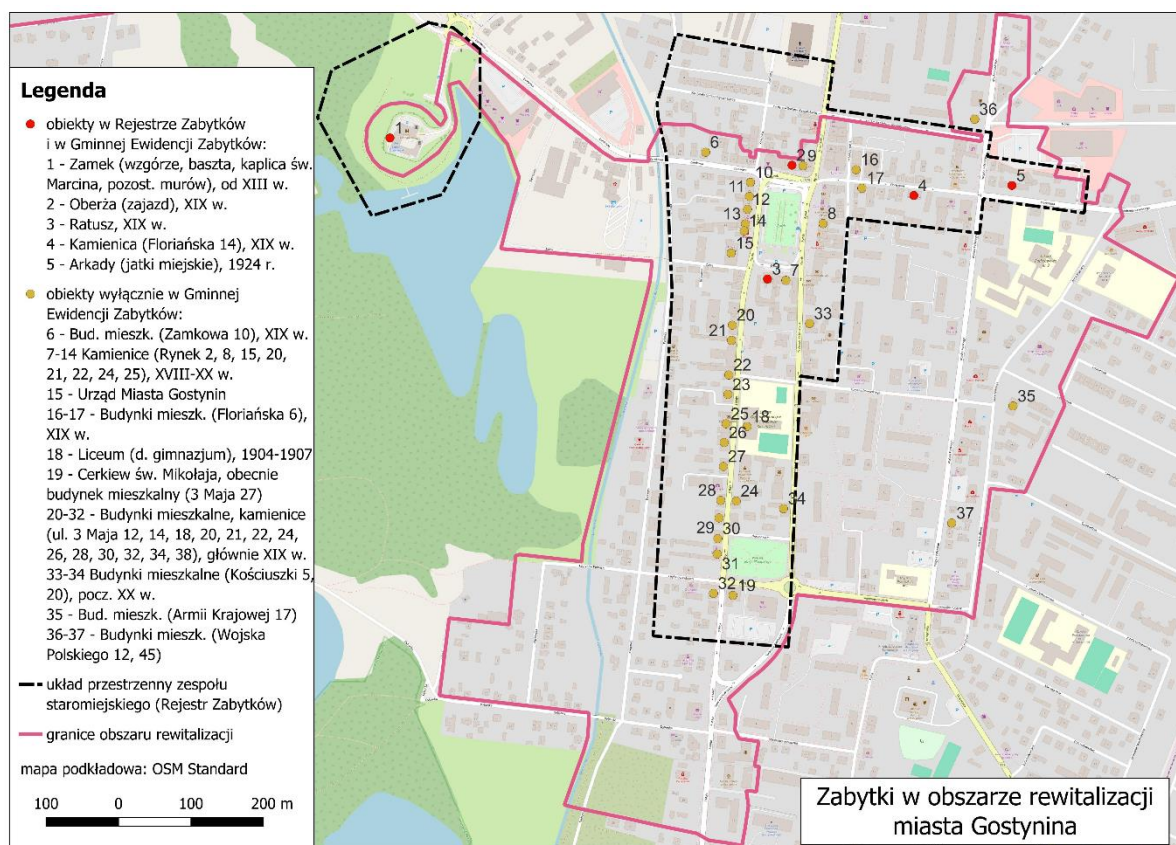
Fotografia 9. Typowe osiedle bloków mieszkalnych, skrzyżowanie ul. 3 Maja i Dmowskiego

Na obszarze rewitalizacji występuje zatem konieczność kompleksowej modernizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego wraz z towarzyszącą infrastrukturą energetyczną, ciepłowniczą i wodno-kanalizacyjną, z której korzystają wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Równolegle istnieje potrzeba prowadzenia regularnych analiz dotyczących możliwości rozwijania tego zasobu, w szczególności jako instrumentu wspierania młodych pracujących i rodzin.

Ważnym zasobem w kontekście planowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych są zabytkowe obiekty położone na obszarze rewitalizacji. Poniższa mapa przedstawia lokalizacje tych obiektów, które figurują w Rejestrze Zabytków lub Gminnej Ewidencji Zabytków. Są to m.in.: Zamek wraz ze wzgórzem zamkowym (kilka historycznych obiektów w jego obrębie), Ratusz, budynek Liceum Ogólnokształcącego, Arkady (dawne jatki miejskie), Oberża (zajazd) w Rynku oraz dość liczne domy z XIX wieku, niekiedy jeszcze z drugiej połowy XVIII wieku lub początku XX wieku, położone przy ulicach: Rynek, 3 Maja, Floriańskiej, Zamkowej i Kościuszki. W Gostyninie znajduje się m.in. szlak „Wielokulturowy Gostynin”, a w przestrzeni miasta rozstawiono wiele tablic tematycznych.

Rycina 7. Mapa przedstawiająca rozmieszczenie zabytków na obszarze rewitalizacji

Zamek Gostyniński jedynie fragmentarycznie jest oryginalnym obiektem historycznym. Jego początki sięgają gostynińskiego grodu z XIII w., wieży pełniącej funkcje obronno-mieszkalne z XIV w. i następnie rozbudowy na przełomie XIV i XV w. Był wielokrotnie przebudowywany, a także poważnie niszczone – podczas II wojny północnej, walk konfederatów barskich z wojskami rosyjskimi (1772 r.), rozbiórki po zajęciu w 1793 r. przez wojska pruskie czy też w 1809 r. w wyniku pożaru. W 1824 r. ruiny zamku, z którego pozostała jedynie wieża i część murów, przekazane zostały gminie, a w obrębie wzgórza zamkowego zbudowano neogotycki kościół ewangelicki – obecnie jeden z cenniejszych obiektów. Po remoncie i przebudowie z lat 2002-2009 zamek pełni funkcje hotelowo-konferencyjne. Zawiera w swoich murach fragmenty średniowiecznego zamku.

Zamek Gostyniński jest szczególnie ważnym obiektem symbolicznym, unikatowym w przestrzeni Gostynina (w 1612 r. zmarł w tym miejscu car Rosji Wasyl IV Szujski). Odbývają się tutaj różne imprezy okolicznościowe, zarówno otwarte dla wszystkich, jak i zamknięte. Rozwijana jest także oferta dla szkół (np. nocowanie na zamku, ogniska na koniec roku), warsztaty (np. piekarskie, wędliniarskie), możliwości zwiedzania, letnie pokazy filmowe, wieczory taneczne, koncerty na zamku i na podzamczu, obchody Dnia Dziecka. W celu zachowania i poprawy funkcjonalności

obiektu konieczne są kompleksowe prace modernizacyjne – występują m.in. potrzeby izolacji tarasów, remontu kanałów wentylacyjnych oraz remontu baszty.

Problemem w kontekście prowadzenia komercyjnej działalności na Zamku jest niedostateczne zaplecze hotelowe (zbyt mało pokoi), co m.in. utrudnia pełne wykorzystanie możliwości dobrze wyposażonego zaplecza kuchennego. Konieczne jest zatem poszukiwanie optymalnych rozwiązań instytucjonalno-organizacyjnych w celu wykorzystania potencjału Zamku jako ważnego obiektu na mapie wydarzeń społecznych, kulturalnych i konferencyjnych w regionie.

Fotografia 10. Zamek Gostyniński

Fotografia 11. Reprezentacyjne wnętrze zamku (sala kolumnowa)

Kluczowe potrzeby w zakresie remontów na cele publiczne dotyczą też innych obiektów, które w części znajdują się w ochronie konserwatorskiej – w Rejestrze Zabytków lub też w Gminnej Ewidencji Zabytków. Są to m.in. Ratusz, Oberża (zajazd) przy ul. Rynek 16, budynki przy ul. Kościuszki 5, ul. 3 Maja 20. Można również wskazać potrzeby remontowe budynku Urzędu Miasta, który również figuruje w ewidencji zabytków, a także starych kamienic przy ul. 3 Maja 12, 21, 22 – (także znajdują się w ewidencji).

Budynki przy ul. 3 Maja 12, 20, 21, 22 są bardzo kosztowne do remontów i adaptacji (np. na mieszkania komunalno-socjalne) z uwagi na substancję zabudowy – są to w większości pustostany, częściowo we własności gminy, a częściowo prywatnej. Podobnie, do remontu jest przeznaczony budynek przy ul. Kościuszki 5. W okresie realizacji GPR należy w pierwszej kolejności chronić te i inne zabytkowe obiekty przed dewastacją, a także zabiegać o ich kompleksowe remonty z wykorzystaniem rozwiązań przyjaznych klimatowi. Jednocześnie należy dążyć do nadawania tych obiektom nowych funkcji, uwzględniających aktualne trendy i potrzeby w zakresie tworzenia oferty i projektowania przestrzeni dla instytucji kultury czy też organizacji pozarządowych.

Obiekty te sąsiadują z reprezentacyjnym budynkiem Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki. Zarówno zabytkowy budynek szkoły, jak i teren przed szkołą wymagają prac remontowych i modernizacyjnych oraz odpowiedniego zagospodarowania terenów zielonych. W sąsiedztwie znajduje się również nowy budynek Komendy Powiatowej Policji.

Fotografia 12. Budynek przy ul. 3 Maja 21

Fotografia 13. Budynek przy ul. 3 Maja 12

Fotografia 14. Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki

Fotografia 15. Budynek przy ul. Kościuszki 5

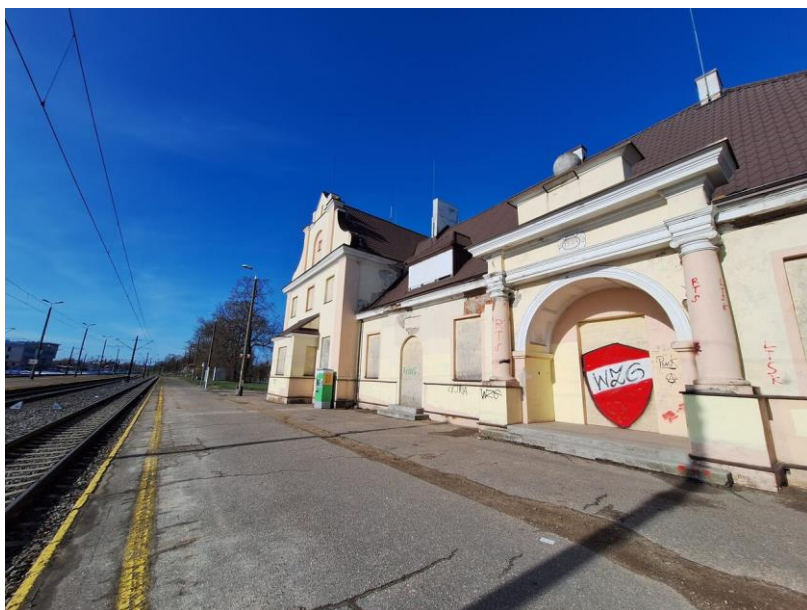
Do innych ważnych historycznych budynków w obszarze rewitalizacji należy budynek znany jako Arkady lub Kramy, czyli dawne jatki miejskie przy ul. Floriańskiej. Został on wytypowany jako lokalizacja dla nowo powstającego Muzeum Ziemi Gostynińskiej – obecnie oczekiwane jest dofinansowanie na rozpoczęcie realizacji projektu, wyłoniono już wykonawcę. Dodatkowo istnieją plany zburzenia małego pawilonu, w którym znajduje się m.in. punkt PTTK (budynek w użytkowaniu wieczystym PTTK), stojącego obok i zainstalowania tam fontanny. Inny interesujący obiekt to budynek historycznego młyna, znajdujący się w bardzo złym stanie technicznym. Jest to obiekt prywatny, na skraju obszaru rewitalizacji (poza jego granicami), koło sklepu Lidl, przy skrzyżowaniu ulic Zamkowej i Termalnej.

Fotografia 16. Arkady (planowane Muzeum Ziemi Gostynińskiej)

Jeszcze jeden wartu uwagi i wymagający remontu obiekt również znajduje się poza obszarem rewitalizacji (po północno-wschodniej stronie centrum), jednak jest istotny ze względu na swoją funkcję. Jest to budynek dworca PKP przy ul. Słowackiego, pochodzący z lat 1922-1924 i znajdujący się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Jego remont, z nadaniem nowych funkcji społecznych, znacząco wpłynąłby nie tylko na estetykę i walory krajobrazu miasta, ale także pozwoliłby na realizację różnorodnych działań dla różnych grup społecznych (inspirację mogłyby stanowić działania z innych miast, jak np. funkcje społeczne na piętrze dworca PKP w Kartuzach, biblioteka na dworcu w Rumi i in.).

Fotografia 17. Nieużytkowany, wymagający remontu dworzec kolejowy

Osiedle komunalne przy ul. Kościuszkowców i Targowej cechuje się widocznym stopniem zaniedbania w zakresie utrzymania budynków i przestrzeni wspólnych. Elewacje miejscowo są w złym stanie technicznym, w niektórych miejscach widoczne są ubytki (np. odspojone płytki ceramiczne), brak jest regularnej konserwacji. Często konieczna jest wymiana źródeł ciepła. Tereny zielone są niezagospodarowane – nie występują wiaty ani zadaszenia, a liczba ławek jest ograniczona. Brakuje urządzeń i przestrzeni dla różnych grup wiekowych, w szczególności młodzieży i osób starszych.

Plac zabaw został częściowo zmodernizowany i w ostatnim czasie ogrodzony, co poprawiło bezpieczeństwo dzieci, oddzielając go od ulicy i miejsc postojowych. W bezpośrednim otoczeniu osiedla brakuje infrastruktury rekreacyjnej oraz przestrzeni wspólnych o funkcji integracyjnej i edukacyjnej. Młodzież zgłasza problem braku boiska do gier zespołowych na terenie osiedla, a wykorzystywanie w tym celu trawników powoduje konflikty z innymi mieszkańcami (np. ryzyko uderzeń piłką, hałas, itd.).

Fotografia 18. Osiedle przy ul. Kościuszkowców i Targowej – fragment zabudowy

Fotografia 19. Osiedle przy ul. Kościuszkowców i Targowej – zniszczone elewacje budynków, zaniedbane balkony

Fotografia 20. Osiedle przy ul. Kościuszkowców i Targowej – mini-ogródki, klomby przy bloku mieszkalnym

2.8. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych -

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji objęła analizę negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych, a także zasoby dziedzictwa kulturowego. Prace diagnostyczne pozwoliły na identyfikację głównych problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych i umożliwiły wskazanie wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych pomiędzy scharakteryzowanymi zjawiskami. Szczegółowa diagnoza spełnia tym samym wymagania, wynikające zarówno z ustawy o rewitalizacji, jak i „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”. GPR stanowi jednocześnie strategię IIT w myśl ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Obszar rewitalizacji jest miejscem szczególnej w skali miasta przestrzennej koncentracji problemów społecznych, w tym bezrobocia, uzależnienia mieszkańców od pomocy społecznej, zagrożeń bezpieczeństwa, problemów z aktywizacją społeczną (szczególnie młodzieży). Problemy te są najbardziej widoczne na osiedlu Targowa / Kościuszkowców, ale dotyczą również Centrum. W pierwszym przypadku występowanie tych problemów przekłada się na utrwalanie negatywnego wizerunku całego osiedla, co prowadzi do ich społecznej stygmatyzacji. Istnieje w związku z tym potrzeba realizacji długofalowych projektów, skierowanych na pomoc najuboższym osobom i

całym rodzinom, w których będą uwzględniane problemy mieszkańców z różnych grup wiekowych.

Na obszarze rewitalizacji występują dotyczące całych rodzin i ich otoczenia problemy bezradności i zagrożenia wykluczeniem społecznym. Prowadzi to do konieczności realizacji projektów ukierunkowanych na włączenie społeczne i wsparcie rodzin oraz kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców. Istnieje również potrzeba wzmocnienia instytucji odpowiedzialnych za kształtowanie oferty edukacyjnej, kulturalnej i za realizację zadań z zakresu opieki społecznej.

Wyzwaniem, przed jakimi stają w Gostyninie Miejska Biblioteka Publiczna, Miejskie Centrum Kultury, czy też Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, jest między innymi rozwijanie oferty czasu wolnego dla młodzieży i realizacja przedsięwzięć uwzględniających potrzeby całych rodzin. Instytucje te potrzebują modernizacji istniejących i budowy nowych obiektów, co umożliwi realizację ich zadań w skali adekwatnej do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji i pozwoli przezwyciężyć bariery w zakresie niewystarczającej dostępności oraz złego stanu miejskich budynków użyteczności publicznej. Kluczowym przedsięwzięciem tego rodzaju ma szansę stać się planowane Centrum Aktywizacji Międzypokoleniowej.

Wyzwaniem i potrzebą w sferze społecznej jest także wspieranie integracji sąsiedzkiej i inicjatyw lokalnych. Barięą w tym zakresie jest niedostateczna liczba ogólnodostępnych miejsc spotkań i integracji. Wskazuje to na potrzebę tworzenia dostępnych i wielofunkcyjnych przestrzeni, z których będą mogły w różnym czasie korzystać nieformalne inicjatywy i niewielkie grupy mieszkańców, jak i organizacje pozarządowe. Planowana jest adaptacja wybranych historycznych kamienic czy domów w złym lub niezadowolającym stanie technicznym na potrzeby NGOs (m.in. przy ul. Kościuszki, 3 Maja), co jednak napotyka na bariery finansowania remontów i związane z ochroną konserwatorską. Problem dotyczy również tworzenia uporządkowanych i bezpiecznych placów zabaw dla dzieci, które zachęcałyby do spędzania tam czasu. Ważną potrzebą w kontekście planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest również uporządkowanie harmonogramu imprez kulturalnych, sportowych i edukacyjnych organizowanych w mieście, które odbywają się w szczególności na Rynku, Zamku Gostynińskim czy na Stadionie Miejskim.

W kontekście rozwoju oferty kierowanej do najstarszych mieszkańców miasta, pojawia się potrzeba inwestycji infrastrukturalnych poprawiających dostępność architektoniczną obiektów oraz przestrzeni publicznych, jak i działań wspierających dostępność cyfrową i informacyjno-komunikacyjną. Wyzwaniem w zakresie organizacji pomocy dla osób ze szczególnymi potrzebami jest też tworzenie oferty wsparcia, uwzględniającej ich rodziny oraz opiekunów. Na obszarze

rewitalizacji zamieszkuje wiele osób posiadających orzeczenia o niepełnosprawności i istnieje potrzeba dostosowania budynków i infrastruktury publicznej do ich potrzeb (co nie zawsze jest efektywnie i w pełni możliwe w starszych obiektach).

Na całym obszarze rewitalizacji istnieje szerokie pole do poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców – zarówno w zakresie zapobiegania przestępczości i wykroczeniom, jak i bezpieczeństwa drogowego, związanego z poruszaniem się po obszarze i w jego sąsiedztwie (doświetlanie, bezpieczne przejścia, progi zwalniające). Istnieje potrzeba realizacji różnorodnych przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych oraz wdrażania rozwiązań zarządczych, które poprawią komfort przebywania i poruszania się po obszarze rewitalizacji, a także korzystnie wpłyną na postrzeganie obszaru rewitalizacji przez pozostałych mieszkańców Miasta Gostynina. W centralnej części miasta występują też istotne problemy z parkowaniem, dlatego poszukiwane i planowane są miejsca pod nowe parkingi. Istnieje potrzeba realizacji inwestycji, które będą uwzględniały bezpieczeństwo i potrzeby wszystkich użytkowników ruchu drogowego.

Około 1/3 podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy ma swoją siedzibę na obszarze rewitalizacji, co stanowi istotny potencjał. W Centrum, szczególnie w otoczeniu Rynku, działa wiele lokali usługowych oraz gastronomicznych, a sektor handlowy jest głównym źródłem utrzymania mieszkańców. Z drugiej strony należy rozważyć działania ograniczające negatywne wpływy na estetykę przestrzeni, np. chaos reklamowy. Osiedle przy ul. Targowej i Kościuszkowców charakteryzuje z kolei znacznie mniejsza liczba działalności gospodarczych oraz wyższy wskaźnik bezrobocia, co skłania do podejmowania kompleksowych działań dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej. Wyzwaniem w całym obszarze rewitalizacji jest także brak terenów umożliwiających przyciąganie zewnętrznych inwestorów oraz rozszerzanie działalności funkcjonujących przedsiębiorstw oraz niepełne wykorzystywanie potencjału Zamku, w związku z przekształceniami własnościowo-organizacyjnymi i zmianami jego funkcji.

W odniesieniu do zjawisk środowiskowych problemem są przekroczenia norm emisji zanieczyszczeń na terenie całego obszaru rewitalizacji, w szczególności pyłów zawieszonych. Istnieje duża liczba budynków ogrzewanych kotłami i różnego rodzaju piecami. Istnieje w związku z tym potrzeba zwiększenia skali działań z zakresu walki z niską emisją oraz skutecznego zachęcania mieszkańców do inwestowania w wymianę źródeł ciepła na takie, które nie będą naruszały istniejących norm, w tym korzystania z dedykowanych programów dotacyjnych

Dobrami wspólnymi, uznawanymi przez mieszkańców Gostynina za szczególne walory w kontekście prowadzenia procesu rewitalizacji, są dziedzictwo przyrodnicze oraz bliskość i charakter terenów zielonych. Dotyczy to bliskości Gostynińsko-Włocławskiego Parku

Krajobrazowego, znaczącego udziału lasów w przestrzeni miasta oraz położenia w jego obrębie lub na granicy kilku jezior, które pełnią funkcje przyrodnicze, rekreacyjne, kąpieliskowe. Walorem jest uporządkowanie w ostatnich latach przestrzeni wokół zamku, działania te należy kontynuować. Planowane jest rozwijanie ciągów pieszo-rowerowych, szczególnie w tym obszarze. Barierą w mieście jest często zmieszczenie ścieżek rowerowych w pasach drogowych.

Na terenie całego obszaru rewitalizacji występuje też potrzeba poprawy estetyki przestrzeni publicznych, pielęgnacji zieleni (przykładem jest Park im. Piłsudskiego), także poprzez mikro-interwencje o charakterze sąsiedzkim (już widoczne na niektórych osiedlach). Istnieje też dość duża liczba zaniedbanych, niedoinwestowanych podwórek. Należy realizować przedsięwzięcia sprzyjające klimatowi oraz podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców. Realizacja inwestycji w błękitno-zieloną infrastrukturę oraz rozwiązań opartych o przyrodę (ang. *nature-based solutions*), pomimo istnienia przyrodniczo bogatego otoczenia obszaru rewitalizacji.

Walorem miasta Gostynina jest również dziedzictwo kulturowe. Wspomniany Zamek to główna wizytówka miasta oraz charakterystyczna dominanta w jego krajobrazie, miejsce wydarzeń kulturalnych. Dodatkowy potencjał otworzyć może Muzeum Ziemi Gostynińskiej, które ma rozpocząć działalność w historycznych Arkadach przy ul. Floriańskiej. Również odnowa historycznego budynku dworca PKP, zdegradowanego i niedziałającego, przy istniejącej stacji kolejowej (poza obszarem rewitalizacji), poprzez uruchomienie mieszanego programu usługowo-funkcjonalnego, otworzyłaby nowe możliwości, ożywiając ten fragment miasta.

W mieście funkcjonuje i jest opisanych kilka szlaków tematycznych, takich jak „Szlak zabytków Gostynina”, „Wielokulturowy Gostynin”, „Śladami miejsc pamięci narodowej”. Istnieje bogate dziedzictwo niematerialne do wykorzystania, związane zarówno z historycznymi postaciami, jak i legendami (Królowa Bona, Wasyl Szujski, Siemowit, Biała Dama, legenda Jeziora Kocioł, żaba na Zamku, malarstwo Pawła Tencera).

W sferze technicznej problemem jest niezadowalający stan części obiektów użyteczności publicznej, jak i przede wszystkim złego lub niezadowalającego stanu komunalnych budynków mieszkalnych (na osiedlu Targowa / Kościuszkowców, ale też m.in. w obszarze Centrum przy ul. Parkowej czy w rejonie ul. 3 Maja, Dmowskiego i Kościuszki). Dotyczy to w różnym zakresie stanu elewacji, klatek schodowych, zaniedbanych balkonów, braku regularnej konserwacji, źródeł ciepła, a nawet braków WC / łazienki. Oprócz potrzeb w zakresie poprawy dostępności miejskiej infrastruktury usługowej i stanu budynków mieszkalnych istnieje również potrzeba rozszerzenia komponentu mieszkaniowego o segment mieszkalnictwa dostępnego, jako odpowiedź na globalne trendy związane z rosnącymi cenami nieruchomości.

Potencjałem rozwojowym może być pewna grupa zaangażowanych mieszkańców, którzy czują się związani ze swoim najbliższym otoczeniem, angażują się w działania społeczne (często nieformalne) i deklarujących gotowość włączenia się we wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Jak wynika z powyższego opisu, na obszarze rewitalizacji dochodzi do wzajemnego przenikania występujących tam problemów, potrzeb i potencjałów. Wynika to m.in. z faktu, że opisywane deficyty i szanse rozwojowe dotyczą zarówno mieszkańców, rodzin, przedsiębiorców, a także instytucji funkcjonujących na co dzień w tej samej przestrzeni.

Z miejskiej infrastruktury i przestrzeni publicznych (budynków użyteczności publicznej, w tym obiektów szkolnych, budynków mieszkalnych, parków i skwerów, dróg, ścieżek i chodników) korzystają m.in. rodzice z dziećmi, młodzież, seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami. Często są to równocześnie osoby korzystające z usług lokalnych przedsiębiorców. Standardy realizacji infrastruktury (nie tylko tej miejskiej) i sposób projektowania przestrzeni mają także wpływ na środowisko, np. poprzez wykorzystywanie określonych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych lub stosowanie rozwiązań opartych o przyrodę.

Poprawa stanu zagospodarowania różnych elementów przestrzeni na całym obszarze rewitalizacji to szansa na rozwiązywanie problemów społecznych. Wspieraniu integracji sąsiedzkiej i budowie kapitału społecznego mogą służyć np. przedsięwzięcia związane z Centrum Aktywizacji Międzypokoleniowej i przestrzeniami dla NGOs. Podobne działania skłaniają do włączania w ich projektowanie i realizację lokalnego biznesu. Przy działaniach projektowych nie należy zapominać o szansach, jakie daje testowanie technologii przyjaznych środowisku i klimatowi oraz promowanie idei zrównoważonej mobilności.

3. SPOSÓB REALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH GMINY

3.1. Strategia Rozwoju Gminy Miasta Gostynina

W trakcie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036 trwały prace nad nową Strategią Rozwoju Gminy Miasta Gostynina. Z uwagi na fakt, iż władze Miasta przyjęły wdrażanie procesów rewitalizacyjnych za jeden z kluczowych obszarów działania na następne lata, naturalnym jest takie zaprojektowanie celów przyszłej Strategii, by były one kompatybilne z celami GPR.

3.2. Gminna Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Gostynina na lata 2022-2030

Gminna Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Gostynina na lata 2022-2030 (dalej: SRPS) została przyjęta na mocy uchwały nr 320/XLIII/2022 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 24 lutego 2022 r. Opracowana na potrzeby tego dokumentu diagnoza wykazała występowanie na terenie Miasta Gostynina takich problemów jak bezrobocie, alkoholizm, uzależnienie od Internetu, gier komputerowych, brak pasji, brak celów życiowych, przepracowanie, brak czasu dla rodziny, uzależnienie od papierosów, niezaradność życiowa.

Misją SRPS jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie rozwoju i tworzenie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego oraz działania sprzyjające włączeniu społecznemu. Diagnoza i cele GPR są spójne z tak sformułowaną misją, jak również określonymi w SRPS celami strategicznymi. Jako przykłady można wskazać brzmienie celów SRPS, które koncentrują się na takich zagadnieniach jak wsparcie rodziny i przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu (cel strategiczny 1 SRPS), przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu (cel strategiczny 2 SRPS), zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz zdrowego stylu życia (cel strategiczny 4 SRPS), wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych (cel strategiczny 5 SRPS). Działania zaplanowane w GPR są również spójne z celami operacyjnymi SRPS, np. promowaniem zdrowego trybu życia i aktywnych form spędzania wolnego czasu na łonie natury, likwidacją barier architektonicznych i społecznych, tworzeniem możliwości aktywnego udziału osób starszych i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Analizując powiązania między SRPS a GPR, należy mieć również na uwadze, że obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczone na potrzeby GPR, są z natury rzeczy obszarami o większym niż średnia gminna natężeniu problemów w sferze społecznej. Wdrażanie GPR i realizacja celów rewitalizacji będzie zatem równocześnie rozwiązywaniem części problemów określonych w SRPS.

3.3. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Gostynina na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku

Ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, gospodarka wodno-ściekowa i gospodarowanie wodami – to wybrane obszary interwencji Miasta Gostynina w sferze ochrony środowiska i klimatu, wynikające z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Gostynina na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku” (dalej jako POŚ). Do celów POŚ należą m.in.: poprawa jakości powietrza, osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych, poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej czy ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych gminy.

Zawarte w GPR przedsięwzięcia rewitalizacyjne związane z zielonym obszarem rewitalizacji, edukacją ekologiczną na obszarze rewitalizacji, modernizacją i renowacją istniejącej sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej czy bioremediacją Jeziora Zamkowego.

3.4. Roczne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi

Ramy do budowania partnerskich relacji samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi w Mieście Gostyninie od lat wyznaczają roczne programy współpracy. Wspieranie potencjału organizacji pozarządowych ma istotne znaczenie w kontekście realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR. W toku wdrażania GPR coroczny program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi będzie nabierał większego niż dotychczas znaczenia, ponieważ jednym z celów szczegółowych GPR jest animowanie społecznej integracji oraz obywatelskiej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gostyninie.

W „Program Współpracy Miasta Gostynina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025” za priorytetowe obszary współpracy Miasta Gostynina i organizacji pozarządowych uznano m.in.: rozwój kultury fizycznej i sportu, zwiększenie aktywności kulturalnej, organizację wydarzeń/przedsięwzięć kulturalnych, artystycznych służących w szczególności ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, ochronę dziedzictwa kulturowego gminy, organizację przedsięwzięć promujących ekologię oraz przedsięwzięć na rzecz zaspokajania zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami z terenu Miasta Gostynina. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w powyższych sferach korzystnie wpłynie na osiąganie celów rocznych programów współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi, m.in. poprzez wzmacnianie potencjału tutejszych organizacji i zwiększanie aktywności społecznej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

3.5. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gostynina na lata 2022-2026

Polityka mieszkaniowa stanowi ważny instrument oddziaływania samorządu na trudną sytuację rodzin oraz grup mieszkańców ze szczególnymi potrzebami. Osiąganie jej celów przyczynia się także do rozwiązywania innych problemów społecznych w ramach procesu rewitalizacji. Zgodnie z „Wieloletnim Programem Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Gostynina na lata 2022-2026” priorytetem Miasta jest usuwanie stanów awaryjnych zagrażających życiu i bezpieczeństwu mieszkańców i ich mieniu oraz konstrukcji budynków, a w dalszej kolejności działania podnoszące standard zamieszkania (modernizacja budynków) oraz likwidacja nieefektywnych i nieekologicznych źródeł ciepła. Wieloletni Program określa zamierzenia inwestycyjne Miasta, jednoznacznie wskazując na konieczność wykonania robót w konkretnych budynkach. Wśród nich znalazły się również takie, które usytuowane są na obszarze rewitalizacji, a ich modernizację ujęto w liście podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (ul. 3 Maja 12, ul. 3 Maja 21, ul. Kościuszki 5, ul. Rynek 16).

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji GPR powinien zawierać opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036 przez wszystkie zaangażowane w ten proces podmioty ma doprowadzić do zmian na obszarze rewitalizacji, które można opisać w następujący sposób:

Obszar rewitalizacji Miasta Gostynina po 2035 roku to miejsce, w którym integracja społeczna i aktywność obywatelska stanowią fundament do wprowadzania korzystnych zmian w zakresie z sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej, środowiskowej i technicznej.

Mieszkańcy obu części obszaru rewitalizacji tworzą silnie zintegrowaną społeczność, angażują się w rozmaite działania animowane przez samorząd, a także wychodzą z własnymi inicjatywami. Zjawisko wykluczenia społecznego udało się zniwelować do minimum, a przedstawiciele różnych grup - dzieci, młodzież, pracujący, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami - wiedzą, że ich głos jest słyszalny i czują się ważną częścią lokalnej społeczności. Jest w niej prowadzony międzypokoleniowy dialog owocujący atrakcyjnymi działaniami w sferze kultury. Obszar rewitalizacji jest miejscem spokojnym, w którym nikt nie musi obawiać się o swoje bezpieczeństwo.

Dzięki inwestycjom w odnowę tkanki zabytkowej oraz propagowanie lokalnego dziedzictwa osoby żyjące na obszarze rewitalizacji czują więź z miejscem swojego zamieszkania i dbają o jego czystość i wizerunek. Publiczne przestrzenie są nie tylko funkcjonalne, ale również estetyczne. Osoby z niepełnosprawnościami zyskały szereg udogodnień pozwalających im łatwiej poruszać się w przestrzeniach publicznych i korzystać z budynków użyteczności publicznej. Na komfort wszystkich mieszkańców wpłynęły również remonty dróg i chodników czy znaczące postępy w modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Obszar rewitalizacji jest miejscem zielonym, w którym oddycha się czystym powietrzem. Świadomość ekologiczna mieszkańców jest na wysokim poziomie, dzięki czemu występuje wysoki poziom społecznego poparcia dla inicjatyw o charakterze ekologicznym, takich jak sukcesywnie wprowadzany system zrównoważonej mobilności.

Warunki prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji pozwalają mieszkańcom korzystać z szerokiej palety usług bez konieczności podróżowania do większych miast. Również oferta kulturalna i rekreacyjna z roku na rok staje się coraz bogatsza, a mieszkańcy oraz przyjezdni chętnie z niej korzystają.

5. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK

5.1 Cele rewitalizacji

Wyprowadzanie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego może odbywać się w sposób skuteczny pod warunkiem określenia realnych do osiągnięcia celów GPR oraz kierunków działań, które są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb. Te sferę reguluje art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o rewitalizacji. W niniejszym rozdziale określono cel główny Programu, trzy cele szczegółowe, odpowiadające im kierunki działań, wraz z przypisaniem ich konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Cel główny GPR:

Zwiększanie komfortu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gostyninie poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznych, pielęgnację walorów przyrodniczych oraz tworzenie warunków do zacieśniania więzi społecznych

Cele szczegółowe:

1. **Animowanie społecznej integracji oraz obywatelskiej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gostyninie**
2. **Wykorzystanie zasobów przestrzennych i tkanki zabytkowej miasta do stworzenia systemu estetycznych przestrzeni publicznych przyjaznych dla wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji**
3. **Budowanie ekologicznego obszaru rewitalizacji poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych, zazielenianie i dbałość o lokalne środowisko**

5.2 Kierunki działań

Kierunki działań i przykładowe/ proponowane przedsięwzięcia (projekty) rewitalizacyjne

Cel szczegółowy 1: Animowanie społecznej integracji oraz obywatelskiej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gostyninie

Kierunek działań

**Przykładowe przedsięwzięcia
(projekty) rewitalizacyjne**

P/U⁸

⁸ P – przedsięwzięcie podstawowe, U – przedsięwzięcie uzupełniające

Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji	Mosty wsparcia	P
	Nasze miejsce w Gostyniu	P
	Centrum Aktywności Międzypokoleniowej	P
	Biblioteka – Przystań Kultury i Wiedzy	P
	Od pasji do wirtuozerii – Program Wsparcia Talentów	U
	„Poznaj Sąsiada” – cykliczne zajęcia kulturalne, sportowe i integracyjne dla różnych grup mieszkańców	U
	Kultura i Wiedza Blisko Mieszkańców – Program Aktywności Bibliotecznej z Centrum Młodzieżowych Rozmów i Inspiracji	U
Kompleksowe wsparcie seniorów na obszarze rewitalizacji	Biblioteka – Przystań Kultury i Wiedzy	P
	„Poznaj Sąsiada” – cykliczne zajęcia kulturalne, sportowe i integracyjne dla różnych grup mieszkańców	U
	Kompleksowa oferta wspierania i aktywizacji seniorów z obszaru rewitalizacji „Aktywny senior – nowe horyzonty”	U
	Razem w Złotym Wieku	U
Wzmacnianie aktywności obywatelskiej poprzez popularyzację działań partycypacyjnych	Edukacja ekologiczna na obszarze rewitalizacji	P
	Biblioteka – Przystań Kultury i Wiedzy	P
	„Poznaj Sąsiada” – cykliczne zajęcia kulturalne, sportowe i integracyjne dla różnych grup mieszkańców	U

Cel szczegółowy 2: Wykorzystanie zasobów przestrzennych i tkanki zabytkowej miasta do stworzenia systemu estetycznych przestrzeni publicznych przyjaznych dla wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek działań	Przykładowe przedsięwzięcia (projekty) rewitalizacyjne	P/U
Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej	Rozwijanie infrastruktury i oferty Zamku – poszerzenie funkcji kulturalnych i turystycznych	P
	Ścieżka edukacyjna w dawnym parku Higersbergerów	P
	Prace konserwatorsko-restauratorskie Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki	P
	Przebudowa i remont Ratusza Miejskiego w Gostyninie	P
	Przebudowa i remont Urzędu Miasta w Gostyninie	P
	Modernizacja budynku dworca PKP i otoczenia – integracja funkcji transportowej, usługowej i kulturalnej	P
		P
Poprawa dostępności	Przyjazne i nowoczesne PCPR – rewitalizacja budynku i otoczenia	P

najważniejszych miejsc na obszarze rewitalizacji dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przebudowa i remont Ratusza Miejskiego w Gostyninie	P
	Przebudowa i remont Urzędu Miasta w Gostyninie	P
	Kompleksowa modernizacja – wraz z zagospodarowaniem otoczenia – budynków o szczególnych walorach zabytkowych	P
Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji	Poprawa funkcjonalności przestrzeni na Rynku i wokół Rynku	
	Przyjazne i nowoczesne PCPR – rewitalizacja budynku i otoczenia	P
	Prace konserwatorsko-restauratorskie Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki	P
	Przebudowa i remont Ratusza Miejskiego w Gostyninie	P
	Przebudowa i remont Urzędu Miasta w Gostyninie	P
	Kompleksowa modernizacja – wraz z zagospodarowaniem otoczenia – budynków o szczególnych walorach zabytkowych	P
	Misja „Czysta ławka”	U
	Zielone ciągi komunikacyjne	U
	Rewaloryzacja terenów zielonych Gostynińskiego Centrum Edukacyjnego – wymiana nawierzchni terenów zielonych	U

Cel szczegółowy 3: Budowanie ekologicznego obszaru rewitalizacji poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych, zazielenianie i dbałość o lokalne środowisko

Kierunek działań	Przykładowe przedsięwzięcia (projekty) rewitalizacyjne	P/U
Rewaloryzacja terenów zielonych na obszarze rewitalizacji	Poprawa funkcjonalności przestrzeni na Rynku i wokół Rynku	P
	Rewaloryzacja nawierzchni terenów zielonych Gostynińskiego Centrum Edukacyjnego	P
	Zielone ciągi komunikacyjne	U
	Zielony obszar rewitalizacji	U
Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury	Edukacja ekologiczna na obszarze rewitalizacji	P
	Przyjazne i nowoczesne PCPR – rewitalizacja budynku i otoczenia	P
	Modernizacja i renowacja istniejącej sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej	P
	Bioremediacja Jeziora Zamkowego	P
	Termomodernizacja i energomodernizacja budynku Pływalni Miejskiej	P
	Zielony obszar rewitalizacji	U

Budowanie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej	Poprawa funkcjonalności przestrzeni na Rynku i wokół Rynku	P
	Zrównoważona mobilność na obszarze rewitalizacji	P
	Miejska komunikacja autobusowa – niskoemisyjny transport dla mieszkańców	P
	Poprawa stanu nawierzchni drogowych	P

6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Mosty wsparcia
„Zakres	Działania mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego, rodzinnego i zawodowego osób oraz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez kompleksowe wsparcie, wzmacnianie kompetencji i integrację społeczną. Działania dotyczyć będą m.in. konsultacji psychologa, prawnika, doradcy zawodowego, organizacji warsztatów kompetencji społecznych i życiowych, wsparcia rodzin poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, asystenturę rodzin, warsztaty integracyjne dla rodziców i dzieci. Działanie skierowane do wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru w obrębie ulic Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcza.
Prognozowane rezultaty	Wzrost samodzielności życiowej i zaradności uczestników, rozwój kompetencji społecznych i rodzicielskich, poprawa integracji społecznej i włączenia w życie lokalnej wspólnoty, wzmocnienie więzi rodzinnych i przeciwdziałania dziedziczeniu wykluczenia.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zrealizowanych projektów i programów ukierunkowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Liczba osób biorących udział w projektach
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	cały obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie
Szacunkowa wartość	[do ustalenia na dalszym etapie prac]
Okres realizacji	2026-2029

Sposób zapewnienia dostępności	Wybór miejsc realizacji umożliwiający dostęp dla wszystkich osób, przekazywanie informacji w formie dostosowanej o potrzeb, dostosowanie tempa zajęć, formy pracy oraz czasu trwania do możliwości grupy.
---------------------------------------	---

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 2	
Nazwa przedsięwzięcia	Edukacja ekologiczna na obszarze rewitalizacji
Zakres	Różnorodne działania adresowane do różnych grup mieszkańców ukierunkowane na zwiększenie świadomości klimatycznej i ekologicznej obszaru rewitalizacji, między innymi: - organizacja warsztatów, prelekcji, spotkań i wykładów dotyczących: ochrony środowiska i bioróżnorodności, gospodarowania odpadami (segregacja, recykling), oszczędzanie energii i wody, zmiany klimatu i adaptacji do nich na poziomie lokalnym; - organizacja ekopikniku „Edukacja + zabawa = ekomieszkanie”; - Zielona Strefa podczas Dni Gostynina; - sadzenie drzew i krzewów z udziałem mieszkańców; - akcje sprzątania terenów zielonych, rzeki, podwórek itp. - opracowanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla różnych grup wiekowych. Działanie skierowane do wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru w obrębie ulic Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcza.
Prognozowane rezultaty	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji, aktywizacja społeczna oraz poprawa jakości środowiska życia.
Sposób oceny rezultatów	Liczba działań i akcji. Pomiary efektów środowiskowych (liczba posadzonych roślin, ilość zebranych odpadów). Ewaluacja działań i rekomendacje dla dalszych etapów rewitalizacji.
Realizowane kierunki działań	Wzmacnianie aktywności obywatelskiej poprzez popularyzację działań partycypacyjnych Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina, spółki miejskie, jednostki organizacyjne

Szacunkowa wartość	200 000,00 zł
Okres realizacji	2026-2036
Sposób zapewnienia dostępności	Prowadzenie działań w różnych lokalizacjach na terenie obszaru rewitalizacji z uwzględnieniem dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej; opracowywanie materiałów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb różnych grup mieszkańców.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Nasze miejsce w Gostynie
Zakres	Cykl działań i wydarzeń integrujących mieszkańców obszaru rewitalizacji w obrębie ulic Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcza. W ramach wieloletniego projektu planuje się m.in. animowanie partycypacji społecznej mieszkańców (cykl spotkań i warsztatów, których celem będzie pozyskanie informacji, jakie zmiany mieszkańcy wprowadziliby w swojej okolicy), wspieranie włączenia społecznego (warsztaty tematyczne dla dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, np. zajęcia plastyczne, muzyczne, gry miejskie, pogadanki lekarza, farmaceuty), angażowanie mieszkańców do współpracy na rzecz miejsca zamieszkania (np. wspólna dbałość o wyznaczone miejsca zieleni), organizację dorocznych Dni Osiedla.
Prognozowane rezultaty	Poprawa integracji społecznej i włączenia w życie lokalnej wspólnoty, wzmocnienie więzi rodzinnych i przeciwdziałania dziedziczeniu wykluczenia
Sposób oceny rezultatów	Liczba zrealizowanych wydarzeń ukierunkowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Liczba osób biorących udział w wydarzeniach
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji w obrębie ulic Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcza
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie
Szacunkowa wartość	[do ustalenia na dalszym etapie prac]

Okres realizacji	2026-2030
Sposób zapewnienia dostępności	Wybór miejsc realizacji umożliwiający dostęp dla wszystkich osób, przekazywanie informacji w formie dostosowanej o potrzeb, dostosowanie tempa zajęć, formy pracy oraz czasu trwania do możliwości grupy.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Centrum Aktywności Międzypokoleniowej
Zakres	Projekt zakłada utworzenie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej w budynkach po byłym gimnazjum, poprzez ich adaptację, modernizację lub pobudowanie nowego budynku oraz zagospodarowanie przyległego terenu. Centrum stanie się otwartą przestrzenią integracji mieszkańców w każdym wieku, oferując różnorodne formy aktywności edukacyjnych, społecznych, kulturalnych i zdrowotnych. W ramach projektu powstaną sale warsztatowe, pracownie tematyczne, strefy rekreacji i ruchu, a także przyjazne miejsce spotkań i inicjatyw lokalnych. W ramach projektu przewiduje się zajęcia międzypokoleniowe, warsztaty rozwojowe, programy wsparcia społecznego i wydarzenia kulturalne, które mają przeciwdziałać izolacji, wzmacniać więzi społeczne oraz podnosić kompetencje mieszkańców. Przestrzeń będzie przystosowana do prowadzenia zajęć w różnych grupach wiekowych – od dzieci po seniorów – oraz do realizacji programów wolontariackich i opiekuńczych. Projekt przywróci znaczenie opuszczonego obecnie obiektu, nadając mu nową funkcję społeczną i zwiększając atrakcyjność całego obszaru rewitalizacji.
Prognozowane rezultaty	- zwiększenie integracji społecznej mieszkańców różnych pokoleń, wzrost uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych i kulturalnych - poprawa jakości życia seniorów i ich rodzin, ograniczenie zjawiska samotności i wykluczenia społecznego - zagospodarowanie i ożywienie nieużytkowanego terenu - rozwój wolontariatu międzypokoleniowego
Sposób oceny rezultatów	Liczba zrealizowanych projektów i programów ukierunkowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Liczba osób biorących udział w projektach.
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	Teren i budynki po byłym gimnazjum (obszar rewitalizacji).

Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	10 000 000,00 zł
Okres realizacji	2026-2030
Sposób zapewnienia dostępności	Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez likwidację barier architektonicznych, zapewnienie podjazdów, dostępnych toalet oraz odpowiedniego oznakowania. Zajęcia i usługi będą prowadzone w formach możliwych do udziału także dla osób z ograniczoną mobilnością lub percepcją, z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Biblioteka – Przystań Kultury i Wiedzy
Zakres	Utworzenie nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jakuba z Gostynina w Gostyninie jako Centrum Aktywności Społeczno-Kulturalnej oraz miejsca przyjaznego dla wszystkich. Projekt obejmuje opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej, adaptację i wyposażenie nowego lokalu przeznaczonego na bibliotekę publiczną, która stanie się nowoczesnym centrum kultury, edukacji i integracji społecznej. Celem projektu jest stworzenie nowoczesnego, dostępnego i wielofunkcyjnego obiektu, pełniącego rolę kluczowej instytucji wspierającej proces ożywienia społecznego w mieście. Zakres prac obejmuje wykonanie projektu architektoniczno-budowlanego, koncepcji funkcjonalno-użytkowej, oraz aranżacji wewnątrz m.in. stworzenie przestrzennej wypożyczalni i czytelnicy dla młodzieży i dorosłych oraz dzieci, wyznaczone strefy cichej nauki, sali konferencyjnej – warsztatowej oraz przestrzeni dla każdej grupy wiekowej. Biblioteka zostanie wyposażona w sprzęt komputerowy, multimedia, systemy samoobsługowe oraz nowoczesny katalog online. Dodatkowo dostosowywany będzie program działań edukacyjnych, animacyjnych i międzypokoleniowych: warsztaty, spotkania autorskie, zajęcia literackie, szkolenia cyfrowe i kluby tematyczne itp. Nowa biblioteka będzie bezpieczną, dostępną i atrakcyjną przestrzenią dla użytkowników. Przedsięwzięcie przyczyni się do ożywienia przestrzeni, zwiększenia aktywności lokalnej i poprawy jakości życia mieszkańców.
Prognozowane rezultaty	– wzrost liczby użytkowników i czytelników biblioteki, – zwiększenie możliwości uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych dla wszystkich grup społecznych,

	– stworzenie bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni spotkań dla mieszkańców, – poprawa kompetencji cyfrowych dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami oraz osób neuroróżnorodnych, – większa integracja społeczna.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zorganizowanych imprez, wydarzeń. Liczba użytkowników biblioteki. Liczba wypożyczonych książek.
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji Kompleksowe wsparcie seniorów na obszarze rewitalizacji Wzmacnianie aktywności obywatelskiej poprzez popularyzację działań partycypacyjnych
Lokalizacja	ul. Wojska Polskiego 23
Podmiot realizujący	Miejska Biblioteka Publiczna im. Jakuba z Gostynina, Urząd Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	[do ustalenia na dalszym etapie prac]
Okres realizacji	[do ustalenia na dalszym etapie prac]
Sposób zapewnienia dostępności	Nowy lokal biblioteki zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób neuroróżnorodnych poprzez zapewnienie podjazdu, windy, szerokich przejść, dostosowanych toalet oraz właściwych oznaczeń. W przestrzeni biblioteki znajdą się stanowiska komputerowe dostępne dla osób z ograniczeniami ruchu i wzroku oraz uwzględnienie nowoczesnych technologii.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 6	
Nazwa przedsięwzięcia	Rozwijanie infrastruktury i oferty Zamku – poszerzenie funkcji kulturalnych i turystycznych
Zakres	Projekt obejmuje modernizację Zamku w Gostyninie oraz rozwój jego oferty kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej, dzięki czemu obiekt stanie się atrakcyjnym centrum życia społecznego i jednym z kluczowych punktów na mapie turystycznej miasta. Prace planowane są zarówno wewnątrz budynku, jak i w jego otoczeniu. Obejmują rewaloryzację lochów i baszty, które zostaną przystosowane do zwiedzania i wydarzeń tematycznych, modernizację hotelu i zaplecza gastronomicznego (kuchnia), a także

	odnowienie reprezentacyjnej sali kolumnowej, która będzie mogła pełnić funkcję przestrzeni koncertowej, konferencyjnej lub wystawowej. W projekcie przewidziano również zagospodarowanie wzgórza zamkowego oraz placu przed zamkiem – w tym uporządkowanie zieleni, oświetlenia, nawierzchni i wprowadzenie elementów małej architektury – wraz z rewaloryzacją fosy, która może pełnić funkcje rekreacyjne lub edukacyjne. Celem jest stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni łączącej historię z nowoczesną ofertą kulturalną i turystyczną, zwiększenie liczby odwiedzających oraz ożywienie działalności społecznej i gospodarczej w obszarze rewitalizacji.
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie ruchu turystycznego i liczby odwiedzających, poszerzenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej miasta, wzmocnienie lokalnej tożsamości i promocji dziedzictwa historycznego, ożywienie przestrzeni publicznej wokół zamku, poprawa stanu technicznego obiektu zabytkowego, rozwój usług gastronomicznych, hotelowych i wydarzeniowych.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zorganizowanych imprez, wydarzeń. Liczba zmodernizowanych obiektów zabytkowych.
Realizowane kierunki działań	Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej
Lokalizacja	Zamek oraz jego bezpośrednie otoczenie (wzgórze zamkowe, plac przed zamkiem, fosa)
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	5 000 000,00 zł
Okres realizacji	2026-2030
Sposób zapewnienia dostępności	Prace uwzględnią zasady uniwersalnego projektowania – wprowadzone zostaną udogodnienia dla osób o ograniczonej mobilności, takie jak podjazdy, windy lub platformy (jeśli możliwe w obiekcie zabytkowym), dostosowane toalety oraz odpowiednie oznakowanie. Nowa oferta turystyczna będzie przygotowana tak, aby zwiedzanie było możliwe także dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 7	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa funkcjonalności przestrzeni na Rynku i wokół Rynku

Zakres	Projekt obejmuje kompleksową modernizację Rynku i jego otoczenia w celu zwiększenia funkcjonalności, atrakcyjności i dostępności przestrzeni publicznej. Kluczym działaniem jest uporządkowanie ruchu – wprowadzenie priorytetu dla pieszych, wyznaczenie czytelnych ciągów pieszych oraz przeniesienie miejsc parkingowych na obrzeża rynku, co pozwoli odzyskać jego centralną część dla mieszkańców. Planowane jest zwiększenie ilości zieleni, w tym nasadzenia drzew tworzących cień, zakładanie rabat i ogrodów deszczowych, a także instalacja zielonych pergoli. W centrum rynku powstanie nowa, wielofunkcyjna przestrzeń umożliwiająca organizację wydarzeń, wyposażona w mobilne ławki, stoliki, strefy wypoczynku i miejsca dla gastronomii. Obszar zostanie uzupełniony m.in. o jednolitą, estetyczną małą architekturę, nową nawierzchnię oraz podświetlenie budynków historycznych. Projekt obejmuje także zagospodarowanie przestrzeni pod kątem wydarzeń kulturalnych i społecznych, we współpracy z lokalnymi organizacjami, oraz wdrożenie elementów „smart city” – m.in. kiosku informacyjnego, ławek z ładowarkami i oświetlenia LED z automatyką. Modernizacja ma ożywić rynek, uczynić z niego „serce” rewitalizacji, poprawić jego dostępność i stworzyć atrakcyjną przestrzeń dla mieszkańców i odwiedzających.
Prognozowane rezultaty	• zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu pieszych • zmniejszenie natężenia ruchu samochodowego na płycie Rynku • wzrost liczby użytkowników przestrzeni publicznych • poprawa estetyki centrum miasta • zwiększenie ilości zieleni i zacienionych miejsc • ożywienie działalności społecznej, kulturalnej i usługowej • wzrost frekwencji w wydarzeniach na Rynku
Sposób oceny rezultatów	Liczba zamontowanych elementów małej architektury. Powierzchnia utworzonych terenów zielonych.
Realizowane kierunki działań	Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji Rewaloryzacja terenów zielonych na obszarze rewitalizacji Budowanie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	20 000 000,00 zł

Okres realizacji	2026-2035
Sposób zapewnienia dostępności	Projekt będzie realizowany zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania – przewiduje likwidację barier architektonicznych, zastosowanie gładkich, antypoślizgowych nawierzchni, wprowadzenie pochylni, kontrastowych oznaczeń oraz czytelnego systemu informacji. Wszystkie strefy i funkcje Rynku będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób o ograniczonej mobilności.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 8	
Nazwa przedsięwzięcia	Ścieżka edukacyjna w dawnym parku Higersbergerów
Zakres	Przywrócenie historycznego charakteru zabytkowego parku. Planowane działania: opracowanie tablic historyczno-edukacyjnych, wyznaczenie i budowa ścieżek spacerowych, montaż tablic informacyjnych i obiektów małej architektury (ławki, altanki), oznakowanie i pielęgnacja starodrzewu wraz z nasadzeniami uzupełniającymi, remont murków oporowych zlokalizowanych na terenie parku i in. Projekt ma również na celu udostępnienie zabytkowej przestrzeni mieszkańcom i turystom, a także stworzenie nowej atrakcji kulturalnej w mieście.
Prognozowane rezultaty	Poprawa estetyki przestrzeni publicznej poprzez odnowienie historycznego układu parku i dodanie nowych elementów małej architektury. Wzrost świadomości historycznej poprzez edukację na temat historii Gostynina, rodu Higersbergerów oraz znaczenia pałacu dla lokalnej społeczności. Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta poprzez utworzenie nowej atrakcji o walorach historycznych. Uporządkowanie i wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego, co wzmacnia więź mieszkańców z ich miastem.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zamontowanych elementów małej architektury. Powierzchnia odnowionych terenów zieleni miejskiej.
Realizowane kierunki działań	Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej
Lokalizacja	ul. Krośniewicka 2

	Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak znajdujący się w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Pozwoli to mieszkańcom obszaru rewitalizacji (Osiedle Targowa / Kościuszkowców) na korzystanie z efektów realizacji projektu.
Podmiot realizujący	Starostwo Powiatowe w Gostyninie
Szacunkowa wartość	500 000,00 zł
Okres realizacji	2026-2029
Sposób zapewnienia dostępności	Obiekt będzie dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami. Na terenie parku znajdują się rozległe miejsca parkingowe. Projektowane ścieżki będą pozbawione przeszkód dla osób ze szczególnymi potrzebami. Na terenie istniejącego parku znajduje się dawny pałac rodu Higersbergerów, który posiada dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 9	
Nazwa przedsięwzięcia	Przyjazne i nowoczesne PCPR – rewitalizacja budynku i otoczenia
Zakres	Projekt obejmuje kompleksową modernizację i remont budynku oraz otoczenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie. Zakłada poprawę estetyki, funkcjonalności, bezpieczeństwa i efektywności energetycznej obiektu. W ramach przedsięwzięcia planuje się m.in. ponowne otynkowanie i podświetlenie elewacji, wymianę okien na energooszczędne, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz modernizację oświetlenia. Projekt przewiduje również działania proekologiczne – zielone elementy na elewacji, mini skwer oraz małą architekturę sprzyjającą integracji mieszkańców. Ważnym aspektem inwestycji jest zapewnienie pełnej dostępności budynku poprzez wykonanie rampy, drzwi automatycznych i oznaczeń kontrastowych. Dodatkowo zaplanowano stworzenie reprezentacyjnej strefy wejściowej, systemu oznakowania (wayfinding) oraz montaż bram wjazdowych i chłodni gastronomicznej. Realizacja projektu podniesie prestiż PCPR, poprawi komfort obsługi interesantów i warunki pracy, a także przyczyni się do oszczędności energetycznych oraz pozytywnego wizerunku instytucji publicznej.
Prognozowane rezultaty	Poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Zwiększenie bezpieczeństwa – nowoczesne oświetlenie zewnętrzne i bramy z kontrolą dostępu.

	Poprawa komfortu użytkowników – nowe strefy wypoczynku, mini skwer i mała architektura. Wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej – reprezentacyjna strefa wejściowa, fontanna/instalacja artystyczna. Pozytywny wizerunek PCPR jako nowoczesnej i dostępnej instytucji publicznej.
Sposób oceny rezultatów	Spadek zużycia energii elektrycznej o ok. 30-40%. Redukcja emisji CO₂. Skrócenie czasu obsługi interesantów.
Realizowane kierunki działań	Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury
Lokalizacja	ul. Ozdowskiego 1a Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak znajdujący się w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Pozwoli to mieszkańcom obszaru rewitalizacji na korzystanie z efektów realizacji projektu.
Podmiot realizujący	Powiat Gostyniński
Szacunkowa wartość	3 130 000 zł
Okres realizacji	2026-2029
Sposób zapewnienia dostępności	W ramach projektu zapewniona będzie pełna dostępność architektoniczna budynku poprzez budowę rampy, montaż drzwi automatycznych, oznaczenia kontrastowe oraz pętlę indukcyjną w strefie recepcji. System oznakowania zewnętrznego i wewnętrznego ułatwi orientację osobom z niepełnosprawnościami, seniorom i rodzicom z dziećmi. Po zakończeniu inwestycji obiekt będzie w pełni dostosowany do potrzeb wszystkich użytkowników, zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 10	
Nazwa przedsięwzięcia	Zrównoważona mobilność na obszarze rewitalizacji
Zakres	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ulic: Mikołajczyka, Zamkowej, Żabiej, Parkowej, Legionów Polskich, Ziemowita, Dybanka, Zazamcze. W

	ciągu planuje się utworzenie miejsc odpoczynku dla pieszych (ławki) oraz miejsca postoju dla rowerzystów (wiata z ławkami). Zintegrowany charakter projektu wynika z jego powiązania terytorialnego. Planowany ciąg pieszo-rowerowy łączyć się będzie z drogami gminnymi Miasta Gostynin, łącząc gminę wiejską z Gminą Miasta Gostynina, tworząc w ten sposób spójną sieć komunikacyjną na obszarze dwóch jednostek samorządu terytorialnego. Planowana inwestycja umożliwi wykorzystanie roweru jako alternatywnego środka komunikacji dla przejazdów nie tylko w ramach miasta Gostynin, ale również na terenie sąsiednich gmin i innym mieszkańcom powiatu, którzy zdecydują się na skorzystanie z roweru jako środka transportu, co wzmocni powiązania funkcjonalne pomiędzy gminami. Zwiększenie dostępu do infrastruktury umożliwiającej alternatywny, bezemisyjny, bezpieczny i zdrowy sposób podróżowania realizuje podstawowe cele ukierunkowane na przyjazną dla środowiska gospodarkę niskoemisyjną.
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie bezpieczeństwa niechronionych użytkowników ruchu. Wzrost popularności ekologicznych form komunikacji.
Sposób oceny rezultatów	Długość wybudowanych ciągów pieszych i rowerowych.
Realizowane kierunki działań	Budowanie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej
Lokalizacja	Cały obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	5 000 000,00 zł
Okres realizacji	2027-2029
Sposób zapewnienia dostępności	Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Przeprowadzenie inwestycji zapobiega wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców z terenów wiejskich, zwiększając ich dostęp do usług publicznych, administracji, oferty kulturalnej i społecznej. Efekty projektu (powstała infrastruktura publiczna) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH – promuje transport zeroemisyjny, będzie realizowana w ciągu istniejącej infrastruktury drogowej, zostanie

	przeprowadzona z uwzględnieniem zasady jak najmniejszej ingerencji w środowisko naturalne.
--	--

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 11	
Nazwa przedsięwzięcia	Prace konserwatorsko-restauratorskie Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki
Zakres	Budynek Liceum Ogólnokształcącego ul. 3 Maja 15 został wzniesiony w latach 1904-1907 jest usytuowany w obrębie zespołu staromiejskiego miasta Gostynina wpisanego do rejestru zabytków, obiekt liceum został wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa mazowieckiego pod numerem A-1525. Prace konserwatorsko-restauratorskie przy Liceum będą obejmowały zwłaszcza: • prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowej boazerii ściiennej znajdującej się na dwóch kondygnacjach budynku, • konserwację oryginalnie zachowanej posadzki ceramicznej znajdującej się w przedsionku, klatce schodowej oraz korytarzach dwóch kondygnacji budynku, • konserwację zabytkowej stolarki drzwiowej w budynku, • wykonanie izolacji ścian wewnętrznych budynku, • remont elewacji budynku wraz z naprawą tynkowanych elementów dekoracyjnych, • rozbudowę budynku liceum o nowoczesną salę gimnastyczną.
Prognozowane rezultaty	Ochrona dziedzictwa kulturowego i poprawa estetyki. Lepszy stan techniczny i bezpieczeństwo użytkowania. Podniesienie jakości edukacji dzięki nowym i odnowionym przestrzeniom. Wzmocnienie lokalnej tożsamości i edukacja o dziedzictwie. Efektywność ekologiczna i przeciwdziałanie dalszej degradacji.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zmodernizowanych obiektów zabytkowych. Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej.
Realizowane kierunki działań	Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	ul. 3 Maja 15
Podmiot realizujący	Starostwo Powiatowe w Gostyninie

Szacunkowa wartość	20 000 000,00 zł
Okres realizacji	2026-2039
Sposób zapewnienia dostępności	Obiekt zostanie dostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez podjazdy, windy i ułatwienia dostępu.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 12	
Nazwa przedsięwzięcia	Miejska komunikacja autobusowa – niskoemisyjny transport dla mieszkańców
Zakres	Projekt zakłada uruchomienie miejskiej komunikacji autobusowej w Gostyninie z wykorzystaniem nowoczesnych, niskoemisyjnych pojazdów. System ma zapewnić wygodne i dostępne połączenia między głównymi punktami miasta, w tym osiedlami mieszkaniowymi, centrami usługowymi, placówkami edukacyjnymi i obszarem rewitalizacji. W ramach projektu zakupione zostaną autobusy lub busy niskoemisyjne (elektryczne lub hybrydowe), dostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. Przewidziano wyznaczenie tras, przystanków z wiatami i ławkami, a także elektroniczne systemy informacji pasażerskiej. Projekt zakłada integrację komunikacji miejskiej z innymi formami transportu oraz promocję ekologicznych sposobów podróżowania w celu ograniczenia emisji spalin i poprawy jakości powietrza. Działania obejmują również kampanie edukacyjne i informacyjne dla mieszkańców, zachęcające do korzystania z transportu publicznego oraz wprowadzenie systemu biletowego ułatwiającego codzienne podróże.
Prognozowane rezultaty	• poprawa dostępności transportowej dla mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami • zmniejszenie natężenia ruchu samochodowego w centrum miasta • ograniczenie emisji CO₂ i zanieczyszczeń powietrza • wzrost liczby pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej rozwój nowoczesnej infrastruktury transportowej
Sposób oceny rezultatów	Liczba osób korzystających z połączeń komunikacyjnych
Realizowane kierunki działań	Budowanie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji

Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	[do ustalenia na dalszym etapie prac]
Okres realizacji	Np. 2026-2035
Sposób zapewnienia dostępności	Wszystkie autobusy i busy będą niskopodłogowe, przystosowane do wjazdu wózków inwalidzkich i osób o ograniczonej mobilności. Przystanki zostaną wyposażone w podjazdy, wiaty i oznakowanie ułatwiające orientację osobom z niepełnosprawnościami wzrokowymi.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 13	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu nawierzchni drogowych
Zakres	Projekt ma na celu poprawę jakości nawierzchni dróg gminnych na terenie miasta Gostynina
Prognozowane rezultaty	Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego
Sposób oceny rezultatów	Długość zmodernizowanych odcinków dróg.
Realizowane kierunki działań	Budowanie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej
Lokalizacja	cały obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	7 000 000,00
Okres realizacji	2026-2031
Sposób zapewnienia dostępności	Na etapie projektowania zostaną uwzględnione zasady projektowania uniwersalnego. Na etapie użytkowania – zapewnienie dostępności dróg poprzez wdrażanie idei zrównoważonej mobilności i miasta zwartego.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 14	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja i renowacja istniejącej sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej

Zakres	Modernizacja i renowacja istniejącej sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej, obejmująca w szczególności wymianę zużytych odcinków sieci wodociągowej oraz renowację elementów infrastruktury (studni, zasuw, hydrantów). Modernizacja ta ma na celu poprawę niezawodności dostaw wody, ograniczenie strat oraz zwiększenie trwałości eksploatacyjnej systemu. Ponadto w ramach projektu planowana jest m.in.: wymiana zużytych odcinków kanalizacji sanitarnej, naprawa uszkodzonych fragmentów, budowa nowych odcinków sieci oraz wdrożenie systemu monitoringu przepływu w celu poprawy efektywności eksploatacyjnej i ograniczenia ryzyka awarii.
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie niezawodności dostaw wody, poprawa parametrów technicznych sieci, ograniczenie strat wody, poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Zmniejszenie liczby awarii i przecieków na sieci kanalizacji sanitarnej, poprawa jakości środowiska, skrócenie czasu reakcji na zdarzenia eksploatacyjne, obniżenie kosztów utrzymania infrastruktury.
Sposób oceny rezultatów	Długość zmodernizowanych odcinków sieci wodociągowej. Długość zmodernizowanych odcinków sieci kanalizacyjnej.
Realizowane kierunki działań	Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury
Lokalizacja	Cały obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Gostyninie Sp. z o.o.
Szacunkowa wartość	2 550 000,00 zł
Okres realizacji	2026-2036
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie uniwersalne, dostępne dla wszystkich i odporne na zakłócenia

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 15	
Nazwa przedsięwzięcia	Bioremediacja Jeziora Zamkowego
Zakres	Projekt polegać będzie na wyznaczeniu części jeziora wymagających zastosowania interwencji, a następnie na odmuleniu i oczyszczeniu tak wyznaczonej części zbiornika oraz eliminacji odorów gnilnych. Oczyszczanie prowadzone będzie z poszanowaniem środowiska przyrodniczego oraz z uwzględnieniem roli zbiornika w otaczającym

	go ekosystemie. Zastosowanymi środkami mogą być np. kule bokashi czy preparaty mikrobiologiczne.
Prognozowane rezultaty	Uzyskanie równowagi biologicznej zbiornika Uruchomienie naturalnych mechanizmów samooczyszczania.
Sposób oceny rezultatów	Poprawa przejrzystości wody. Zwiększenie zawartości tlenu w warstwie powierzchniowej. Zwiększenie zawartości tlenu w strefie przydennej.
Realizowane kierunki działań	Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury
Lokalizacja	Jezioro Zamkowe w Gostyninie Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak znajdujący się w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Pozwoli to mieszkańcom obszaru rewitalizacji na korzystanie z efektów realizacji projektu.
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	300 000,00 zł
Okres realizacji	2027-2036
Sposób zapewnienia dostępności	Teren przy jeziorze jest ogólnodostępny i przystosowany do potrzeb wszystkich użytkowników, w tym dla osób ze specjalnymi potrzebami.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 16	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja i energomodernizacja budynku Pływalni Miejskiej
Zakres	Projekt termomodernizacji budynku pływalni miejskiej na podstawie audytu energetycznego wykonanego 27.12.2024 r. obejmujący m.in.: - docieplenie ścian budynku oraz stropodachu, - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, - wymianę płyt poliwęglanowych na szczytach budynku. Projekt obejmował również: - termomodernizację istniejącej zjeżdżalni wodnej, - montaż paneli fotowoltaicznych, - wymianę opraw oświetleniowych na energooszczędne typu LED, - montaż centrali odzysku ciepła ze ścieków szarych.

Prognozowane rezultaty	Termomodernizacja budynku pozwoli na zmniejszenie zużycia energii cieplnej oraz elektrycznej budynku, odzysk energii cieplnej oraz produkcję energii elektrycznej z nowej instalacji fotowoltaicznej.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji.
Realizowane kierunki działań	Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury
Lokalizacja	ul. Kutnowska 7A Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak znajdujący się w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Pozwoli to mieszkańcom obszaru rewitalizacji na korzystanie z efektów realizacji projektu.
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	3 863 598,13 zł
Okres realizacji	[do ustalenia na dalszym etapie prac]
Sposób zapewnienia dostępności	Przedsięwzięcie jest ukierunkowane na działania termomodernizacyjne w budynku pływalni, do którego uczęszczają również osoby ze specjalnymi potrzebami.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 17	
Nazwa przedsięwzięcia	Rewaloryzacja nawierzchni terenów zielonych Gostynińskiego Centrum Edukacyjnego
Zakres	Stare drogi i parkingi, znajdujące się na terenie Gostynińskiego Centrum Edukacyjnego, zastąpione nową równą nawierzchnią, dzięki czemu zostaną wyeliminowane dziury i nierówności. Ze względu na dbałość o środowisko, zastosowane zostaną płyty ażurowe, tworzące dużą powierzchnię biologicznie czynną (wynosi ona ok. 40%), co pozwoli na naturalne wsiąkanie wody opadowej w podłoże. To z kolei chronić będzie przed nadmiernym nagrzewaniem się nawierzchni i powstawaniem kałuż i podtopień szkoły.
Prognozowane rezultaty	Poprawa funkcjonalności, bezpieczeństwa i estetyki otoczenia szkoły. Polepszenie wizerunku placówki.

Sposób oceny rezultatów	Powierzchnia zrewaloryzowanych terenów zielonych.
Realizowane kierunki działań	Rewaloryzacja terenów zielonych na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	ul. Polna 39 Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak znajdujący się w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Pozwoli to mieszkańcom obszaru rewitalizacji na korzystanie z efektów realizacji projektu.
Podmiot realizujący	Powiat Gostyniński. Ul. Dmowskiego 13, 09-500 Gostynin – Gostynińskie Centrum Edukacyjne, ul. Polna 39, 09-500 Gostynin
Szacunkowa wartość	200 000 zł
Okres realizacji	2026-2029
Sposób zapewnienia dostępności	W wyniku projektu powstaną strefy bezpiecznego ruchu oraz nowe układy dróg i większe liczby miejsc parkingowych, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt ma celu przekształcić zaniedbany i chaotyczny teren w bezpieczną i funkcjonalną przestrzeń, która zapewni lepsze poruszanie się osób niepełnosprawnych.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 18	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa i remont Ratusza Miejskiego w Gostyninie
Zakres	Projekt obejmuje : odkopanie i wzmocnianie fundamentów z wykonaniem izolacji przeciw wodnych, wzmocnienie drewnianych stropów, przebudowa wewnętrznych schodów, wzmocnienie konstrukcyjne ścian i wykonanie nowych wypraw tynkarskich z tynków renowacyjnych, docieplenie ścian zewnętrznych betonem komórkowym, naprawa detali architektonicznych, remont konstrukcji drewnianej dachu i pokrycia dachowego nad wieżą zegarową oraz zadaszenia sygnaturki ponad wieżą zegarową, wykonanie nowego pokrycia z blachy tytanowo-cynkowej, renowacja posadzki parteru, balkonu, schodów zewnętrznych, balustrady, parapetów, wykonanie nowych instalacji wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i elektrycznych, wykonanie wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, wymiana instalacji elektrycznej z uwzględnieniem systemu sygnalizacji pożarowej i in.
Prognozowane rezultaty	Istniejący obiekt użyteczności publicznej będzie bardziej nowoczesny i dostosowany do wymagań technicznych, udostępniony dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz z uwagi na to, że jest to obiekt zabytkowy,

	będzie on atrakcją turystyczną wyremontowaną zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji. Liczba zmodernizowanych obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji.
Realizowane kierunki działań	Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej Poprawa dostępności najważniejszych miejsc na obszarze rewitalizacji dla osób ze szczególnymi potrzebami Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	ul. Rynek 1, 09-500 Gostynin
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	5,7 mln zł
Okres realizacji	2026-2028
Sposób zapewnienia dostępności	W budynku zaprojektowany został szyb windy obsługujący wszystkie kondygnacje oraz sanitariaty przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 19	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa i remont Urzędu Miasta w Gostyninie
Zakres	Projekt obejmuje rozbudowę, nadbudowę, remont i przebudowę budynku Urzędu Miasta oraz budowę obiektów małej architektury. Rozbudowa budynku polegać będzie na wykonaniu szklanej fasady dostawionej do ściany budynku od strony zachodniej. Nadbudowa budynku polegać będzie na podniesieniu i wyrównaniu ściany zewnętrznej nad pomieszczeniami piętra w północno-zachodnim narożu budynku oraz wykonanie nowego układu więźby dachowej nad tym fragmentem. W ramach remontu przewidziano skucie wszystkich elementów ozdobnych na elewacji i odtworzenie pierwotnego wyglądu budynku. W ramach przebudowy stworzono nowy układ funkcjonalno-użytkowy budynku dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami.
Prognozowane rezultaty	Istniejący obiekt użyteczności publicznej będzie bardziej nowoczesny i dostosowany do wymagań technicznych, udostępniony dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz z uwagi na to, że jest położony w strefie konserwatorskiej będzie on atrakcją turystyczną wyremontowaną zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji.
Realizowane kierunki działań	Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej

	Poprawa dostępności najważniejszych miejsc na obszarze rewitalizacji dla osób ze szczególnymi potrzebami Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	ul. Rynek 26, 09-500 Gostynin
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	12,5 miliona zł
Okres realizacji	2026-2028
Sposób zapewnienia dostępności	W budynku zaprojektowany został sztyb windy obsługujący wszystkie kondygnacje oraz sanitariaty przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami. Budynek Urzędu Miasta ma zapewnione istniejące miejsca parkingowe zlokalizowane od strony zachodniej budynku oraz publiczne miejsca parkingowe w pasie drogowym. Planowana inwestycja nie spowoduje w tym zakresie zwiększenia zapotrzebowania.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 20	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja budynku dworca PKP i otoczenia – integracja funkcji transportowej, usługowej i kulturalnej
Zakres	Projekt obejmuje kompleksową modernizację budynku dworca PKP oraz przyległych działek, w celu zachowania i poprawy funkcji transportowej oraz wprowadzenia nowych funkcji społecznych, usługowych, gastronomicznych i kulturalnych. W części budynku przewidziano utrzymanie funkcji dworcowej, w tym poczekalni, przejść komunikacyjnych i punktów sprzedaży biletów, przy jednoczesnym dostosowaniu przestrzeni do nowoczesnych standardów. Pozostałe części obiektu zostaną zaadaptowane na lokale gastronomiczne, usługowe i przestrzenie kulturalne, takie jak mini galeria, sala wystawowa czy miejsce spotkań lokalnych społeczności. Przestrzeń przed dworcem zostanie uporządkowana, z wyznaczeniem czytelnych ciągów pieszych, miejsc parkingowych na obrzeżach, terenów zielonych, małej architektury (ławki, stojaki rowerowe, oświetlenie) oraz stref wypoczynku. Projekt ma na celu poprawę funkcjonalności i estetyki otoczenia dworca, zwiększenie atrakcyjności transportowej i społecznej miejsca oraz stworzenie nowoczesnej przestrzeni integrującej podróżnych i mieszkańców.
Prognozowane rezultaty	• poprawa komfortu i bezpieczeństwa podróżnych • wzrost liczby użytkowników dworca i przestrzeni usługowej • stworzenie nowych przestrzeni integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji • rozwój funkcji gastronomicznej, usługowej i kulturalnej • uporządkowanie przestrzeni przed budynkiem i zwiększenie dostępności

	poprawa estetyki i wizerunku obiektu
Sposób oceny rezultatów	Liczba zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji
Realizowane kierunki działań	Budowanie więzi z obszarem rewitalizacji poprzez odwołanie się do lokalnego dziedzictwa oraz renowację tkanki zabytkowej
Lokalizacja	Dworzec PKP (ul. Kolejowa) Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak ma duże znaczenie integracyjne dla mieszkańców miasta, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	20 000 000,00 zł
Okres realizacji	Np. 2026-2035
Sposób zapewnienia dostępności	Obiekt i otoczenie zostaną dostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością poprzez likwidację barier architektonicznych, zastosowanie pochylni, wind lub platform oraz odpowiednie oznakowanie i udogodnienia w przestrzeni publicznej. Funkcje dworcowe, usługowe i kulturalne będą w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 21	
Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowa modernizacja – wraz z zagospodarowaniem otoczenia – budynków o szczególnych walorach zabytkowych
Zakres	Kompleksowa modernizacja – wraz z zagospodarowaniem otoczenia – budynków o szczególnych walorach zabytkowych na obszarze rewitalizacji, w tym zwłaszcza: 1. Przebudowa i remont budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 12 w Gostyninie W ramach rozbudowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego zaprojektowano 4 lokale mieszkalne na parterze i 2 na poddaszu oraz platformę dla osób ze szczególnymi potrzebami. Piwnica pełni funkcje pomieszczeń gospodarczych. W ramach przebudowy zaprojektowano nowy podział lokali oraz wydzielenie pomieszczeń. Po wykonaniu inwestycji na parterze zlokalizowane będą 4 lokale oraz jeden na poddaszu wraz z pomieszczeniem technicznym. Każdy z lokali na parterze posiadać będzie salon z aneksem kuchennym oraz łazienkę. Lokal na poddaszu składać się będzie z trzech pokoi, aneksu kuchennego z salonem, łazienki i garderoby. W piwnicy zaprojektowano

	wydzielenie pięciu pomieszczeń gospodarczych dostępnych dla użytkowników budynku. 2. Przebudowa i remont budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 21 w Gostyninie Budynek mieszkalny wielorodzinny obecnie posiada 7 lokali. Po wykonaniu inwestycji na parterze znajdować się będą 4 lokale mieszkalne, z których dwa dostosowane zostaną dla osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do budynku dla tych osób zostanie zapewniony dla ze strony wschodniej, od dziedzińca. Zaprojektowano zmianę sposobu użytkowania trzech lokali znajdujących się na poddaszu na przestrzeń techniczną na instalacje teletechniczne oraz grzewcze. Dostęp do poddasza technicznego zostanie zapewniony poprzez istniejące schody drewniane poddane konserwacji i rekonstrukcji. 3. Remont drewnianego budynku zabytkowego przy ul. Kościuszki 5 w Gostyninie W ramach rozbudowy budynku mieszkalno-usługowego zaprojektowano połączenie lokali znajdujących się w budynku mieszkalnym i mieszkalno-usługowym oraz rozbudowę o pochylnię dla osób z niepełnosprawnościami. Przebudowa i remont budynków obejmują wydzielenie nowych pomieszczeń, wzmocnienie i naprawa elementów konstrukcyjnych budynku oraz prace wykończeniowe. Ponadto zaprojektowano zmianę sposobu użytkowania budynku mieszkalno-usługowego i mieszkalnego na budynek dla potrzeb funkcjonowania świetlicy środowiskowej oraz siedziby stowarzyszeń i organizacji pozarządowych. Remont, przebudowę i częściową rozbiórkę budynku gospodarczego nr 2 przedstawiono w tomie 2 do projektu architektoniczno-budowlanego. Po wykonaniu inwestycji na parterze zlokalizowana będzie część dla funkcjonowania świetlicy środowiskowej oraz siedziby stowarzyszeń organizacji pozarządowych. Poddasze zostanie również przeznaczone dla siedziby stowarzyszeń organizacji pozarządowych. 4. Przebudowa i remont dawnej oberży w Gostyninie W ramach rozbudowy budynku mieszkalno-usługowego zaprojektowano połączenie lokali znajdujących się w budynku gospodarczym i mieszkalno-usługowym. W ramach rozbudowy budynku gospodarczego zaprojektowano nowe schody zewnętrzne, które stanowią odtworzenie stanu pierwotnego. Przebudowa i remont budynków obejmują wydzielenie nowych pomieszczeń, wzmocnienie i naprawa elementów konstrukcyjnych budynku oraz prace wykończeniowe. Ponadto zaprojektowano zmianę sposobu użytkowania budynku mieszkalno-usługowego na budynek o przeznaczeniu na potrzeby galerii, pracowni miejskiego centrum kultury i usług w zakresie gastronomii i punktu informacji turystycznej oraz ze
--	---

	zmianą sposobu użytkowania budynku gospodarczego nr 1 na budynek o przeznaczeniu na potrzeby usług w zakresie gastronomii. Obecnie w budynku gospodarczym nr 1 znajdują się pomieszczenia gospodarcze a po zmianie sposobu użytkowania również takie pomieszczenia będą funkcjonować. Po wykonaniu inwestycji na parterze zlokalizowana będzie część gastronomiczna oraz punkt informacji turystycznej zaś na piętrze sala warsztatowa przeznaczona na zajęcia plastyczne i artystyczne, zespół trzech pomieszczeń wystawienniczych oraz dwa pomieszczenia biurowe z zapleczem socjalnym, a także sanitariaty. Największym pomieszczeniem w budynku jest pomieszczenie Sali konsumenckiej nr 0.1 na parterze, w którym maksymalnie jednocześnie będzie mogło przebywać do 40 osób. Na piętrze jednocześnie mogło przebywać będzie 45 osób. Poddasze jest wyłącznie gospodarcze. Piwnica stanowi pomieszczenia gospodarcze oraz techniczne.
Prognozowane rezultaty	Istniejące obiekty użyteczności publicznej będą bardziej nowoczesne i dostosowane do wymagań technicznych, udostępnione dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Sposób oceny rezultatów	Liczba zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji.
Realizowane kierunki działań	Poprawa dostępności najważniejszych miejsc na obszarze rewitalizacji dla osób ze szczególnymi potrzebami Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji
Lokalizacja	ul. 3 Maja 12, ul. 3 Maja 21, ul. Kościuszki 5, ul. Rynek 16
Podmiot realizujący	Gmina Miasta Gostynina
Szacunkowa wartość	21,8 mln zł
Okres realizacji	2026-2028
Sposób zapewnienia dostępności	W budynku przy ul. 3 Maja 12 zaprojektowano niezbędne dostosowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami. Z uwagi na zabytkowy charakter budynku i brak możliwości wykonania pochylni z przodu budynku dostęp dla niepełnosprawnych odbywać się będzie przez schodolaz zlokalizowany w korytarzu. W budynku przy ul. 3 Maja 21 zaprojektowano niezbędne dostosowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami. W budynku przy ul. Kościuszki 5 zaprojektowany został szyb windy obsługujący wszystkie kondygnacje oraz sanitariaty przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami. W budynku przy ul. Rynek 16 zaprojektowany został szyb windy obsługujący wszystkie kondygnacje oraz sanitariaty przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami.

6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniższe zestawienie przedstawia charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia te nazywane są skrótowo „przedsięwzięciami uzupełniającymi” lub „projektami uzupełniającymi”. Ich realizacja przyczyni się do zwiększenia stopnia osiągania celów rewitalizacji w Gostyninie. Szeroka paleta i otwarty zakres przedsięwzięć uzupełniających dają szansę na angażowanie i aktywizowanie interesariuszy rewitalizacji na wszystkich etapach realizacji GPR w mieście.

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Od pasji do wirtuozerii – Program Wsparcia Talentów
Zakres	Przedsięwzięcie ma na celu stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla utalentowanej młodzieży z Gostynina w obszarze kultury i edukacji kulturalnej. Obejmuje ono ustanowienie rocznego programu stypendialnego oraz nagród jednorazowych dla uczniów i młodych twórców osiągających wybitne wyniki na szczeblu regionalnym i krajowym. Ponadto, projekt zakłada organizację specjalistycznych warsztatów i masterclass prowadzonych przez ekspertów (trenerów, artystów) oraz dofinansowanie udziału w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach. Celem jest rozwijanie potencjału młodych mieszkańców, promocja ich osiągnięć oraz budowanie pozytywnego wizerunku miasta jako ośrodka dbającego o przyszłość swoich talentów.
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 2	
Nazwa przedsięwzięcia	„Poznaj Sąsiada” – cykliczne zajęcia kulturalne, sportowe i integracyjne dla różnych grup mieszkańców
Zakres	Przedsięwzięcie ma na celu poprawę jakości życia i wzmocnienie więzi społecznych poprzez organizację stałego, zróżnicowanego harmonogramu cyklicznych zajęć dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, zwłaszcza w obrębie ulic Kościuszkowców, Krośniewickiej, Targowej, Stanisława Treli oraz Zazamcza. W ramach bloku kulturalnego oferowane będą warsztaty artystyczne, teatralne i filmowe, dostosowane do różnych grup wiekowych i zainteresowań. Blok sportowy obejmie regularne zajęcia rekreacyjne (np. aerobik, zajęcia taneczne, ligi amatorskie), promujące zdrowy styl życia. Kluczowe będą działania integracyjne, takie jak festyny osiedlowe, pikniki i imprezy tematyczne (np. Poznaj Sąsiada), które ułatwią wzajemne poznawanie się i współpracę między seniorami, rodzinami z dziećmi i

	młodzieżą. Celem jest stworzenie dostępnej i atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego, budującej silną i aktywną społeczność lokalną.
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji Kompleksowe wsparcie seniorów na obszarze rewitalizacji Wzmacnianie aktywności obywatelskiej poprzez popularyzację działań partycypacyjnych

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Misja „Czysta ławka”
Zakres	Ograniczanie nadmiernej obecności i uciążliwości ptactwa (gawrony, kawki, gołębie) w parku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej i zapewnieniu komfortu użytkownikom przestrzeni publicznej.
Realizowane kierunki działań	Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Zielone ciągi komunikacyjne
Zakres	Uporządkowanie trawników miejskich poprzez wprowadzenie zieleni zorganizowanej w przestrzeniach publicznych, w tym przy ciągach komunikacyjnych. Kluczowym etapem jest zaplanowanie i wprowadzenie roślinności wzdłuż dróg, alei czy chodników, z uwzględnieniem istniejącego krajobrazu i drzewostanu oraz dobór roślinności. Przedsięwzięcie zwiększy różnorodność biologiczną, poprawi lokalne warunki klimatyczne i glebowe, ograniczy spływ wód opadowych, poprawi retencję wody w glebie, ograniczy nagrzewanie powierzchni i podnoszenie temperatury.
Realizowane kierunki działań	Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji Rewaloryzacja terenów zielonych na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowa oferta wspierania i aktywizacji seniorów z obszaru rewitalizacji „Aktywny senior – nowe horyzonty”

Zakres	Przedsięwzięcie polega na kontynuowaniu istniejącego programu „Aktywny senior”, ale i rozbudowanie go poprzez dołączanie elementów spójnego programu wsparcia i aktywizacji seniorów, koncentrującego się na czterech kluczowych filarach – aktywność społeczna, edukacja cyfrowa, higiena zdrowia fizycznego, dobrostan psychiczny.
Realizowane kierunki działań	Kompleksowe wsparcie seniorów na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 6	
Nazwa przedsięwzięcia	Razem w Złotym Wieku
Zakres	Celem działań jest poprawa jakości życia zdrowia i samodzielności seniorów poprzez zapewnienie im kompleksowego wsparcia dostępu do specjalistycznych usług oraz możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Rozszerzenie dotychczasowej oferty wydarzeń kulturalnych, warsztatów prozdrowotnych i konsultacji ze specjalistami fizjoterapii, dietetyka, wspólne spotkania rodzin i opiekunów osób starszych w zakresie opieki na nimi, pielęgnacji i bezpieczeństwa lekowego.
Realizowane kierunki działań	Kompleksowe wsparcie seniorów na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 7	
Nazwa przedsięwzięcia	Rewaloryzacja terenów zielonych Gostynińskiego Centrum Edukacyjnego – wymiana nawierzchni terenów zielonych
Zakres	Parkingi i drogi wewnętrzne znajdujące się na terenie Gostynińskiego Centrum Edukacyjnego, wykonane na początku lat 70-tych z trylinki betonowej wyglądają nieestetycznie i niefunkcjonalnie, wymagają modernizacji. Z myślą o ochronie środowiska, przedsięwzięcie zakłada wymianę dotychczasowej nawierzchni z trylinki itp. na płyty ażurowe. Ponadto projekt zakłada stworzenie strefy bezpiecznego ruchu oraz nowych parkingów i układów dróg, które poprawią funkcjonalność, bezpieczeństwo i estetykę otoczenia szkoły.
Realizowane kierunki działań	Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 8

Nazwa przedsięwzięcia	Kultura i Wiedza Blisko Mieszkańców – Program Aktywności Bibliotecznej z Centrum Młodzieżowych Rozmów i Inspiracji
Zakres	Projekt obejmuje realizację szerokiego programu społeczno-kulturalnego w nowej siedzibie biblioteki, skierowanego do wszystkich grup mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. W ramach przedsięwzięcia prowadzone będą m.in. warsztaty edukacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe, kluby czytelnicze, działania integracyjne dla dzieci, seniorów i rodzin, a także cykl spotkań młodzieżowych pod nazwą „Młodzieżowe Centrum Rozmów i Inspiracji” – projekt ten obejmować będzie m.in. spotkania z absolwentami szkół wyższych, rozmowy o wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej, spotkania z lokalnymi inspirującymi osobami. Ideą przedsięwzięcia będzie wzmocnienie poczucia sprawczości młodych ludzi, stworzenie bezpiecznej przestrzeni dla wszystkich mieszkańców oraz wzmacnianie lokalnych więzi. Wszystkie działania będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób neuroróżnorodnych.
Realizowane kierunki działań	Wielokierunkowe wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 9	
Nazwa przedsięwzięcia	Zielony obszar rewitalizacji
Zakres	Realizacja rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, m.in. poprzez wspieranie małej retencji, tworzenie ogrodów deszczowych, zielonych ścian, dachów i przystanków, wprowadzania elementów zieleni przy nowych inwestycjach (w tym budynkach użyteczności publicznej – w miarę możliwości konstrukcyjnych), tworzenie skrzynek korzeniowych na placach i skwerach, poprawa bioróżnorodności, stopniowe przekształcanie placów przy szkołach w zielone enklawy.
Realizowane kierunki działań	Rewaloryzacja terenów zielonych na obszarze rewitalizacji Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury

Ponadto *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* dopuszcza realizację, potencjalnie we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wypełniały następujące cele:

- wyposażenie mieszkańców w narzędzia umożliwiające wdrażanie długotrwałych i pozytywnych zmian w miejscu, w którym żyją;
- poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych;

- pobudzanie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne;
- zachęcenia mieszkańców obszaru rewitalizacji do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego;
- zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich;
- wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym;
- wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe);
- wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami danej społeczności.

7. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Realizacja celów GPR wymaga równoczesnej realizacji wielu przedsięwzięć rewitalizacyjnych o różnorodnym charakterze. Konieczność integrowania działań podejmowanych przez podmioty i osoby zaangażowane we wdrażanie GPR wynika także z charakteru i zakresu zidentyfikowanych przedsięwzięć.

Przy opisanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych w poprzednim rozdziale wskazano m.in. najważniejsze kierunki działań, do których realizacji przyczynią się kolejne przedsięwzięcia. Korzystając z tych ustaleń, przy planowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć w pierwszej kolejności należy przeanalizować, z które z nich są lub powinny być ze sobą komplementarne. Przedsięwzięcia komplementarne to takie, które pomagają w rozwiązywaniu podobnych problemów występujących na obszarze rewitalizacji i które przyczyniają się do realizacji podobnych lub powiązanych celów i kierunków działań. Jako przykłady takich przedsięwzięć można wskazać te, które realizują kierunek działań „Ekologiczne działania w zakresie termomodernizacji, energomodernizacji i błękitno-zielonej infrastruktury”. Są to np. przedsięwzięcia podstawowe „Edukacja ekologiczna na obszarze rewitalizacji”, „Przyjazne i nowoczesne PCPR – rewitalizacja budynku i otoczenia”, „Modernizacja i renowacja istniejącej sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej”, „Bioremediacja Jeziora Zamkowego”, „Termomodernizacja i energomodernizacja budynku Pływalni Miejskiej”).

Do realnej integracji działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wynikających z GPR, konieczne jest dokonywanie cyklicznego przeglądu potrzeb interesariuszy i stanu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Mechanizmem integracji w tym zakresie będą regularne, odbywające się średnio raz na kwartał spotkania koordynacyjne Zespołu ds. Rewitalizacji. W ich trakcie będą omawiane m.in. powiązania pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Działania koordynacyjne będą ukierunkowane na to, by całość przedsięwzięć rewitalizacyjnych możliwie efektywnie i trwale przełożyła się na poprawę oferty usług publicznych, poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych, walkę z wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji itd.

Integrowanie działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynika z zasad dotyczących wyznaczania granic obszaru rewitalizacji, jak i prac nad *Programem*. Do zasad tych należą m.in. zasada koncentracji przestrzennej (prowadzenie procesu rewitalizacji na wybranym fragmencie miasta o szczególnej koncentracji problemów społecznych i in.), komplementarność problemowa (integrowanie różnych polityk samorządu lokalnego: przestrzennej, społecznej, gospodarcze i in.),

komplementarność proceduralno-instytucjonalna (uwzględnienie lokalnej specyfiki przy tworzeniu systemu zarządzania GPR), komplementarność wielookresowa (spójność działań przewidzianych w okresie 2026-2036 ze zrealizowanymi i trwającymi obecnie przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi), komplementarność źródeł finansowania (dążenie do pozyskiwania środków na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze źródeł zewnętrznych oraz do łączenia środków publicznych i prywatnych).

8. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE PROGRAMU

8.1. Ramy finansowe realizacji Programu

Łączne szacunkowe środki finansowe przewidywane na realizację *Programu* obejmują środki kierowane na realizację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kwocie około ... mln złotych oraz środki szacowane na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (tzn. przedsięwzięć uzupełniających) w kwocie ... mln złotych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami podstawę finansowania GPR będą stanowić środki finansowe Gminy Miasta Gostynina. Gmina Miasta Gostynina będzie w pierwszej kolejności dążyła do przeznaczania jak największej sumy środków z budżetu gminy na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Jednocześnie, podobnie tak jak w innych gminach i miastach, Gmina Miasta Gostynina będzie aktywnie poszukiwała zewnętrznych źródeł finansowania. Źródła te zostały szczegółowo opisane w kolejnym podrozdziale. W toku realizacji GPR znaczenie będą miały również zasoby własne (finansowe i niefinansowe) interesariuszy procesu rewitalizacji zaangażowanych we wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Będą to m.in. praca wolontariuszy, społeczników i liderów lokalnych, zasoby lokalowe, specjalistyczny sprzęt, środki wspólnot i spółdzielni mieszkaniowej itd.

Tabela 7. Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR

TABELA DO UZUPEŁNIENIA PO OKREŚLENIU SZACUNKOWEJ WARTOŚCI WSZYSTKICH PRZEDSIĘWZIĘĆ

	Budżet miasta	Środki UE i inne zagraniczne	Środki krajowe	Środki zwrotne	Środki prywatne	Wartość ogółem
Szacowane środki na realizację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zł)						

Szacowane środki na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zł)						
Ogółem (zł)						

8.2. Potencjalne źródła finansowania programu

Zapewnienie kompleksowego podejścia do procesu rewitalizacji wiąże się z koniecznością oparcia realizacji GPR na komplementarności źródeł finansowania. Polega ona na łączeniu środków własnych gminy oraz innych interesariuszy (w tym prywatnych) ze środkami zewnętrznymi (dotacyjnymi lub pożyczkowymi na preferencyjnych warunkach) – europejskimi (w ramach różnych funduszy) i krajowymi. W tym celu w *Programie* ramowo określono potencjalne, możliwe do wykorzystania źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Należy przyjąć, że w okresie wdrażania GPR (tj. do 2036 r.) pojawią się nowe źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, inne – dostępne obecnie – źródła finansowania wygasną, a zasady pozyskiwania jeszcze innych zostaną zmienione. Oznacza to konieczność stałego śledzenia i pozyskiwania dostępnych źródeł finansowania dla konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Z kolei w przypadkach braku uzyskania pierwotnie planowanego dofinansowania danego przedsięwzięcia z określonego źródła, powinny być podejmowane próby wykorzystania innych źródeł lub wspieranie procesów środkami własnymi gminy.

8.2.1. Środki europejskie

Program Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027

Najistotniejszym źródłem potencjalnego zewnętrznego wsparcia przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie program Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (FEM). FEM obejmuje wsparcie województwa mazowieckiego w ramach wszystkich pięciu tzw. celów polityki spójności 2021-2027 (CP). FEM wskazuje rewitalizację gmin wśród głównych instrumentów terytorialnych w regionie.

W ramach celu CP 5. – „Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych”, FEM przewiduje wsparcie rewitalizacji zarówno w celu szczegółowym 5(i) („wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich”), jak i w celu 5(ii) („wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie”).

Należy zwrócić uwagę, że środki FEM, które mogą być użyte przy realizacji GPR to nie tylko środki przeznaczone wprost na rewitalizację, ale także środki w ramach innych celów polityki spójności, które będą potencjalnie mogły wesprzeć realizację poszczególnych przedsięwzięć określonych w GPR.

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko 2021-2027

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) to krajowy program zapewniający środki Funduszy Europejskich na duże projekty dotyczące m.in. bezpieczeństwa energetycznego, rozwoju odnawialnych źródeł energii, ochrony środowiska, zrównoważonego transportu, ochrony zdrowia, a także rozwoju kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) to krajowy program zapewniający środki Funduszy Europejskich na duże projekty dotyczące m.in. badań i rozwoju oraz na innowacje i zwiększanie konkurencyjności gospodarki.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) to krajowy program zapewniający środki Funduszy Europejskich na szeroko pojęty rozwój społeczny. W ramach FERS środki unijne wspierają m.in. poprawianie sytuacji osób na zmieniającym się rynku pracy, rozwój edukacji i rozwój usług zdrowotnych, a także zapewniają wsparcie rodziców w opiece nad dziećmi i wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami.

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) to krajowy program dotyczący cyfryzacji różnych sfer rozwoju. Wsparcie FERC obejmuje m.in.: zwiększanie dostępu do ultraszybkiego Internetu

szerokopasmowego, rozwój e-usług, poprawę cyberbezpieczeństwa oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

Fundusze Europejskie na lata 2028–2034

W czasie opracowania GPR, trwały początkowe prace Komisji Europejskiej i polskiego rządu nad środkami, celami unijnej Polityki Spójności. W lipcu 2025 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt kolejnego długoterminowego budżetu UE na lata 2028–2034, czyli tak zwanych wieloletnich ram finansowych (WRF). Budżet na siedem lat, opiewający na ok. 2 biliony euro (dla wszystkich krajów UE), ma na celu wzmocnienie suwerenności, pobudzenie konkurencyjności i zwiększenie odporności Europy. Nowy usprawniony budżet UE posłużyć ma modernizacji inwestycji i umożliwiać bardziej strategiczne dopasowanie priorytetów krajowych i unijnych. Należy założyć że w ramach tych środków będzie szereg możliwości finansowania różnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach niniejszego GPR.

8.2.2. Inne potencjalne zewnętrzne źródła finansowania

Fundusze norweskie i EOG

Głównym celem funduszy jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych oraz współpracy merytorycznej pomiędzy państwami-darczyńcami oraz państwem-beneficjentem. Szeroki zakres wsparcia jest wzbogacony poprzez możliwość współpracy z partnerami z krajów finansujących, co pozwala na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań.

Należy zakładać, że wdrażanie GPR będzie się odbywać również z wykorzystaniem środków EOG z kolejnych perspektyw finansowych tych funduszy.

Krajowy Plan Odbudowy i Wzmacniania Odporności

Krajowy Plan Odbudowy obejmuje środki Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, które dedykowane są różnym obszarom tematycznym, między innymi zielonej transformacji miast. Wsparcie będzie kierowane m.in. na wprowadzenie zieleni na terenach miejskich, bardziej efektywnym wykorzystaniu zasobów oraz przeciwdziałaniu utracie różnorodności biologicznej.

Program Wieloletni Senior Plus

Program na lata 2021-2025, który prowadzony jest przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ma na celu wsparcie warunków do aktywnego starzenia się w środowisku lokalnym oraz jak najdłuższego udziału w życiu społecznym seniorów. Wspiera on

działania mające na celu zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie kierowane do najstarszej części społeczeństwa. Program obejmuje zarówno działania związane z utworzeniem lub wyposażeniem infrastruktury społecznej wspierającej seniorów, jak też stanowi wsparcie dla zapewnienia funkcjonowania już istniejących obiektów.

Program „Przedsiębiorstwo Społeczne +” na lata 2023-2025

Głównym celem programu jest rozwijanie przedsiębiorczości społecznej przez zapewnienie podmiotom dostępu do wsparcia finansowego ułatwiającego tworzenie miejsc pracy oraz reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także wzmocnienie zdolności do świadczenia usług społecznych.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, minister właściwy do spraw kultury fizycznej jest dysponentem państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej. Wydatki w ramach funduszu ponoszone są na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży „i osób niepełnosprawnych, rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej. Zasady wdrażania środków funduszu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Kultury Fizycznej.

Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym fundusz, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jest funduszem celowym obejmującym wsparcie osób niepełnosprawnych oraz emerytów i rencistów. Stosownie do art. 6 oraz art. 7 ust. 1 i ust. 5 ustawy zgromadzone w ramach niniejszego funduszu środki finansowe przeznaczane są na realizację zadań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez programy rządowe Rady Ministrów i programy resortowe ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jednym z takich programów jest program rozwoju centrów opiekuńczo-mieszkalnych realizowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Fundusz Dostępności

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Fundusz Dostępności jest funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Celem tego funduszu jest realizacja zadań

polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Realizacja przedsięwzięć polegających na likwidacji barier architektonicznych może być wspierana w ramach funduszu poprzez korzystnie oprocentowane instrumenty zwrotne.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Zgodnie z art. 90u ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Rada Ministrów realizuje Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2026-2030, którego celem jest wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych oraz pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, które stanowią centrum dostępu do kultury i wiedzy. Program ten realizowany jest poprzez poprawę oferty bibliotek publicznych oraz inwestycje w ich infrastrukturę. Obejmuje to w szczególności dostosowanie bazy lokalowej do współczesnych standardów w zakresie obiektów użyteczności publicznej w celu rozwijania kompetencji społecznych i kulturowych mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności świadczonych usług.

Fundusz Termomodernizacji i Remontów

Fundusz Termomodernizacji i Remontów, którego wdrażanie ustanowiła ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, przewiduje udzielanie wsparcia na działania w zakresie termomodernizacji lub przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu skutkom luki remontowej.

Bezzwrotne wsparcie budownictwa z Funduszu Doptat

Celem rządowego programu bezzwrotnego finansowego wsparcia budownictwa jest zwiększenie zasobu lokali mieszkalnych oraz lokali i pomieszczeń z zakresu pomocy społecznej, służących zaspokajaniu potrzeb osób o niskich i przeciętnych dochodach. Bezzwrotne wsparcie może zostać udzielone na szeroką paletę działań związanych z rozwojem mieszkalnictwa i przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym – od utworzenia lub modernizacji lokali mieszkalnych na wynajem o ograniczonym czynszu (w tym lokali w ramach mieszkaniowego zasobu gminy) poprzez tworzenie lub modernizację mieszkań chronionych po tworzenie/rozbudowę noclegowni czy schronisk dla osób bezdomnych. Wsparcie może też dotyczyć utworzenia lub modernizacji infrastruktury społecznej.

Program wspierania społecznego budownictwa czynszowego

Preferencyjne kredyty dla towarzystw budownictwa społecznego, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych, spółek gminnych mogą być przeznaczone na realizację inwestycji mieszkaniowych, takich jak tworzenie (poprzez budowę lub remont/adaptację) mieszkań na wynajem z limitowaną ustawowo stawką czynszu lub mieszkań spółdzielczych lokatorskich.

Program Ministerstwa i Dziedzictwa Narodowego „Ochrona zabytków”

Celem programu jest zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, realizowane poprzez konserwację i rewaloryzację zabytków nieruchomych i ruchomych oraz ich udostępnianie na cele publiczne. Służyć temu mają dotacje na ten cel udzielane przez ministerstwo, o które ubiegać mogą się podmioty posiadające osobowość prawną, osoby fizyczne, jednostki samorządu terytorialnego lub inne jednostki organizacyjne, będące właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadające taki zabytek w trwałym zarządzie. Nabór do programu odbywa się zazwyczaj dwa razy do roku.

Rządowy Program Odbudowy Zabytków

23 listopada 2022 r. Rada Ministrów ustanowiła Rządowy Program Odbudowy Zabytków, realizowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Jego celem jest ochrona zabytków i opieka nad zabytkami. Dofinansowanie z programu przekazuje się: gminom, powiatom, województwom na realizację zadań inwestycyjnych służących powyższemu celowi. Operatorem programu jest Bank Gospodarstwa Krajowego.

Środki z programu może być przeznaczone na finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w ewidencji zabytków, a także na udzielanie przez wnioskodawcę dotacji, o której mowa w art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w ewidencji zabytków.

9. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM

9.1. Opis struktury zarządzania realizacją GPR

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, opracowanie oraz realizacja i nadzór nad realizacją *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036*, między innymi poprzez prowadzenie oceny aktualności i stopnia realizacji, stanowią odpowiedzialność Burmistrza Miasta Gostynina.

Wieloletni horyzont czasowy *Programu*, jak również szeroki zakres zadań oraz obowiązków o charakterze formalnym, które wynikają z wdrażania przepisów ustawy o rewitalizacji w związku z wyznaczeniem na terenie gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przyjęciem programu rewitalizacji, wiążą się z koniecznością powołania Zespołu ds. Rewitalizacji.

Zespół do spraw rewitalizacji będzie zespołem roboczym powołanym przez Burmistrza Miasta Gostynina. Powierzona zostanie mu realizacja GPR i zadań wynikających z przepisów ustawy o rewitalizacji, w tym w szczególności:

- monitorowanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w *Programie* oraz przygotowywanie rocznych informacji dotyczących postępu realizacji *Programu* i przedkładanie ich Burmistrzowi,
- ocena sposobu realizacji celów procesu rewitalizacji poprzez przyjęte kierunki działań i wdrażane przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wzajemna integracja tych przedsięwzięć dla osiągnięcia celów,
- zapewnienie komplementarności działań w wyznaczonym obszarze rewitalizacji,
- monitorowanie postępów w zakresie wdrażania *Programu* oraz przygotowanie i przedłożenie Burmistrzowi oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

W skład Zespołu wchodzić będą przedstawiciele poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu oraz jednostek organizacyjnych i spółek gminnych, realizujący zadania w zakresie:

- pomocy społecznej,
- rozwoju oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- polityki przestrzennej gminy,
- prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy,
- przygotowania i realizacji zadań inwestycyjnych gminy,
- pozyskiwania środków pozabudżetowych na potrzeby realizacji *Programu*,

- gospodarowania nieruchomościami gminy oraz mieszkaniowym zasobem gminy,
- gospodarki gminnej oraz utrzymania terenów zieleni i przestrzeni publicznej,
- gospodarki finansowej gminy w ramach budżetu oraz planów wieloletnich.

Dokładny skład Zespołu oraz szczegółowe zasady jego funkcjonowania i komunikacji zostaną określone Zarządzeniem Burmistrza Miasta Gostynina po przyjęciu przez Radę Miejską *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036*.

Pracami zespołu kierować będzie wyznaczony przez Burmistrza **Koordinator Zespołu ds. rewitalizacji**, do którego zadań będzie należało również prowadzenie bieżącej koordynacji i obsługi Zespołu. Koordynator będzie realizować swoje zadania w szczególności poprzez:

- bieżącą organizację prac Zespołu do spraw rewitalizacji,
- zapewnienie spójności realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji oraz odpowiadającymi im kierunkami działań poprzez udział w pracach nad zlecaniem i opracowaniem dokumentacji,
- bezpośrednią współpracę z interesariuszami, o których mowa w art. 2. ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz podmiotami, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w tym poprzez wsparcie i zapewnienie ciągłości funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (w szczególności organizację spotkań, sporządzanie protokołów, obsługę zapytań członków i zgłaszanych tematów, prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem pełnego składu),
- prowadzenie działań w zakresie partycypacji społecznej, w tym w zakresie wspierania inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy realizacji gminnego programu rewitalizacji oraz zapewnieniu w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy, stosownie do art. 5 ust. 2 i ust. 3 ustawy o rewitalizacji,
- koordynację prac nad sporządzaniem projektów raportów podsumowujących stan realizacji gminnego programu rewitalizacji oraz projektów oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji,
- inne zadania związane z wdrażaniem gminnego programu rewitalizacji.

9.2. Koszty zarządzania

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, struktura zarządzania procesem rewitalizacji powinna znaleźć odzwierciedlenie w kosztach tego procesu określonych w gminnym programie rewitalizacji.

Realizacja GPR będzie bazować przede wszystkim na zaangażowaniu i udziale pracowników Urzędu Miasta Gostynina i jego jednostek organizacyjnych. Zaangażowani w realizację poszczególnych przedsięwzięć pracownicy będą wykonywać swoje zadania w ramach obowiązków służbowych. Koszt zarządzania *Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* odnosi się zatem wyłącznie do tych zadań i elementów procesu rewitalizacji, które Gmina Miasta Gostynina będzie zobowiązana realizować w toku wdrażania GPR w oparciu o jego bezpośrednie postanowienia i wytyczne oraz w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji.

W okresie realizacji *Programu* koszty zarządzania jego realizacją zaprezentowane w Tabeli 5 obejmą:

- wsparcie i zapewnienie efektywnej organizacji prac Komitetu Rewitalizacji pełniącego funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Gostynina: koszt ponoszony w całym okresie realizacji GPR;
- zapewnienie ciągłości realizacji *Programu* poprzez wyznaczenie pracownika merytorycznego pełniącego obowiązki koordynatora Zespołu ds. rewitalizacji: koszt ponoszony w całym okresie realizacji GPR;
- organizacja regularnych spotkań Zespołu ds. rewitalizacji: koszt ponoszony w całym okresie realizacji GPR;
- monitorowanie postępów realizacji GPR oraz przygotowanie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR wraz z badaniem społecznym, zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny: koszt ponoszony średnio raz na trzy lata.

Tabela 8. Koszty zarządzania realizacją GPR

Rok	Szacowane koszty zarządzania realizacją GPR
2026	36 000 zł
2027	37 000 zł
2028	38 000 zł
2029	60 000 zł

2030	39 000 zł
2031	40 000 zł
2032	60 000 zł
2033	41 000 zł
2034	42 000 zł
2035	60 000 zł
2036	60 000 zł
razem	513 000 zł

9.3. Ramowy harmonogram realizacji GPR

Perspektywa realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* obejmuje jedenaście lat.

Przyjęty harmonogram realizacji GPR opiera się na najważniejszych etapach i działaniach, które powinny zostać podjęte w toku realizacji *Programu* przy uwzględnieniu, że kluczowym etapem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie etap przygotowawczy. Etap ten obejmuje rzetelne opracowanie założeń przedprojektowych uzgadnianych między poszczególnymi interesariuszami rewitalizacji.

Zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny, w perspektywie do 2036 roku corocznie opracowany zostanie raport dotyczący stanu realizacji *Programu*. Ponadto, co 3 lata sporządzane będą oceny aktualności i stopnia realizacji GPR, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Dodatkowo zaplanowano sporządzenie oceny efektów *Programu* po zakończeniu jego realizacji (ocena ex post), co nastąpi w 2036 roku. Jej celem będzie weryfikacja zasadności kontynuacji procesu rewitalizacji w wyznaczonym obszarze oraz trafności założeń i skutków realizacji GPR.

W toku realizacji *Programu* przewiduje się aktywny udział Komitetu Rewitalizacji. W okresie do 2036 roku przewiduje się zachowanie co najmniej trzech kadencji. Takie rozwiązanie z jednej strony pozwoli na zapewnienie ciągłości procesu, a z drugiej na utrzymanie na wysokim poziomie zaangażowania interesariuszy, co z kolei pozwoli na ich udział merytoryczny w realizacji i ocenie tego procesu.

Tabela 9. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036

Rok realizacji		Planowane działania
2026	I połowa roku	wdrożenie systemu zarządzania określonego w GPR; prace przygotowawcze dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; aktywne działania w zakresie kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej
2027	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2026 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; aktywne działania w zakresie kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej;
	II połowa roku	przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2028	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2027 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; przygotowanie pierwszej Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR
2029	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2028 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
	II połowa roku	przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2030	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2029 roku; wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
	II połowa roku	wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; początek prac koncepcyjnych nad kolejnym GPR
2031	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2030 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

	II połowa roku	przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; przygotowanie drugiej Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR
2032	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2031 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2033	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2032 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; początek prac koncepcyjnych nad kolejnym GPR
2034	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2033 roku;
	II połowa roku	wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; początek prac koncepcyjnych nad kolejnym GPR; przygotowanie trzeciej Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR
2035	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2034 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2036	I połowa roku	przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2035 roku; przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	zakończenie wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2037	I połowa roku	ocena osiągniętych efektów <i>Programu</i> po zakończeniu jego realizacji

10. SPOSÓB ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI

10.1. Współpraca ze stroną społeczną i otoczeniem gospodarczym

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036 pełni funkcję strategii innego instrumentu terytorialnego, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Jednym z elementów realizacji takiej strategii jest konieczność zaangażowania na etapie jej realizacji partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Podczas prac nad GPR zorganizowano liczne wydarzenia konsultacyjne, a także podejmowano zakrojone na szeroką skalę działania informacyjne, mające na celu włączenie interesariuszy procesu rewitalizacji w prace nad *Programem*. Działania te kierowano między innymi do organizacji społecznych oraz innych podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego. Opisano je szczegółowo w rozdziale 1.3. niniejszego dokumentu pt. „Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i interesariuszy rewitalizacji na etapie prac nad programem”.

Podczas wdrażania GPR planuje się włączanie organizacji społecznych, biznesu, uczelni wyższych, a także innych podmiotów w realizację przedsięwzięć wynikających z treści GPR.

10.2. Komitet Rewitalizacji

Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji kluczową formą zaangażowania wskazanych wyżej partnerów będzie Komitet Rewitalizacji. Jest to organ opiniotawczo-doradczy Burmistrza Miasta Gostynina, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy procesu rewitalizacji z odpowiedzialnymi za koordynację tego procesu organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Na okres obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2017-2023 został powołany Komitet Rewitalizacji. Uchwała nr 305/LXI/2017 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 czerwca 2017 roku określiła zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Gostynińskiego Komitetu Rewitalizacji, zaś kolejne zarządzenia Burmistrza Miasta wyznaczały skład tego gremium. Dla nowego Komitetu Rewitalizacji, powołanego na okres

obowiązki niniejszego Programu, ustanowiono nowe zasady wyznaczania składu oraz zasady działania.

Komitet Rewitalizacji zajmuje stanowiska dotyczące kluczowych etapów procesu rewitalizacji. Należą do nich opiniowanie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR oraz opiniowanie projektu *Programu* lub jego zmiany. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa w drodze uchwały Rada Miejska w Gostyninie , zapewniając wyłanianie interesariuszy przez ich przedstawicieli.

W celu osiągnięcia efektywnej współpracy z Komitetem Rewitalizacji oparto ją na następujących zasadach:

1. Komitet będzie reprezentować wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji, w szczególności wymienione w ustawie o rewitalizacji, zmierzając jednocześnie do samodzielnego wyłaniania interesariuszy spośród ich przedstawicieli.
2. W skład Komitetu wejdą przedstawiciele grup i zespołów o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, reprezentujących m.in. środowiska seniorów, młodzieży itd.
3. Współpraca z Komitetem będzie opierać się na wzajemnej otwartości w celu stworzenia jak najlepszych warunków do swobodnego podejmowania przez Komitet własnych inicjatyw dotyczących wspierania procesu rewitalizacji.

Powyższe kierunki stanowić będą punkt wyjścia dla opracowania lub ewentualnych aktualizacji uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

11. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU

Wdrażanie GPR następuje poprzez działania wielu podmiotów i instytucji, które realizują zadania w sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej. Kompleksowy charakter GPR powoduje, że jego realizacja musi być stale analizowana przez Zespół ds. Rewitalizacji, przy udziale wiedzy i zaangażowania interesariuszy procesu rewitalizacji w Gminie Miasta Gostynina. Konieczna jest zarówno analiza bieżącej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i szersza ocena skutków i efektów procesu rewitalizacji.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy o rewitalizacji w GPR konieczne jest ustanowienie systemu monitorowania i oceny *Programu*. Celem tego systemu jest stworzenie skutecznego mechanizmu reakcji na przebieg realizacji *Programu* (który może odbiegać od założeń) oraz wprowadzania ewentualnych zmian do *Programu* w trakcie jego realizacji. Ponadto, sprawnie funkcjonujący system monitoringu i oceny GPR pozytywnie przekłada się na sposób zarządzania *Programem*, wzmacnianie poczucia partnerstwa i współwłasności dokumentu wśród interesariuszy, a także na przepływ informacji pomiędzy realizatorami przedsięwzięć rewitalizacyjnych a osobami i instytucjami zainteresowanymi przebiegiem procesu rewitalizacji w Gminie Miasta Gostynina.

System monitorowania i oceny GPR składa się z dwóch podstawowych elementów. Pierwszym z nich jest monitorowanie postępów realizacji *Programu*, które odbywa się poprzez raportowanie bezpośrednich rezultatów przedsięwzięć i jest prowadzone w odniesieniu do zapisów dotyczących ram finansowych i harmonogramów. Drugim elementem jest natomiast ocena stopnia osiągania zakładanych celów procesu rewitalizacji, które realizowane są poprzez kierunki działań oraz poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Ocena trafności i skuteczności przedsięwzięć rewitalizacyjnych często wymaga rozłożonej w czasie obserwacji, dlatego też ocena stopnia osiągania zakładanych celów GPR jest prowadzone z mniejszą częstotliwością niż monitorowanie bieżących postępów we wdrażaniu *Programu*.

W Gminie Miasta Gostynina monitoring GPR będzie prowadzony w cyklu rocznym, a ocena stopnia osiągania zakładanych celów procesu rewitalizacji i ogólnej aktualności *Programu* raz na 3 lata. Ustalenia w tym zakresie są zgodne z wytycznymi wynikającymi z przepisów ustawy o rewitalizacji.

11.1. Monitorowanie postępów realizacji programu

Monitorowanie postępów realizacji ma na celu bieżące śledzenie wdrażania *Programu*, a w efekcie stworzenie sprawnego systemu realizacji jego najważniejszych postanowień.

Wykorzystywanym w tym celu narzędziem będą sporządzane każdego roku raporty dotyczące stanu realizacji GPR. Prace nad rocznymi raportami będą w możliwie szerokim zakresie opierać się na innych działaniach sprawozdawczych podejmowanych przez Gminę Miasta Gostynina.

Raport sporządzany będzie za rok poprzedni, po przedstawieniu przez Burmistrza Miasta Gostynina rocznego sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasta Gostynina. Każdego roku raport roczny będzie następnie przedkładany przez Burmistrza Miasta Gostynina Komitetowi Rewitalizacji.

Podstawowym celem raportu będzie zebranie i usystematyzowanie informacji dotyczących postępów w realizacji GPR. Zostaną one następnie wykorzystane do opracowania *Raportu o stanie Gminy Miasta Gostynina*, który co roku jest sporządzany na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz przedkładany Radzie Miejskiej. Dane zebrane w ramach raportu zostaną również wykorzystane do udziału w obowiązkowym badaniu dotyczącym procesu rewitalizacji w gminach prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny w ramach systemu statystyki publicznej.

Raport obejmie najważniejsze informacje dotyczące postępów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR. Znajdą się w nim odniesienia do ram czasowych oraz finansowych przedsięwzięć, które zostały zidentyfikowane w *Programie*. Jeżeli zajdzie taka potrzeba, w raporcie znajdą się informacje o kolejnych etapach przedsięwzięć. W raporcie będą też dostępne zwięzłe, hasłowe informacje na temat aktualnego statusu realizacji przedsięwzięć (np. „w trakcie realizacji”, „zakończono realizację”).

Ważnym elementem corocznych raportów będzie bieżąca ocena i analiza osiąganych wskaźników. Poniżej zaprezentowano przykładowy, możliwy do rozbudowania zestaw takich wskaźników. Przy opracowaniu przykładowego zestawu wskaźników wykorzystano informacje zawarte w opisach podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych odnośnie sposobu oceny ich rezultatów. Liczba wskaźników przyporządkowanych do kolejnych celów odzwierciedla też charakter przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które w pierwszej kolejności mają się koncentrować na rozwiązywaniu problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Przy doborze wskaźników uwzględniono też doświadczenia z prac nad wyznaczeniem granic obszaru rewitalizacji w Gminie Miasta Gostynina.

Tabela 10. Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR

Nazwa wskaźnika	Oczekiwany kierunek oddziaływania	Wartość Bazowa	Miernik osiągnięcia celu (strzałka)
-----------------	-----------------------------------	----------------	-------------------------------------

			wskazuje pożądany trend) (2036)
Cel główny: Zmiana komfortu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gostyninie poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznych, pielęgnację walorów przyrodniczych oraz stworzenie warunków do zacieśniania więzi społecznych			
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	4000 (2024)	↑
Liczba osób objętych projektami w ramach GPR	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji	Spadek wartości wskaźnika	...	↓
Cel szczegółowy 1. Animowanie społecznego włączenia i integracji oraz obywatelskiej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gostyninie			
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na obszarze rewitalizacji	Spadek wartości wskaźnika	... (2024)	↓
Liczba NGO	Wzrost wartości wskaźnika	...	↑
Liczba wydarzeń integrujących mieszkańców w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑
Cel szczegółowy 2. Wykorzystanie zasobów przestrzennych i tkanki zabytkowej miasta do stworzenia systemu estetycznych przestrzeni publicznych przyjaznych dla wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji			
Liczba zmodernizowanych lub nowych obiektów użyteczności	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑

publicznej i przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji			
Liczba zmodernizowanych lub nowych budynków i lokali w komunalnym zasobie mieszkaniowym na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑
Liczba budynków użyteczności publicznej niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Spadek wartości wskaźnika	...	↓
Liczba odnowionych obiektów zabytkowych	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑
Cel szczegółowy 3. Budowanie ekologicznego obszaru rewitalizacji poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych, zazielenianie i dbałość o lokalne środowisko			
Powierzchnia nowo utworzonych lub zrewaloryzowanych terenów zieleni na obszarze rewitalizacji [m ²]	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑
Długość dróg dla rowerów na obszarze rewitalizacji [m]	Wzrost wartości wskaźnika	...	↑
Liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze ekologicznym	Wzrost wartości wskaźnika	0 (2026)*	↑

Opracowanie rocznego raportu dotyczącego stanu realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* będzie spoczywać na Zespole do spraw rewitalizacji, tj. zespole roboczym powołanym przez Burmistrza Miasta Gostynina, przy jednoczesnej wiodącej roli koordynatora tego zespołu, który odpowiadać będzie za zebranie oraz usystematyzowanie niezbędnych dla jego powstania danych i informacji.

11.2. Ocena aktualności i stopnia realizacji programu

Ocena aktualności i stopnia realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* będzie następować co trzy lata. Pierwsza ocena zostanie sporządzona w 2028 r.

W ocenie znajdzie się pogłębiona analiza rocznych raportów o stanie realizacji *Programu*: stopnia osiągnięcia wskaźników, jak i danych dotyczących kosztów oraz harmonogramu wdrażania poszczególnych przedsięwzięć. Dokument ten powinien obejmować ocenę prowadzonego procesu rewitalizacji tak, aby możliwe było sformułowanie wniosków w zakresie trafności i aktualności treści GPR (np. odnośnie do tego, jak sprawdza się zaplanowany system zarządzania) oraz potrzeby ewentualnych zmian. Zasadne w tym celu będzie wykorzystanie jakościowych metod badawczych. Są to np. spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji z udziałem podmiotów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć, wywiady indywidualne i fokusowe z interesariuszami procesu rewitalizacji, spacery badawcze itd.

W prowadzonej raz na trzy lata ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR planuje się uwzględniać wnioski z badania społecznego, które ma na celu ocenę realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Badanie to zostało ujęte w opisach podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w odniesieniu do sposobów oceny ich rezultatów. Wnioski z badania, prowadzonego np. w formie ankiet lub wywiadów z mieszkańcami, pozwolą m.in. na ocenę stanu zagospodarowania i użyteczności przestrzeni publicznych, dostępności obiektów użyteczności publicznej, efektów procesu rewitalizacji i in. Pytania w badaniu społecznym będą odwoływać się wprost do zakładanych w GPR sposobów oceny rezultatów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Planuje się także uwzględnienie w badaniu społecznym pytania o poziom zadowolenia mieszkańców z procesu rewitalizacji.

Inne sugerowane elementy oceny aktualności i stopnia realizacji *Programu* to np.: wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja została zakończona, jest w trakcie lub nie została rozpoczęta; analiza potrzeb i zasobów instytucjonalnych (również po stronie partnerów spoza sektora publicznego) koniecznych do zarządzania procesem rewitalizacji; a także identyfikacja barier i priorytetów w kontekście pozostałych lat wdrażania GPR.

Podobnie jak w przypadku rocznych raportów, za sporządzenie oceny aktualności i stopnia realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036* będzie odpowiedzialny Zespół ds. Rewitalizacji. Ocena będzie przedkładana Komitetowi Rewitalizacji przez Burmistrza Miasta Gostynina. Zadaniem Komitetu będzie m.in. ocena, czy w kontekście postępów realizacji GPR i osiągniętych efektów istnieje konieczność jego aktualizacji.

12. ZMIANY ZWIĄZANE Z WDRAŻANIEM PROGRAMU

12.1. Zmiany w uchwałach dotyczących polityki mieszkaniowej gminy

W związku z realizacją postanowień *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2025-2036* nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian w uchwale nr 339/XLVI/2022 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Gostynina na lata 2022-2026.

Nie przewiduje się również konieczności zmian w uchwale Nr 195/XXV/2020 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 29 września 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miastan Gostynina.

12.2. Specjalna Strefa Rewitalizacji

[DECYZJA O UTWORZENIU SPECJALNEJ STREFY REWITALIZACJI DO PODJĘCIA NA DALSZYM ETAPIE PRAC]

13. SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

13.1. Plan ogólny

Na etapie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036 nie obowiązywał plan ogólny, tym samym GPR nie może wskazywać ewentualnych zmian w takim planie. Prace nad planem ogólnym toczyły się równolegle do prac nad GPR. Tożsamość czasowa toczących się prac nad oboma dokumentami zapewni spójność między GPR a przyszłym Planem Ogólnym Gminy Miasta Gostynina.

13.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Planowane działania rewitalizacyjne co do zasady nie zmieniają funkcjonalności obszarów, których dotyczą, więc nie zachodzi konieczność uchwalenia albo zmiany planów zagospodarowania przestrzennego.

13.3. Miejscowy Plan Rewitalizacji

Nie przewiduje się uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle Miasta Gostynina (dane na 31 grudnia 2024 r.)	11
Tabela 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na powody	13
Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych w Mieście Gostyninie	14
Tabela 4. Aktywność organizacji pozarządowych w Mieście Gostyninie	20
Tabela 5. Liczba interwencji Policji	22
Tabela 6. Dane dotyczące lokalnego rynku pracy na terenie Gminy Miasta Gostynina i na obszarze rewitalizacji według stanu na 31 grudnia 2025 r.....	40
Tabela 7. Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR	99
Tabela 8. Koszty zarządzania realizacją GPR	108
Tabela 9. <i>Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Gostynina na lata 2026-2036</i>	110
Tabela 10. Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR	115

SPIS RYCIN

Rycina 1. Zasięg obszaru rewitalizacji Miasta Gostynina	11
Rycina 2. Lokalizacja kluczowych przestrzeni publicznych, ważniejszych obiektów i instytucji publicznych na obszarze rewitalizacji	29
Rycina 3. Wybrane elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej osiedla przy ul. Targowej i Kościuszkowców	36
Rycina 5. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego stężenia poziomu średniorocznego benzo(a)pirenu w 2018 r.	43
Rycina 6. Mapa przedstawiająca formy ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji i w jego otoczeniu	45
Rycina 7. Mapa przedstawiająca rozmieszczenie zabytków na obszarze rewitalizacji	49

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w podziale na obszar rewitalizacji i teren poza obszarem	13
Wykres 2. Aktywność społeczna mieszkańców Gostynina	17
Wykres 3. Potencjał do zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji we wdrażanie GPR. 18	
Wykres 4. Uczestnictwo ankietowanych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i społecznych	18
Wykres 5. Najbardziej popularne wydarzenia w Gostyninie według odpowiedzi ankietowanych 19	
Wykres 6. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie dotyczące stanu bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.....	23
Wykres 7. Plany respondentów w zakresie możliwości zmiany miejsca zamieszkania	24
Wykres 8. Ocena jakości miejsca zamieszkania według ankietowanych.....	25
Wykres 10. Częstotliwość korzystania z usług w okolicach Rynku	27
Wykres 11. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie odnośnie sposobu przemieszczania się po mieście	34
Wykres 12. Najbardziej wskazane kierunki działań rewitalizacyjnych według ankietowanych	38

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Debata oxfordzka z młodzieżą z Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki.....	10
Fotografia 2. Rynek (fragmenty)	26
Fotografia 3. Park im. Józefa Piłsudskiego	28
Fotografia 4. Przykłady nieuporządkowanych podwórek w rejonie ul. 3 Maja	30
Fotografia 5. Nieuporządkowane podwórko na ul. Kościelnej, w pobliżu Rynku	31
Fotografia 6. Teren do zagospodarowania przy ul. Parkowej	31
Fotografia 7. Działalności handlowe i gastronomiczne przy ul. Stodólnej.....	39
Fotografia 8. ogródek w rejonie ul. Floriańskiej.....	45
Fotografia 9. Typowe osiedle bloków mieszkalnych, skrzyżowanie ul. 3 Maja i Dmowskiego	48
Fotografia 10. Zamek Gostyniński.....	50
Fotografia 11. Reprezentacyjne wnętrze zamku (sala kolumnowa)	50
Fotografia 12. Budynek przy ul. 3 Maja 21	51
Fotografia 13. Budynek przy ul. 3 Maja 12	52
Fotografia 14. Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki	52
Fotografia 15. Budynek przy ul. Kościuszki 5	53
Fotografia 16. Arkady (planowane Muzeum Ziemi Gostynińskiej)	53
Fotografia 17. Nieużytkowany, wymagający remontu dworzec kolejowy	54
Fotografia 18. Osiedle przy ul. Kościuszkowców i Targowej – fragment zabudowy	55
Fotografia 19. Osiedle przy ul. Kościuszkowców i Targowej – zniszczone elewacje budynków, zaniedbane balkony.....	55
Fotografia 20. Osiedle przy ul. Kościuszkowców i Targowej – mini-ogródki, klomby przy bloku mieszkalcym	56

ZAŁĄCZNIKI

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Miasta
Gostynina